

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αναμόρφωση πλαισίου και διαδικασιών επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών - Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/115/ΕΚ, ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/115/ΕΚ	
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής (Άρθρο 2 της Οδηγίας)
Άρθρο 4	Ορισμοί (Άρθρο 3 της Οδηγίας)
Άρθρο 5	Ευνοϊκότερες διατάξεις (Άρθρο 4 της Οδηγίας)
Άρθρο 6	Μη επαναπροώθηση, βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού, οικογενειακή ζωή και κατάσταση της υγείας (Άρθρο 5 της Οδηγίας)
Άρθρο 7	Απόφαση επιστροφής (Άρθρο 6 της Οδηγίας)
Άρθρο 8	Οικειοθελής αναχώρηση (Άρθρο 7 της Οδηγίας)
Άρθρο 9	Απομάκρυνση (Άρθρο 8 της Οδηγίας)
Άρθρο 10	Αναβολή της απομάκρυνσης (Άρθρο 9 της Οδηγίας)
Άρθρο 11	Επιστροφή και απομάκρυνση ασυνόδευτων ανηλίκων (Άρθρο 10 της Οδηγίας)
Άρθρο 12	Απαγόρευση εισόδου (Άρθρο 11 της Οδηγίας)
Άρθρο 13	Τύπος (Άρθρο 12 της Οδηγίας)
Άρθρο 14	Ένδικα βοηθήματα (Άρθρο 13 της Οδηγίας)
Άρθρο 15	Εγγυήσεις εν όψει της επιστροφής (Άρθρο 14 της Οδηγίας)
Άρθρο 16	Κράτηση (Άρθρο 15 της Οδηγίας)
Άρθρο 17	Όροι κράτησης (Άρθρο 16 της Οδηγίας)
Άρθρο 18	Κράτηση ανηλίκων και οικογενειών (Άρθρο 17 της Οδηγίας)
Άρθρο 19	Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 18 της Οδηγίας)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΩΝ, ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΙ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	
Άρθρο 20	Επανεισδοχή
Άρθρο 21	Ρύθμιση θεμάτων επιστροφών
Άρθρο 22	Ρύθμιση θεμάτων οικειοθελούς αναχώρησης
Άρθρο 23	Ρύθμιση θεμάτων απομάκρυνσης
Άρθρο 24	Ρύθμιση θεμάτων απαγόρευσης εισόδου

Άρθρο 25	Προστασία από την επιστροφή
Άρθρο 26	Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί - Τροποποίηση άρθρου 82 ν. 3386/2005
Άρθρο 27	Ποινικές κυρώσεις παράνομης εισόδου, εξόδου και παραμονής στη χώρα - Αντικατάσταση άρθρου 83 ν. 3386/2005
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	
Άρθρο 28	Επιστροφή πολιτών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μελών των οικογενειών τους, καθώς και μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη
Άρθρο 29	Άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 134 Κώδικα Μετανάστευσης
Άρθρο 30	Αιτήσεις άδειας διαμονής για εργασία σε πολίτες τρίτων χωρών
Άρθρο 31	Χορήγηση βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής δικαιούχων διεθνούς προστασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 23 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών
Άρθρο 32	Δυνατότητα χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τις αρχές παραλαβής και εξέτασης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους - Τροποποίηση άρθρου 74 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία
Άρθρο 33	Χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης κατά τη συνέντευξη - Τροποποίηση άρθρου 82 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών
Άρθρο 34	Μεταγενέστερες αιτήσεις - Τροποποίηση άρθρου 94 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών
Άρθρο 35	Δικαίωμα άσκησης προσφυγής - Τροποποίηση άρθρου 97 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών
Άρθρο 36	Δικαίωμα παραμονής - Τροποποίηση άρθρου 110 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών
Άρθρο 37	Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού της υπό κατάργησης Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου
Άρθρο 38	Προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης σε δομές της παρ. 4 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 ν. 4375/2016 - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 ν. 4487/2017

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 39	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 40	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 41	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ενίσχυση της διαδικασίας αποτελεσματικών επιστροφών των πολιτών τρίτων χωρών, που διαμένουν παράνομα στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι:

α) η αναμόρφωση των διατάξεων, με τις οποίες είχε ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (L 348) και
β) η αλλαγή των κανόνων και διαδικασιών, που εφαρμόζονται για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα που εγγυώνται η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διεθνείς συμβάσεις που δεσμεύουν τη χώρα και οι γενικώς αναγνωρισμένες αρχές του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων προστασίας των προσφύγων και των υποχρεώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και τις κατευθύνσεις της πρότασης του νέου κανονισμού επιστροφών [COM (2025) 101 final].

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/115/ΕΚ, ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/115/ΕΚ

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 2 της Οδηγίας)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν παράνομα στην ελληνική επικράτεια.
2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:
 - α) Υπόκεινται σε απαγόρευση εισόδου, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (Κώδικας Συνόρων Σένγκεν) (L 77) ή συλλαμβάνονται ή παρακολουθούνται από τις αρμόδιες αρχές σε σχέση με παράνομη χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια διέλευση των εξωτερικών συνόρων κατά την έννοια του σημείου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Συνόρων Σένγκεν, στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί στη συνέχεια άδεια ή δικαίωμα να παραμείνουν στη χώρα,
 - β) υπόκεινται σε απέλαση που επιβάλλεται με δικαστική απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) ή υπόκεινται σε διαδικασίες έκδοσης σύμφωνα με τις διατάξεις διεθνούς σύμβασης που δεσμεύει τη χώρα ή των άρθρων 436 έως 456 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) ή των άρθρων 1 έως 39 του ν. 3251/2004 (Α' 127) περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης ή
 - γ) απολαμβάνουν του δικαιώματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το σημείο 5 του άρθρου 2 του Κώδικα Συνόρων Σένγκεν και το π.δ. 106/2007 (Α' 135).

Άρθρο 4
Ορισμοί
(Άρθρο 3 της Οδηγίας)

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, νοούνται ως:

- α. «Πολίτης τρίτης χώρας»: κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 20 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) και δεν απολαύει του ενωσιακού δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, όπως ορίζεται στο σημείο 5 του άρθρου 2 του Κώδικα Συνόρων Σένγκεν. Ο ορισμός περιλαμβάνει και τους ανιθαγενείς,
- β. «παράνομη παραμονή»: παρουσία στην ελληνική επικράτεια πολίτη τρίτης χώρας που δεν πληροί ή δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στο άρθρο 6 του Κώδικα Συνόρων Σένγκεν, ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής της κείμενης νομοθεσίας,
- γ. «επιστροφή»: διαδικασία επανόδου πολίτη τρίτης χώρας είτε με οικειοθελή συμμόρφωση του προς υποχρέωση επιστροφής είτε αναγκαστικά:
 - γα) στη χώρα καταγωγής του ή στη χώρα της συνήθους διαμονής του ή
 - γβ) σε χώρα διέλευσης, σύμφωνα με συμφωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διμερείς συμφωνίες επανεισδοχής ή άλλες ρυθμίσεις ή
 - γγ) σε άλλη τρίτη χώρα, στην οποία αποφασίζει εθελοντικά να επιστρέψει και στην οποία γίνεται δεκτός ή

γδ) σε ασφαλή τρίτη χώρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 91 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), λόγω της οποίας η αίτηση διεθνούς προστασίας απορρίφθηκε ως απαράδεκτη ή

γε) στην πρώτη χώρα ασύλου λόγω της οποίας η αίτηση διεθνούς προστασίας απορρίφθηκε ως απαράδεκτη,

δ. «απόφαση επιστροφής»: διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση με την οποία κηρύσσεται ή αναφέρεται ως παράνομη η παραμονή πολίτη τρίτης χώρας και του επιβάλλεται ή αναφέρεται η υποχρέωση επιστροφής,

ε. «απομάκρυνση»: εκτέλεση της απόφασης επιστροφής με φυσική μεταφορά του πολίτη τρίτης χώρας εκτός της ελληνικής επικράτειας,

στ. «απαγόρευση εισόδου»: διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση, η οποία συνοδεύει την απόφαση επιστροφής και με την οποία απαγορεύονται, για ορισμένο χρονικό διάστημα, η είσοδος και η παραμονή στην ελληνική επικράτεια ή στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ζ. «κίνδυνος διαφυγής»: η βάσιμη εικασία, που στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, ότι σε συγκεκριμένη ατομική περίπτωση ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος υπόκειται σε διαδικασία επιστροφής, μπορεί να διαφύγει. Τέτοια αντικειμενικά κριτήρια αποτελούν ενδεικτικά:

ζα) η μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που τυχόν επιβάλλονται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του παρόντος, από τις αρμόδιες αρχές έκδοσης της απόφασης επιστροφής, για όλο το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης,

ζβ) η ρητή εκδήλωση της πρόθεσης για μη συμμόρφωση με την απόφαση επιστροφής ή πράξεις που αποδεικνύουν πρόθεση για μη συμμόρφωση με την απόφαση επιστροφής,

ζγ) η κατοχή πλαστών εγγράφων, ιδίως ταξιδιωτικών ή άλλων βεβαιωτικών της ταυτότητας εγγράφων,

ζδ) η παροχή ψευδών πληροφοριών στις αρχές,

ζε) η ύπαρξη καταδικαστικών αποφάσεων, εκκρεμών ποινικών διώξεων ή σοβαρών ενδείξεων ότι έχει διαπραχθεί ή επίκειται η διάπραξη ποινικού αδικήματος από το συγκεκριμένο άτομο,

ζστ) η έλλειψη ταξιδιωτικών ή άλλων βεβαιωτικών της ταυτότητας εγγράφων,

ζη) η προηγούμενη διαφυγή,

ζθ) η μη συμμόρφωση με υφιστάμενη απαγόρευση εισόδου,

ζι) η μη ύπαρξη κατοικίας ή γνωστής διαμονής,

ζκ) η άνευ προηγούμενης ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών εγκατάλειψη ή μεταβολή τόπου κατοικίας ή γνωστής διαμονής και

ζλ) η άρνηση υποβολής σε ταυτοποίηση με βιομετρικά ή άλλα μέσα,

η. «οικειοθελής αναχώρηση»: η τήρηση της υποχρέωσης επιστροφής εντός της προθεσμίας που ορίζεται για τον σκοπό αυτό στην απόφαση επιστροφής,

θ. «ευάλωτα άτομα»: ανήλικοι, ασυνόδευτοι ανήλικοι, άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι, έγκυες, γυναίκες σε κατάσταση λοχείας, μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα τέκνα και θύματα βασανιστηρίων, βιασμών ή άλλης σοβαρής μορφής ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή εκμετάλλευσης, καθώς και θύματα εμπορίας ανθρώπων,

ι. «εξωτερικά σύνορα»: όπως ορίζονται στο σημείο 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Συνόρων Σένγκεν.

Άρθρο 5
Ευνοϊκότερες διατάξεις
(Άρθρο 4 της Οδηγίας)

1. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:
 - α. διμερών ή πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών,
 - β. διμερών ή πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, ενός ή περισσότερων κρατών μελών και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών και
 - γ. που περιέχονται, για τους πολίτες τρίτων χωρών, στο κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί μετανάστευσης και ασύλου.
2. Για τους πολίτες τρίτων χωρών που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 3, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές:
 - α) μεριμνούν, ώστε η μεταχείριση και το επίπεδο προστασίας τους να μην είναι λιγότερο ευνοϊκά από τα προβλεπόμενα στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 9, στην παρ. 2 του άρθρου 10, στην παρ. 1 του άρθρου 15 και στα άρθρα 16 και 17 και
 - β) τηρούν την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Άρθρο 6
Μη επαναπροώθηση, βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού,
οικογενειακή ζωή και κατάσταση της υγείας
(Άρθρο 5 της Οδηγίας)

Οι αρμόδιες αρχές κατά την εφαρμογή του παρόντος λαμβάνουν δεόντως υπόψη: α) το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, β) την οικογενειακή ζωή, και γ) την κατάσταση της υγείας του συγκεκριμένου πολίτη τρίτης χώρας και τηρούν την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Άρθρο 7
Απόφαση επιστροφής
(Άρθρο 6 της Οδηγίας)

1. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης διεθνούς προστασίας ή διακοπής εξέτασης του αιτήματος του άρθρου 86 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) ή ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας ή απόρριψης αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, καθώς και σε περίπτωση ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής, η αρμόδια αρχή εκδίδει απόφαση επιστροφής του πολίτη τρίτης χώρας. Η απόφαση επιστροφής αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης απόρριψης της αίτησης διεθνούς προστασίας ή της απόφασης διακοπής εξέτασης του αιτήματος του άρθρου 86 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών ή της απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας ή της απόφασης απόρριψης του αιτήματος διαμονής ή ανάκλησης του τίτλου διαμονής. Εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ άλλη απόφαση

επιστροφής ή απέλασης, θεωρείται ότι η προηγούμενη απόφαση επιστροφής ή απέλασης ενσωματώνεται στο κεφάλαιο της απορριπτικής απόφασης που διατάσσει την επιστροφή. Στις λοιπές περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών, που διαμένουν παράνομα σε ελληνικό έδαφος, εκδίδεται απόφαση επιστροφής από τα αρμόδια όργανα κατά την παρ. 2 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005 (Α' 212). Οι αποφάσεις επιστροφής εκδίδονται με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων των παρ. 2 έως 5 του παρόντος.

Εφόσον, κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης επιστροφής από τις αρμόδιες αρχές, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με βεβαιότητα η χώρα επιστροφής, τότε η απόφαση μπορεί να ορίζει περισσότερες από μία χώρες, στηριζόμενη στις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους οι αρχές. Η απόφαση επιστροφής περιλαμβάνει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 12.

2. Οι πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν παρανόμως στο ελληνικό έδαφος και διαθέτουν έγκυρο τίτλο διαμονής ή άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής και έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεούνται να μεταβαίνουν αμέσως στο έδαφος αυτού του άλλου κράτους. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του πολίτη τρίτης χώρας με την ανωτέρω υποχρέωση ή όταν η άμεση αναχώρηση του πολίτη τρίτης χώρας επιβάλλεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, εκδίδεται απόφαση επιστροφής από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005.

3. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μην εκδίδουν απόφαση επιστροφής για πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος διαμένει παράνομα στην ελληνική επικράτεια, εφόσον άλλο κράτος μέλος αναλαμβάνει τον εν λόγω πολίτη δυνάμει διμερών συμφωνιών ή διευθετήσεων που ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ. Εφόσον η Ελλάδα αναλαμβάνει πολίτη τρίτης χώρας δυνάμει των συμφωνιών ή διευθετήσεων του προηγούμενου εδαφίου, εκδίδεται απόφαση επιστροφής από τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές.

4. Οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές μπορούν να χορηγούν αυτοτελή άδεια διαμονής για λόγους φιλευσπλαχνίας, ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους, σε πολίτη τρίτης χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 134 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81). Στην περίπτωση έκδοσης της ανωτέρω άδειας διαμονής, δεν εκδίδεται απόφαση επιστροφής. Εφόσον η απόφαση επιστροφής έχει ήδη εκδοθεί, τότε αυτή ανακαλείται ή αναστέλλεται για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια ισχύος της ανωτέρω άδειας.

5. Σε βάρος πολίτη τρίτης χώρας που έχει καταθέσει εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έχει λάβει τη βεβαίωση, που προβλέπεται στα άρθρα 10 και 11 του Κώδικα Μετανάστευσης ή σε άλλη ανάλογη ειδική διάταξη, δεν είναι δυνατή η έκδοση απόφασης επιστροφής για λόγους παράνομης διαμονής, έως ότου το αίτημά του κριθεί οριστικά. Δεν θεωρείται εμπρόθεσμη η κατάθεση της ανωτέρω αίτησης, σε περίπτωση που ο αιτών ευρίσκεται ήδη παράνομα στη χώρα. Ομοίως, δεν είναι δυνατή η έκδοση απόφασης επιστροφής για πολίτη τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή ή απόφαση διοικητικού πρωτοδικείου για την αναστολή της εκτέλεσης διοικητικής πράξης που αφορά την απόρριψη αιτήματος έκδοσης ή ανανέωσης άδειας διαμονής ή την ανάκληση άδειας διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κώδικα Μετανάστευσης.

Άρθρο 8
Οικειοθελής αναχώρηση
(Άρθρο 7 της Οδηγίας)

1. Η απόφαση επιστροφής του πολίτη τρίτης χώρας μπορεί να προβλέπει χρονικό διάστημα για την οικειοθελή αναχώρησή του, το οποίο κυμαίνεται μεταξύ επτά (7) και δεκατεσσάρων (14) ημερών με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 4. Το χρονικό αυτό διάστημα χορηγείται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η υποβολή αίτησης από τον πολίτη τρίτης χώρας. Η χορήγηση προθεσμίας για οικειοθελή αναχώρηση δεν αποκλείει τη δυνατότητα των πολιτών τρίτων χωρών να αναχωρήσουν από την ελληνική επικράτεια νωρίτερα.

2. Οι αρμόδιες για την έκδοση της απόφασης επιστροφής αρχές μπορούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με αιτιολογημένη απόφασή τους, να παρατείνουν την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης για κατάλληλο χρονικό διάστημα, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες. Για τη λήψη της σχετικής απόφασης κατατίθεται σχετική αίτηση από τον πολίτη τρίτης χώρας και λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές περιστάσεις κάθε περίπτωσης, οι οποίες θα πρέπει να αποδεικνύονται με κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, όπως η διάρκεια της παραμονής του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα, η φοίτηση των τέκνων αυτού σε σχολείο και η ύπαρξη άλλων οικογενειακών και κοινωνικών δεσμών.

3. Οι αρμόδιες αρχές για την έκδοση της απόφασης επιστροφής μπορεί να επιβάλουν καθ' όλο το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης υποχρεώσεις στον πολίτη τρίτης χώρας, με σκοπό την αποφυγή του κινδύνου διαφυγής, όπως την ηλεκτρονική επιτήρηση, την τακτική εμφάνιση ενώπιον αρχών, την κατάθεση κατάλληλης οικονομικής εγγύησης, την κατάθεση εγγράφων ή την υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος.

Σε περίπτωση παραβίασης οποιασδήποτε εκ των ανωτέρω υποχρεώσεων, ο πολίτης τρίτης χώρας τίθεται υπό κράτηση και εκκινεί άμεσα η διαδικασία απομάκρυνσης σύμφωνα με το άρθρο 23.

4. Αν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής ή ο πολίτης τρίτης χώρας αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια, που προκύπτει από σχετική εισήγηση των οργάνων της παρ. 2 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005 (Α' 212) προς τις αρμόδιες για την έκδοση της απόφασης επιστροφής αρχές, εξαιρουμένων των αστυνομικών αρχών, ή αν η αίτηση για νόμιμη παραμονή έχει απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη ή καταχρηστική, οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές δεν χορηγούν χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης.

Άρθρο 9
Απομάκρυνση
(Άρθρο 8 της Οδηγίας)

1. Οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής εφόσον:

- α) δεν έχει χορηγηθεί χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 8 ή
- β) ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωση επιστροφής εντός της ταχθείσας προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, που του χορηγήθηκε σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 ή

γ) ο πολίτης τρίτης χώρας έχει παραβιάσει μία από τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 ή

δ) ο πολίτης τρίτης χώρας δεν συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές κατά τη διαδικασία επιστροφής.

2. Οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές, στην περίπτωση που έχει χορηγηθεί προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 8, εκτελούν την απόφαση επιστροφής κατά τη λήξη του ως άνω χρονικού διαστήματος, εκτός αν, κατά τη διάρκεια αυτού, ανακύψει οποιοσδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 8.

3. Στις περιπτώσεις της παρ. 1 δεν εκδίδεται αυτοτελής απόφαση απομάκρυνσης. Αν η απόφαση επιστροφής καθίσταται άμεσα εκτελεστή πριν από τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης για τους λόγους της παρ. 4 του άρθρου 8, η αρμόδια αστυνομική αρχή εκδίδει διαπιστωτική πράξη, η οποία επιδίδεται στον πολίτη τρίτης χώρας.

4. Σε βάρος του πολίτη τρίτης χώρας ο οποίος ανθίσταται κατά την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εφαρμόζουν τα μέτρα καταναγκασμού που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 (Α' 212) και στην υπό στοιχείο 4000/4/46-α'/22.7.2009 (Β' 1535) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, περί καθορισμού λεπτομερειών για την εκτέλεση διοικητικών και δικαστικών αποφάσεων απέλασης αλλοδαπών, όπως εκάστοτε ισχύει. Στην περίπτωση αυτή τα μέτρα λαμβάνονται με σεβασμό στην προσωπικότητα και τα θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου, σύμφωνα και με την αρχή της αναλογικότητας.

5. Σε περίπτωση απομάκρυνσης με αεροπορική πτήση, λαμβάνονται υπόψη οι κοινές κατευθυντήριες γραμμές, σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας των κοινών απομακρύνσεων δια αέρος, που προβλέπονται στην απόφαση 2004/573/ΕΚ (L 261).

6. Οι διαδικασίες της απομάκρυνσης υπόκεινται σε σύστημα εξωτερικού ελέγχου, που λειτουργεί με μέριμνα του Συνηγόρου του Πολίτη, ο οποίος συνεργάζεται για τον σκοπό αυτόν με διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 10

Αναβολή της απομάκρυνσης (Άρθρο 9 της Οδηγίας)

1. Η απομάκρυνση πολίτη τρίτης χώρας που τελεί υπό διαδικασία επιστροφής αναβάλλεται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις που:

α) παραβιάζεται η αρχή της μη επαναπροώθησης ή

β) έχει ανασταλεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14.

2. Οι αρμόδιες για την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής αστυνομικές αρχές μπορούν, με αιτιολογημένη απόφασή τους, να αναβάλουν την απομάκρυνση, για εύλογο χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις κάθε περίπτωσης και ιδίως: α) όταν υφίστανται αποδεδειγμένα σοβαρά προβλήματα υγείας του ενδιαφερομένου που καθιστούν την άμεση απομάκρυνση δυσανάλογη ή επικίνδυνη, β) την έλλειψη δυνατότητας άμεσης απομάκρυνσης, λόγω αντικειμενικής αδυναμίας διαπίστωσης της ταυτότητας και γ) για τεχνικούς λόγους, όπως είναι η έλλειψη μέσων μεταφοράς. Στην περίπτωση αυτή διαβιβάζεται φάκελος στην αρμόδια εισαγγελική αρχή προκειμένου να κινήσει κατά την

κρίση της την ποινική δίωξη για τυχόν διαπραχθέντα αδικήματα από τον προς απομάκρυνση πολίτη τρίτης χώρας.

3. Εάν αναβληθεί η απομάκρυνση, κατά τα προβλεπόμενα στις παρ. 1 και 2, οι ως άνω αρμόδιες αρχές μπορούν να επιβάλουν με αιτιολογημένη απόφαση στον πολίτη τρίτης χώρας τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 8.

4. Η απόφαση αναβολής της απομάκρυνσης επιδίδεται στον πολίτη τρίτης χώρας και συνιστά γραπτή βεβαίωση ότι η απόφαση επιστροφής δεν μπορεί να εκτελεσθεί προσωρινά (βεβαίωση αναβολής της απομάκρυνσης). Η βεβαίωση αυτή έχει εξάμηνη ισχύ και μπορεί να ανανεώνεται μετά από νέα κρίση σχετικά με την εξακολούθηση του ανέφικτου της απομάκρυνσης. Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της γραπτής βεβαίωσης, ο κάτοχός της οφείλει να παραμένει στη διάθεση των αρμόδιων για την εκτέλεση της απομάκρυνσης αρχών και να συνεργάζεται μαζί τους, ώστε αυτή να καταστεί δυνατή σε σύντομο χρόνο.

Άρθρο 11

Επιστροφή και απομάκρυνση ασυνόδευτων ανηλίκων (Άρθρο 10 της Οδηγίας)

1. Πριν αποφασισθεί η έκδοση απόφασης επιστροφής ασυνόδευτου ανήλικου, και αφού ληφθούν υπόψη τα βέλτιστα συμφέροντά του, παρέχεται συνδρομή από κατάλληλους φορείς, άλλους από τις αρχές που διενεργούν την επιστροφή, οι οποίοι μνημονεύονται στα άρθρα 63 έως 66ΛΔ του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Πριν απομακρυνθεί ασυνόδευτος ανήλικος από τη χώρα, οι αρμόδιες αρχές εξακριβώνουν ότι αυτός θα επιστραφεί σε μέλος της οικογένειάς του, σε ορισθέντα κηδεμόνα ή σε κατάλληλες εγκαταστάσεις υποδοχής στο κράτος επιστροφής.

Άρθρο 12

Απαγόρευση εισόδου (Άρθρο 11 της Οδηγίας)

1. Απαγόρευση εισόδου του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα εκδίδεται υποχρεωτικά με την απόφαση επιστροφής, εφόσον:

- α) δεν έχει χορηγηθεί χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης ή
- β) ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωση επιστροφής ή
- γ) από την παρουσία του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα προκύπτει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

2. Η διάρκεια της απαγόρευσης εισόδου καθορίζεται, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις της κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, για μέγιστη περίοδο δέκα (10) ετών. Η διάρκεια της απαγόρευσης εισόδου μπορεί να παραταθεί για διαδοχικές περιόδους μέγιστης διάρκειας πέντε (5) ετών. Η παράταση αυτή βασίζεται σε ατομική αξιολόγηση, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, για λόγους απειλής της δημόσιας τάξης, της δημόσιας ασφάλειας ή της εθνικής ασφάλειας ή κάθε άλλη περίπτωση ειδικώς αιτιολογημένης αναγκαιότητας αποτροπής της εισόδου του πολίτη τρίτης χώρας.

3. Οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν την ανάκληση ή την αναστολή απαγόρευσης εισόδου όταν ο πολίτης τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1, υποβάλει αίτηση και μπορεί να αποδείξει ότι έχει αναχωρήσει από το ελληνικό έδαφος, συμμορφούμενος πλήρως με την απόφαση επιστροφής.

Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, καθώς και τα θύματα παράνομης διακίνησης μεταναστών, στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 138 του Κώδικα Μετανάστευσης, τα οποία συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές δεν υπόκεινται σε απαγόρευση εισόδου, εφόσον δεν αποτελούν απειλή για τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια και υπό τον όρο ότι συμμορφώνονται πλήρως στην απόφαση επιστροφής που εκδίδεται σε περίπτωση που απωλέσουν για οποιονδήποτε λόγο το δικαίωμα διαμονής στη χώρα.

Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να μην εκδίδουν, να αναστέλλουν ή να ανακαλούν την απαγόρευση εισόδου για ανθρωπιστικούς λόγους ή λόγους δημοσίου συμφέροντος σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) και την υπό στοιχεία 4000/4/32-λα/5.10.2012 (Β' 2805) κοινή απόφαση των υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, όπως εκάστοτε ισχύει, περί καθορισμού κριτηρίων και διαδικασίας για την εγγραφή και διαγραφή αλλοδαπών από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

4. Όταν εξετάζεται η έκδοση άδειας διαμονής ή άλλης άδειας που παρέχει δικαίωμα διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο έχει επιβληθεί απαγόρευση εισόδου από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρμόδια υπηρεσία διαβουλεύεται μέσω του εθνικού Γραφείου SIRENE με το κράτος μέλος που εξέδωσε την απαγόρευση εισόδου, με βάση το δημόσιο συμφέρον, σύμφωνα με το άρθρο 25 της Σύμβασης Σένγκεν.

5. Οι παρ. 1 έως 4 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του δικαιώματος διεθνούς προστασίας, όπως ορίζεται στην περ. δ) του άρθρου 1 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111).

Άρθρο 13 **Τύπος** **(Άρθρο 12 της Οδηγίας)**

1. Οι αποφάσεις επιστροφής και οι αποφάσεις απαγόρευσης εισόδου περιβάλλονται τον έγγραφο τύπο και περιέχουν σαφή αιτιολογία. Οι εν λόγω αποφάσεις κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο και αναφέρουν τους νομικούς και πραγματικούς λόγους για την έκδοσή τους, καθώς και πληροφορίες για τα διαθέσιμα ένδικα μέσα. Οι πληροφορίες σχετικά με την αιτιολογία της απόφασης επιστροφής μπορούν να είναι περιορισμένες, εφόσον αυτό απαιτείται για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της άμυνας και της δημόσιας ασφάλειας, καθώς και σε περιπτώσεις πρόληψης, διερεύνησης, βεβαίωσης και δίωξης αξιόποινων πράξεων.

2. Οι αρμόδιες για τον χειρισμό θεμάτων αλλοδαπών υπηρεσίες εξασφαλίζουν, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, τη γραπτή ή προφορική μετάφραση των βασικών σημείων των αποφάσεων επιστροφής, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1, συμπεριλαμβανομένων

πληροφοριών σχετικά με τα διαθέσιμα ένδικα μέσα, σε γλώσσα που κατανοεί ή θεωρείται ευλόγως ότι κατανοεί ο πολίτης τρίτης χώρας.

3. Η παρ. 2 δεν εφαρμόζεται για τους πολίτες τρίτης χώρας που έχουν εισέλθει παράνομα στο ελληνικό έδαφος και δεν τους έχει χορηγηθεί στη συνέχεια άδεια ή δικαίωμα να παραμείνουν στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις που αφορούν την επιστροφή σύμφωνα με την παρ. 1 εκδίδονται μέσω τυποποιημένου εντύπου που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 1 της υπό στοιχεία 4000/4/46-α/22.7.2009 (Β' 1535) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212). Το έντυπο αυτό μεταφράζεται σε τουλάχιστον πέντε (5) από τις γλώσσες τις οποίες χρησιμοποιούν συχνότερα ή κατανοούν καλύτερα οι πολίτες τρίτης χώρας που εισέρχονται παράνομα στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 14 **Ένδικα βοηθήματα** **(Άρθρο 13 της Οδηγίας)**

1. Κατά των αποφάσεων επιστροφής που εκδίδονται από τις αστυνομικές αρχές, οι πολίτες τρίτων χωρών μπορούν να ασκήσουν ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη ή του εξουσιοδοτούμενου από αυτόν οργάνου, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της. Η σχετική απόφαση εκδίδεται μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την άσκηση της προσφυγής. Η άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Σε περίπτωση κατά την οποία με την απόφαση επιστροφής έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την επιστροφή.

Κατά των αποφάσεων επιστροφής που ενσωματώνονται σε αποφάσεις απόρριψης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, καθώς και σε αποφάσεις ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής οι πολίτες τρίτων χωρών έχουν δικαίωμα αίτησης θεραπείας του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης. Η σχετική απόφαση εκδίδεται μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την άσκηση της προσφυγής.

2. Κατά των αποφάσεων επιστροφής που ενσωματώνονται στις αποφάσεις απόρριψης της προσφυγής του αιτούντος διεθνούς προστασίας ισχύει ο Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111).

3. Τα διοικητικά όργανα που είναι αρμόδια να αποφαινούνται επί των προσφυγών της παρ. 1, έχουν την αρμοδιότητα να επανεξετάζουν αυτεπαγγέλτως τόσο τη νομιμότητα όσο και την ουσία των αποφάσεων επιστροφής και να αναστέλλουν προσωρινώς την εφαρμογή τους. Προσωρινή δικαστική προστασία παρέχεται κατά τις διατάξεις του ν. 3900/2010 (Α' 213) και του π.δ. 18/1989 (Α' 8).

4. Οι αρμόδιες για θέματα αλλοδαπών αρχές υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες και κάθε δυνατή συνδρομή στον πολίτη τρίτης χώρας που αιτείται νομικές συμβουλές, εκπροσώπηση από δικηγόρο και γλωσσική συνδρομή, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά του παρόντος άρθρου.

5. Η απαραίτητη νομική βοήθεια και εκπροσώπηση παρέχεται δωρεάν κατόπιν αιτήσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24), εφόσον κατά την κρίση του δικαστή η αίτηση ακύρωσης δεν είναι απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη, κατ' ανάλογη εφαρμογή του

άρθρου 21 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4375/2016 (Α' 51).

6. Αίτηση ακύρωσης κατά των αποφάσεων επιστροφής ασκείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274).

Άρθρο 15
Εγγυήσεις εν όψει της επιστροφής
(Άρθρο 14 της Οδηγίας)

1. Κατά το χρονικό διάστημα της οικειοθελούς αναχώρησης πολίτη τρίτης χώρας, το οποίο χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 8 και κατά το χρονικό διάστημα που αναβάλλεται η απομάκρυνση σύμφωνα με το άρθρο 10, οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές μεριμνούν για να λαμβάνονται κατά το δυνατό μέτρα ώστε:

- α) να εξασφαλίζεται η οικογενειακή ενότητα του πολίτη τρίτης χώρας με τα μέλη της οικογένειάς του που βρίσκονται στην Ελλάδα,
- β) να υπάρχει πρόσβαση των ανηλίκων στην υποχρεωτική εκπαίδευση, ανάλογα με τη διάρκεια της διαμονής τους, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81),
- γ) να παρέχονται επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και η απαραίτητη θεραπευτική αγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κώδικα Μετανάστευσης και
- δ) να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των ευάλωτων ατόμων.

Η κατάσταση των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν υπό κράτηση ρυθμίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18.

2. Στους πολίτες τρίτων χωρών που αναφέρονται στην παρ. 1 χορηγούνται τα έγγραφα που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 και στην παρ. 4 του άρθρου 10.

Άρθρο 16
Κράτηση
(Άρθρο 15 της Οδηγίας)

1. Οι πολίτες τρίτης χώρας που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7, τίθενται υπό κράτηση για την προετοιμασία της επιστροφής και τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης, μόνο εάν στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν δύνανται να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα επαρκή και λιγότερο επαχθή μέτρα, όπως εκείνα που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 8. Το μέτρο της κράτησης εφαρμόζεται όταν:

- α) υπάρχει κίνδυνος διαφυγής ή
- β) ο πολίτης τρίτης χώρας αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία της επιστροφής ή τη διαδικασία απομάκρυνσης ή
- γ) συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι εθνικής ασφάλειας, δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας τάξης.

2. Η κράτηση επιβάλλεται και διατηρείται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα διεκπεραίωσης της διαδικασίας απομάκρυνσης, η οποία εκτελείται με τη δέουσα επιμέλεια. Η απόφαση κράτησης περιέχει πραγματική και νομική αιτιολόγηση, εκδίδεται εγγράφως από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή και προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών

Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο αξιωματικό που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή και εκτελείται αμέσως. Εφόσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής, αυτή εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών. Ο πολίτης τρίτης χώρας που κρατείται μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησης ή παράτασης της κράτησής του ενώπιον του προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται. Η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων δεν αναστέλλει την κράτηση. Κατά τα λοιπά για την αίτηση αντιρρήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005 (Α' 212). Η απόφαση επί της αίτησης αντιρρήσεων μπορεί να ανακληθεί, ύστερα από αίτηση των διαδίκων, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία, κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97). Για τα δικαιώματά του σύμφωνα με την παρούσα, ο πολίτης τρίτης χώρας ενημερώνεται αμέσως. Ο πολίτης τρίτης χώρας, απολύεται αμέσως εάν διαπιστωθεί ότι η κράτησή του δεν είναι νόμιμη.

3. Σε κάθε περίπτωση η συνδρομή των προϋποθέσεων της κράτησης επανεξετάζεται αυτεπαγγέλτως, ανά εξάμηνο από το όργανο που εξέδωσε την απόφαση κράτησης. Σε περίπτωση παράτασης της διάρκειας της κράτησης, οι σχετικές αποφάσεις διαβιβάζονται στον πρόεδρο ή τον υπ' αυτού οριζόμενο πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου της παρ. 2, ο οποίος κρίνει τη νομιμότητα της παράτασης της κράτησης και εκδίδει αμελλητί την απόφασή του την οποία διατυπώνει συνοπτικώς σε τηρούμενο πρακτικό, αντίγραφο του οποίου διαβιβάζει αμέσως στην αρμόδια αστυνομική αρχή.

4. Όταν καθίσταται πρόδηλο ότι δεν υφίσταται πλέον λογικά προοπτική απομάκρυνσης για νομικούς ή άλλους λόγους ή όταν παύουν να ισχύουν οι όροι της παρ. 1, η κράτηση αίρεται και ο πολίτης τρίτης χώρας απολύεται αμέσως.

5. Η κράτηση συνεχίζεται για το χρονικό διάστημα που πληρούνται οι όροι της παρ. 1 και είναι αναγκαία για να διασφαλισθεί η επιτυχής απομάκρυνση. Το ανώτατο όριο κράτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το έτος.

6. Το χρονικό όριο της παρ. 5 μπορεί να παραταθεί για περιορισμένο μόνο χρόνο που δεν υπερβαίνει το έτος, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, παρά τις εύλογες προσπάθειες των αρμόδιων υπηρεσιών, η επιχείρηση απομάκρυνσης είναι πιθανόν να διαρκέσει περισσότερο επειδή: α) ο πολίτης της τρίτης χώρας αρνείται να συνεργασθεί ή β) καθυστερεί η λήψη των αναγκαίων εγγράφων από τρίτες χώρες.

7. Για τη φύλαξη των εγκαταστάσεων των χώρων κράτησης εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4375/2016 (Α' 51), περί φύλαξης των εγκαταστάσεων των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

Άρθρο 17 **Όροι κράτησης** **(Άρθρο 16 της Οδηγίας)**

1. Η κράτηση λαμβάνει χώρα, κατά κανόνα, σε ειδικές εγκαταστάσεις, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και της Ελληνικής Αστυνομίας. Σε κάθε περίπτωση, οι υπό κράτηση πολίτες τρίτων χωρών κρατούνται χωριστά από τους κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου.

2. Επιτρέπεται στους υπό κράτηση πολίτες τρίτων χωρών, κατόπιν αιτήματος, να έρχονται σε επαφή με τους νόμιμους αντιπροσώπους τους, τα μέλη της οικογένειάς τους και τις αρμόδιες προξενικές αρχές.
3. Στους υπό κράτηση πολίτες τρίτων χωρών παρέχονται επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και η απαραίτητη θεραπευτική αγωγή. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται στις περιπτώσεις ευάλωτων ατόμων.
4. Οι σχετικές και αρμόδιες εθνικές, διεθνείς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και όργανα έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις κράτησης που αναφέρονται στην παρ. 1, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται για την κράτηση πολιτών τρίτων χωρών σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Οι επισκέψεις αυτές υπόκεινται σε αδειοδότηση από την αρμόδια για τη φύλαξη της εγκατάστασης αστυνομική αρχή.
5. Οι υπό κράτηση πολίτες τρίτων χωρών λαμβάνουν συστηματικά πληροφορίες στις οποίες επεξηγείται ο κανονισμός που εφαρμόζεται στην εγκατάσταση και ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν και το δικαίωμά τους να έρχονται σε επαφή με τις οργανώσεις και τα όργανα που αναφέρονται στην παρ. 4.

Άρθρο 18
Κράτηση ανηλίκων και οικογενειών
(Άρθρο 17 της Οδηγίας)

1. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι και οι οικογένειες με ανήλικους κρατούνται μόνο ως έσχατη λύση και για το ελάχιστο απαιτούμενο χρονικό διάστημα.
2. Στις οικογένειες που κρατούνται σε αναμονή της απομάκρυνσής τους παρέχεται χωριστό κατάλυμα, με το οποίο εξασφαλίζεται επαρκής ιδιωτική ζωή.
3. Οι υπό κράτηση ανήλικοι έχουν τη δυνατότητα να ασχολούνται με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, όπως δραστηριότητες παιχνιδιού και ψυχαγωγικές δραστηριότητες που αρμόζουν στην ηλικία τους και, ανάλογα με τη διάρκεια της παραμονής τους, έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023. Α' 81).
4. Στους ασυνόδευτους ανήλικους παρέχεται κατά το δυνατόν κατάλυμα σε ιδρύματα τα οποία διαθέτουν προσωπικό και εγκαταστάσεις που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες προσώπων της ηλικίας τους.
5. Τα βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού λαμβάνονται πρωτίστως υπόψη κατά την κράτηση ανηλίκων σε αναμονή απομάκρυνσης.

Άρθρο 19
Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης
(Άρθρο 18 της Οδηγίας)

1. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο εξαιρετικά υψηλός αριθμός πολιτών τρίτων χωρών προς επιστροφή δημιουργεί απρόβλεπτο υψηλό φόρτο για το δυναμικό της εγκατάστασης κράτησης ή το διοικητικό προσωπικό ή το δικαστικό σύστημα της χώρας μπορεί, ενόσω διαρκεί η έκτακτη κατάσταση, να αποφασισθεί η επιμήκυνση της προθεσμίας δικαστικής εξέτασης της παρ. 2 του άρθρου 16 και να λαμβάνονται επείγοντα μέτρα όσον αφορά τις

συνθήκες κράτησης, κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 17 και στην παρ. 2 του άρθρου 18.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, κατά τις οποίες λαμβάνονται έκτακτα μέτρα, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν σχετικώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης, η Επιτροπή ενημερώνεται αμέσως μόλις παύσουν να ισχύουν οι λόγοι για την εφαρμογή των έκτακτων μέτρων.

3. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι επιτρέπει στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές να παρεκκλίνουν από τη γενική υποχρέωση να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, είτε γενικά είτε ειδικά, ώστε να εξασφαλίζεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το παρόν Κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΩΝ, ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΙ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 20 Επανεισδοχή

Για τους πολίτες τρίτων χωρών που εξαιρούνται της εφαρμογής του Κεφαλαίου Α΄ σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3 εφαρμόζονται άμεσα, μετά την παράνομη διέλευση, οι όροι και οι διαδικασίες επανεισδοχής των σχετικών διεθνών συμφωνιών που δεσμεύουν τη χώρα αυτοτελώς ή στο πλαίσιο συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή απορρέουν από κανόνες του διεθνούς εθιμικού δικαίου, καθώς και οι ισχύουσες διατάξεις του ν. 3386/2005 (Α΄ 212).

Άρθρο 21 Ρύθμιση θεμάτων επιστροφών

Οι αποφάσεις επιστροφής και κάθε σχετικό με αυτές θέμα, όπως η συμμόρφωση του πολίτη τρίτης χώρας προς την υποχρέωση οικειοθελούς αναχώρησης εντός της τεθείσας προθεσμίας και η υλοποίηση της απομάκρυνσης καταχωρούνται άμεσα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία ή μητρώα, που τηρούν και τα οποία, σε περίπτωση συμμετοχής περισσότερων υπηρεσιών στη διαδικασία επιστροφής, τελούν σε πλήρη λειτουργική διασύνδεση μεταξύ τους. Τα ανωτέρω δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία αποκλειστικά για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος νόμου και των διαδικασιών επιστροφής, σύμφωνα με τις αρχές νομιμότητας, διαφάνειας, αναγκαιότητας και περιορισμού του σκοπού, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και την Οδηγία (ΕΕ) 2016/680.

Άρθρο 22 Ρύθμιση θεμάτων οικειοθελούς αναχώρησης

1. Η προθεσμία της οικειοθελούς αναχώρησης αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Οι επιδόσεις των αποφάσεων διακοπής εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας του άρθρου 86 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α΄ 111) και των τελεσίδικων αποφάσεων

απόρριψης αιτήματος διεθνούς προστασίας διενεργούνται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 87 του ανωτέρω Κώδικα. Οι επιδόσεις των αποφάσεων απόρριψης αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, καθώς και των αποφάσεων ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής διενεργούνται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 17 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81). Ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει έως την καθοριζόμενη ημερομηνία να εγκαταλείψει τη χώρα, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τίθεται υπό κράτηση για διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης.

2. Παράταση της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 χορηγείται κατόπιν αίτησης του πολίτη τρίτης χώρας, η οποία υποβάλλεται εντός τριών (3) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της απόφασης επιστροφής και εξετάζεται κατά προτεραιότητα εντός τεσσάρων (4) ημερών από την υποβολή της. Η υποβολή αίτησης παράτασης αναστέλλει την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης. Σε περίπτωση μη απάντησης της αρμόδιας υπηρεσίας εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψη της αίτησης παράτασης της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης.

3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης και το ως άνω χρονικό διάστημα διαμονής του στη χώρα δεν συνυπολογίζεται για την απόκτηση ελληνικής ιθαγένειας, σύμφωνα με τον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004, Α' 217).

4. Στις αποφάσεις επιστροφής με τις οποίες χορηγείται προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης αναγράφεται υποχρεωτικά η διεύθυνση κατοικίας του πολίτη τρίτης χώρας, όπως δηλώνεται υπεύθυνα από τον τελευταίο. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να γνωστοποιεί στην υπηρεσία, που εξέδωσε την πράξη, κάθε μεταβολή της διεύθυνσής του. Παράβαση των υποχρεώσεων της παρούσας λογίζεται ως πλήρωση των λόγων των υποπερ. ζι) και ζκ) της περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 4 που τεκμηριώνουν κίνδυνο διαφυγής. Η ακρίβεια των στοιχείων διαμονής επιβεβαιώνεται με την εξέταση του σχετικού μισθωτηρίου ή άλλων εγγράφων, ή, εφόσον πρόκειται για πρόσωπο που διαμένει σε Περιφερειακή Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 (Α' 51) από τον Διοικητή αυτής, ο οποίος εκδίδει με ευθύνη του σχετική βεβαίωση.

5. Αρμόδια για την επιβεβαίωση της οικειοθελούς αναχώρησης είναι η αρχή που εξέδωσε την απόφαση επιστροφής. Προς τούτο, η αρχή αυτή μπορεί να συνεργάζεται με τις αστυνομικές ή δημοτικές αρχές του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αλλοδαπού, καθώς και κάθε άλλη αρχή ή φορέα που δύναται να παράσχει σχετική πληροφόρηση, όπως οι προξενικές και διπλωματικές αρχές, οι αστυνομικές αρχές των αεροδρομίων, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που αναπτύσσουν οικονομική δραστηριότητα στον τομέα της μεταφοράς προσώπων, οι διεθνείς οργανισμοί και μη κυβερνητικές οργανώσεις που αναπτύσσουν δράση στον τομέα της μετανάστευσης και οι αστυνομικοί σύνδεσμοι.

6. Οι αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της ευρύτερης προγραμματικής συνεργασίας τους με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, μπορούν να αναθέτουν στις οικείες αρχές της Δημοτικής Αστυνομίας την αρμοδιότητα επίδοσης των ανωτέρω διοικητικών πράξεων στους ενδιαφερόμενους πολίτες τρίτης χώρας.

Άρθρο 23 **Ρύθμιση θεμάτων απομάκρυνσης**

1. Αν κατά τη διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης ανακύψει οποιοσδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 8, καθώς και αν ο πολίτης τρίτης χώρας παραβιάσει τις υποχρεώσεις που του έχουν επιβληθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου οικειοθελούς αναχώρησης ή της παράτασής της, δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 8, ο πολίτης τρίτης χώρας τίθεται υπό κράτηση για την προετοιμασία της επιστροφής και τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 16 και η χορηγηθείσα προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης ή η παράταση της προθεσμίας αυτής θεωρούνται αυτοδικαίως ανακληθείσες.
2. Για την κάλυψη των δαπανών της απομάκρυνσης εφαρμόζονται αναλογικώς το άρθρο 80 του ν. 3386/2005 (Α' 212) και η υπό στοιχεία 4000/4/46-α/22.7.2009 (Β' 1535) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, περί καθορισμού λεπτομερειών για την εκτέλεση διοικητικών και δικαστικών αποφάσεων απέλασης αλλοδαπών, όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Η αρμόδια αρχή αξιολογεί το εφικτό της απομάκρυνσης σε κάθε περίπτωση με βάση τα ειδικότερα στοιχεία, που επικαλείται ο ενδιαφερόμενος, συνεκτιμώντας όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες αναφορικά με την ακολουθητέα πρακτική εκάστης τρίτης χώρας, ως προς τη συνεργασία σε θέματα επανεισδοχής. Προς τον σκοπό αυτό η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητά τη συνδρομή της Υπηρεσίας Ασύλου. Αν συντρέχει λόγος αναβολής της απομάκρυνσης, επιβάλλονται οι υποχρεώσεις της παρ. 4 του άρθρου 8 στον πολίτη τρίτης χώρας και ο φάκελός του διαβιβάζεται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή προκειμένου να κινήσει ποινική δίωξη για τυχόν διαπραχθέντα αδικήματα από αυτόν.
4. Αν συντρέχουν οι λόγοι αναβολής της απομάκρυνσης και ο πολίτης τρίτης χώρας παραβιάσει τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 8, η απόφαση επιστροφής εκτελείται αμέσως και η απόφαση αναβολής της απομάκρυνσης θεωρείται αυτοδικαίως ανακληθείσα. Εφόσον η απομάκρυνση εξακολουθεί να μην είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους, ο φάκελος του πολίτη τρίτης χώρας διαβιβάζεται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή, προκειμένου να κινήσει ποινική δίωξη για το αδίκημα της παρ. 4 του άρθρου 83 του ν. 3386/2005.
5. Κατά τη διάρκεια αναβολής της απομάκρυνσης, ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης, και το ως άνω χρονικό διάστημα διαμονής του στη χώρα δεν συνυπολογίζεται για την εφαρμογή του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004, Α' 217) ή στην περίπτωση εφαρμογής διατάξεων που αφορούν στην πρόσβαση σε καθεστώς μακροχρόνιας διαμονής.
6. Σε περίπτωση απόρριψης αιτήματος διεθνούς προστασίας, και υποβολής μεταγενέστερης αίτησης, η οποία χαρακτηρίζεται ως απαράδεκτη κατά την παρ. 9 του άρθρου 94 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), η παραμονή του αιτούντος στη χώρα δεν επιτρέπεται υπό την επιφύλαξη ότι η απόφαση επιστροφής δεν οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων της χώρας.

Άρθρο 24**Ρύθμιση θεμάτων απαγόρευσης εισόδου**

1. Η απαγόρευση εισόδου του άρθρου 12 εφαρμόζεται με την εγγραφή στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών που τηρείται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212) και το Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1987/2006 (L 312/14).
2. Ως πλήρης συμμόρφωση με την απόφαση επιστροφής για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 12 λογίζεται και η οικειοθελής αναχώρηση του πολίτη τρίτης χώρας που τελεί υπό καθεστώς αναβολής απομάκρυνσης, καθώς και η οικειοθελής αναχώρηση του πολίτη τρίτης χώρας μετά το πέρας της σχετικής προθεσμίας, εφόσον η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας. Η αίτηση ανάκλησης ή αναστολής απαγόρευσης εισόδου υποβάλλεται μέσω των ελληνικών προξενικών αρχών του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 25**Προστασία από την επιστροφή**

1. Απαγορεύεται η επιστροφή αλλοδαπού εφόσον:
 - α) Είναι ανήλικος που παρακολουθεί ελληνικό σχολείο οποιασδήποτε βαθμίδας της εκπαίδευσης ή οι γονείς ή τα πρόσωπα που έχουν την επιμέλειά του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα,
 - β) είναι γονέας ημεδαπού ανηλίκου και έχει την επιμέλεια ή έχει υποχρέωση διατροφής, την οποία εκπληρώνει,
 - γ) έχει υπερβεί το ογδοηκοστό (80ό) έτος της ηλικίας του,
 - δ) είναι ανήλικος, στον οποίο έχουν επιβληθεί αναμορφωτικά μέτρα με απόφαση του Δικαστηρίου Ανηλίκων, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος τους,
 - ε) διαπιστώνεται η ιδιότητά του ως ομογενούς,
 - στ) είναι θύμα ή ουσιώδης μάρτυρας εγκληματικών πράξεων, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 82Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και στα άρθρα 1 και 2 του ν. 927/1979 (Α' 139) και προσέρχεται προς υποβολή καταγγελίας ή αναφορά του περιστατικού στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές, μέχρι την έκδοση της πράξης του αρμόδιου εισαγγελέα των περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 48 της υπ' αρ. 95391/2024/20.3.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εξωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου «Καθορισμός των ειδικών δικαιολογητικών, ανά κατηγορία εθνικής θεώρησης εισόδου, και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την χορήγηση και την ανανέωση των αδειών διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5038/2023 (Α' 81)» (Β' 1807), όπως εκάστοτε ισχύει,
 - ζ) είναι θύμα ενδοοικογενειακής βίας κατά τις διατάξεις του ν. 3500/2006 (Α' 232) και προσέρχεται προς υποβολή καταγγελίας ή αναφορά του περιστατικού στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές.
- Στην απαγόρευση της επιστροφής περιλαμβάνονται και οι έγκυες γυναίκες κατά τη διάρκεια της κύησης και για έξι (6) μήνες μετά τον τοκετό.

2. Δεν απαγορεύεται η επιστροφή στις περ. β), γ), ε), στ) και ζ) της παρ. 1, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.
3. Στις περιπτώσεις ασυνόδευτων ανηλίκων εφαρμόζονται τα άρθρα 11 και 18.
4. Η προστασία που παρέχουν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου καταλαμβάνουν και τα πρόσωπα που τελούν εκτός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος νόμου.

Άρθρο 26

Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί - Τροποποίηση άρθρου 82 ν. 3386/2005

Στο άρθρο 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212) περί ανεπιθύμητων αλλοδαπών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) επικαιροποιούνται στην εξουσιοδοτική διάταξη τα συναρμόδια υπουργεία, β) στην παρ. 3, στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης», γ) στην παρ. 4, γα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «μηνών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «(3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον», γβ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 5 οι λέξεις «τα άρθρα 74 και 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το άρθρο 72», ε) στην παρ. 6 εα) οι λέξεις «περιπτώσεις ι' και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περ. ια) και ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης» και εβ) οι λέξεις «του άρθρου 1 παράγραφος 1 περιπτώσεις Γ και ια'» αντικαθίστανται, σε δύο σημεία, από τις λέξεις «των περ. ια) και ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης» και το άρθρο 82 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 82

Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί

1. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη.
2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη χώρα, αφότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθύμητων, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται.
3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμέσως, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση, τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης

τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεων τους και του επιβληθέντος προστίμου.

4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ τιμωρείται κάθε αλλοδαπός, ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η ποινή του προηγούμενου εδαφίου δεν μετατρέπεται και δεν αναστέλλεται με κανένα τρόπο.

5. Με απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ποινικού Κώδικα.

6. Διαγράφεται από τον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, ο αλλοδαπός που έχει χαρακτηριστεί θύμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. ια) και ιβ) του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης ή εκείνος για τον οποίο προκύπτει από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ότι υπήρξε θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου, εφόσον καταχωρήθηκε σε αυτόν εξαιτίας της καταδίκης του για οποιαδήποτε από τις αξιόποινες πράξεις της παράνομης εισόδου στη χώρα, της κατοχής και της χρήσης πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτοτήτων ή αδειών διαμονής ή άλλων, όμοιου περιεχομένου, γνήσιων εγγράφων άλλων προσώπων, της παράνομης εργασίας και της πορνείας που τέλεσε κατά το χρονικό διάστημα της παράνομης διακίνησής του και για τις οποίες, αιτιολογημένα, προκύπτει ότι συνδέονται με κάποιο από τα εγκλήματα των περ. ια) και ιβ) του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης, του οποίου υπήρξε θύμα.»

Άρθρο 27

Ποινικές κυρώσεις παράνομης εισόδου, εξόδου και παραμονής στη χώρα - Αντικατάσταση άρθρου 83 ν. 3386/2005

Το άρθρο 83 του ν. 3386/2005 (Α' 212), περί παράνομης εισόδου και εξόδου από τη χώρα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 83

Παράνομη είσοδος, έξοδος και παραμονή στη χώρα

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει ή παραμένει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λαθραία, καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο.

Οι κυρώσεις της παρούσας επιβάλλονται και στους πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Αν ο πολίτης τρίτης χώρας εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί, μετά την ολοκλήρωση της αστυνομικής προανάκρισης και εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 59 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) περί αναβολής κάθε ενέργειας σε βάρος θύματος των αναφερόμενων στην εν λόγω παράγραφο αξιόποινων πράξεων και έως

το τέλος της ποινικής δίωξης για το έγκλημα που τελέσθηκε σε βάρος του, να απόσχει από την ποινική δίωξη, οπότε αίρεται η σύλληψη και κινείται η διαδικασία του άρθρου 38 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111).

Σε κάθε περίπτωση, όταν διαπράττεται οποιοδήποτε αδίκημα της παρ. 1, η αποχή από την ποινική δίωξη μπορεί να τελεί και υπό τον όρο άμεσης εκούσιας αναχώρησης του υπαιτίου από τη χώρα και μη παράνομης επανεισόδου του σε αυτή.

Αν η επιστροφή ή η εκούσια αναχώρηση δεν πραγματοποιηθούν, η μεν πρώτη εντός τριών (3) μηνών, η δε δεύτερη εντός τριάντα (30) ημερών, η αρμόδια αρχή που μεριμνά για την εκτέλεσή τους, γνωστοποιεί στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών το πέρας της διοικητικής διαδικασίας, ο οποίος ανακαλεί την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη και συνεχίζει την ποινική διαδικασία.

3. Ο πολίτης τρίτης χώρας που παραβίασε τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 3907/2011 (Α' 7) κατά τη διάρκεια της αναβολής της απομάκρυνσής του, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 23 και 37 του ν. 3907/2011, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

4. Σε κάθε περίπτωση, η ποινή για τα εγκλήματα των παρ. 1 και 3 δεν μετατρέπεται και δεν αναστέλλεται με κανένα τρόπο, πλην της περίπτωσης της παρ. 5.

5. Το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής, υπό τον όρο ότι ο καταδικασμένος πολίτης τρίτης χώρας θα αναχωρήσει εκουσίως άμεσα από τη χώρα. Υπό τον ίδιο όρο μπορεί, με απόφαση του δικαστηρίου που επέβαλε την ποινή, ύστερα από αίτηση του εισαγγελέα ή του καταδικασμένου πολίτη τρίτης χώρας, να ανασταλεί η εκτέλεση του υπόλοιπου της ποινής, η έκτιση της οποίας έχει ήδη αρχίσει. Ο χρόνος της αναστολής αρχίζει από την αναχώρησή του από τη χώρα.

6. Οι καταδικασμένοι πολίτες τρίτης χώρας κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα σύμφωνα με τις διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999, Α' 291), καθ' όλο το χρονικό διάστημα έκτισης της ποινής τους. Σε περίπτωση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής λόγω εκούσιας άμεσης αναχώρησης του κρατούμενου από τη χώρα, ο κρατούμενος εξακολουθεί να κρατείται σε προ - αναχωρησιακά κέντρα κράτησης ή σε σωφρονιστικά καταστήματα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκούσιας άμεσης αναχώρησης.

7. Η μεταγωγή του κρατούμενου για την αναχώρηση, η παράδοση και παραλαβή του, τα μέσα πραγματοποίησης της μεταγωγής, τα μέτρα ασφάλειας κατά τη διάρκειά της, οι χώροι παραμονής κατά περίπτωση και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τα άρθρα 77 του Σωφρονιστικού Κώδικα περί εκτέλεσης μεταγωγής, 11 του π.δ. 215/2006 (Α' 217), περί μεταγωγών κρατουμένων και 144 έως 154 του π.δ. 141/1991 (Α' 58), περί των ειδικότερων ζητημάτων της διαδικασίας μεταγωγής κρατουμένων, όπως των αναγκαίων εγγράφων, των υποχρεώσεων μετά και πριν από την παραλαβή των κρατουμένων, των ενεργειών σε περίπτωση ασθένειας ή θανάτου ή στάσης ή απόδρασης μεταγομένων, της παράδοσης των μεταγομένων, καθώς και των ειδικότερων μέτρων κατά τις μεταγωγές με αυτοκίνητο, σιδηροδρόμους, πλοία και αεροπλάνα. Η εκπλήρωση του όρου της αναστολής εκτέλεσης ποινής της παρ. 5 βεβαιώνεται προς τον αρμόδιο εισαγγελέα από την αρμόδια υπηρεσία εκτέλεσης της μεταγωγής μετά την οριστική αναχώρησή του από τη χώρα.

8. Αν κατά τον χρόνο της αναστολής ο καταδικασμένος πολίτης τρίτης χώρας υποπέσει εκ νέου σε κάποιο από τα αδικήματα του παρόντος άρθρου, η αναστολή αίρεται αυτοδικαίως

μόλις ασκηθεί ποινική δίωξη για τη νέα πράξη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται μετά την έκτιση της ποινής που είχε ανασταλεί.»

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Άρθρο 28

Επιστροφή πολιτών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μελών των οικογενειών τους, καθώς και μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται σε πρόσωπα που απολαμβάνουν του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας δυνάμει του σημείου 5 του άρθρου 2 του Κώδικα Συνόρων Σένγκεν και του π.δ. 106/2007 (Α΄ 135), εκτός εάν προκύπτει ότι δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.
2. Οι διαδικασίες επιστροφής των ανωτέρω προσώπων διέπονται αποκλειστικά από τα άρθρα 22 έως 24 του π.δ. 106/2007. Σε ό,τι αφορά στα όργανα, στις προθεσμίες, στη διαδικασία επίδοσης, στις εγγυήσεις και στη δικαστική προστασία, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον δεν αντίκεινται στις ευνοϊκότερες διατάξεις του π.δ. 106/2007.
3. Οι ρυθμίσεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και στα μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του π.δ. 106/2007, εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

Άρθρο 29

Άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 134 Κώδικα Μετανάστευσης

Στην παρ. 5 του άρθρου 134 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α΄ 81), περί αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α»), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «διαμένουν στη χώρα για επτά (7) τουλάχιστον συνεχή έτη, πριν από την υποβολή αίτησης, σύμφωνα με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας ή» διαγράφονται, β) το τελευταίο εδάφιο διαγράφεται και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α.6») με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι γονείς ανήλικου ημεδαπού και προσκομίζουν στοιχεία που τεκμηριώνουν τη γονική σχέση με το/τα τέκνο/α. Η άδεια διαμονής χορηγείται άπαξ, έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη και ο κάτοχός της κατά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12. Σε πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην παρούσα, χορηγείται απόδειξη παραλαβής αιτήματος στην οποία αναγράφεται ότι κωλύεται η έκδοση απόφασης επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 3907/2011 για τον χρόνο που θα απαιτηθεί μέχρι την εξέταση του αιτήματος.»

Άρθρο 30**Αιτήσεις άδειας διαμονής για εργασία σε πολίτες τρίτων χωρών**

Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής του άρθρου 193 του ν. 5078/2023 (Α' 211), περί χορήγησης νέου τύπου άδειας διαμονής για εργασία σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίες υποβλήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 4 του ανωτέρω άρθρου και έως τις 19.3.2025, εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο εν λόγω άρθρο διαδικασία.

Άρθρο 31

Χορήγηση βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής δικαιούχων διεθνούς προστασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 23 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Στην παρ. 1 του άρθρου 23 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί αδειών διαμονής, προστίθενται νέο έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας. Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση του προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από τη λήξη της. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής ενός (1) έτους. Η άδεια ανανεώνεται για δύο (2) ακόμα έτη, κατόπιν επανεξέτασης, με απόφαση του προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της. Η ανανέωση των ανωτέρω αδειών διαμονής ανατρέχει στον χρόνο λήξης της αρχικής άδειας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ανανέωση αδειών διαμονής χορηγούν βεβαίωση κατάθεσης αίτησης. Ο κάτοχος βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής διαμένει νομίμως στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει και απολαμβάνει των δικαιωμάτων που παρείχε η προηγούμενη άδεια διαμονής της οποίας την ανανέωση αιτείται. Με την έκδοση απορριπτικής απόφασης επί της αίτησης ανανέωσης, η βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ. Το αρμόδιο όργανο για την επιβολή και η διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

Άρθρο 32

Δυνατότητα χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τις αρχές παραλαβής και εξέτασης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους - Τροποποίηση άρθρου 74 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Στο άρθρο 74 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί εγγυήσεων για τους αιτούντες διεθνή προστασία, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 οι λέξεις «και τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «i) τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο, και ii) με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης», β) στην παρ. 3 προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 74 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 74

Εγγυήσεις για τους αιτούντες

1. Οι αιτούντες κατά την εφαρμογή του παρόντος Μέρους έχουν δικαιώματα, τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.
2. Κατά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, προκειμένου πράγματι να κατανοούν το περιεχόμενο του εγγράφου:
 - α) για τη διαδικασία που ακολουθείται,
 - β) για τα δικαιώματά τους,
 - γ) για το καθήκον συνεργασίας τους με τις εθνικές αρχές σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και για τις υποχρεώσεις τους,
 - δ) για τις συνέπειες της παραβίασης του καθήκοντος συνεργασίας με τις εθνικές αρχές λόγω μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους. Ιδιαίτερη υπόμνηση γίνεται για τις συνέπειες της μη ανεύρεσής τους στον δηλωθέντα τόπο διαμονής ή στη δηλωθείσα διεύθυνση, της ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησής τους, της μη αυτοπρόσωπης παράστασης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας,
 - ε) για το καθήκον εχεμύθειας των αρχών και το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησής τους, δεν θα αποκαλυφθούν στους φερόμενους ως φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης,
 - στ) για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους,
 - ζ) για τις συνέπειες της απόρριψης της αίτησής τους, καθώς και για τις δυνατότητες προσβολής της, την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται και πού αυτό εδρεύει, τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής, καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α' 51),

η) για τις δυνατότητες εθελούσιου επαναπατρισμού τους. Η Υπηρεσία Ασύλου σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με πιστοποιημένες οργανώσεις, εφόσον χρειαστεί, συνδράμει τους αιτούντες στην κατανόηση του εγγράφου ενημέρωσης. Οι αιτούντες υπογράφουν το έγγραφο ενημέρωσης που τους χορηγείται επί του οποίου και δηλώνουν εάν έχουν πράγματι κατανοήσει το περιεχόμενό του. Αντίγραφο του εγγράφου με την υπογραφή του αιτούντος διατηρείται στον φάκελο του αιτούντος που τηρείται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής. Οι πληροφορίες τους παρέχονται εγκαίρως, ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 83 του παρόντος Κώδικα. Οι πληροφορίες αυτές δύναται να παρέχονται περαιτέρω, i) τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο και ii) με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

3. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν τις υπηρεσίες διερμηνέα για να υποβάλουν την αίτησή τους και να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, για τη διεξαγωγή συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης, καθώς και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, εφόσον δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς αυτόν. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, δύναται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας, σε περίπτωση που η φυσική παρουσία διερμηνέα δεν είναι πρόσφορη. Για την ενίσχυση και υποστήριξη των παρεχόμενων υπηρεσιών διερμηνείας, οι αρχές παραλαβής και εξέτασης δύναται να κάνουν χρήση λογισμικών αυτοματοποιημένης μετάφρασης και υποτιτλισμού ηχητικών δεδομένων μέσω πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Εφόσον είναι αποδεδειγμένα αδύνατη η παροχή διερμηνείας στη γλώσσα επιλογής του αιτούντος, παρέχεται διερμηνεία στην επίσημη γλώσσα της χώρας καταγωγής του αιτούντος ή σε άλλη γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς νοηματικής γλώσσας. Οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης μεριμνούν, ώστε να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου ξενόγλωσσων εγγράφων που τυχόν κατατίθενται ενώπιόν τους, ακόμη και αν αυτά δεν προσκομίζονται σε επίσημη μετάφραση.

4. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη πιστοποιημένη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή.

5. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να εφοδιάζονται ατελώς από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, αμέσως μετά την οριστική καταγραφή της αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα, με το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, το οποίο φέρει τη φωτογραφία τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία αποτελεί προσωρινό τίτλο, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά τον χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια. Στο δελτίο αναφέρεται τυχόν περιορισμός της κυκλοφορίας ή της διαμονής, κατά το άρθρο 49 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση μερικής καταγραφής, έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν το έγγραφο που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 69 παρόντος Κώδικα.

6. Οι αιτούντες ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και

για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης, της σχετικής προθεσμίας, για το όργανο ενώπιον του οποίου αυτή προσβάλλεται, καθώς και για την έδρα αυτού. Η απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας εκδίδεται και επιδίδεται στον αιτούντα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση που ο αιτών αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, γνωστοποιούνται στοιχεία από τον διοικητικό φάκελο και χορηγούνται αντίγραφα μόνο εφόσον ο αιτών αποδείξει ειδικό έννομο συμφέρον.

7. Οι αιτούντες έχουν πρόσβαση, οι ίδιοι ή διά των πληρεξουσίων δικηγόρων ή εξουσιοδοτημένων συμβούλων τους, σε πληροφορίες που παρέχουν εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων, όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανηλίκων ή του φύλου.

8. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου. Στις περιπτώσεις κράτησης, παραμονής σε εγκαταστάσεις της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και βεβαιώνουν την υπογραφή των αιτούντων βάσει των στοιχείων που έχουν δηλώσει.»

Άρθρο 33

Χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης αντί πρακτικών κατά τη συνέντευξη - Τροποποίηση άρθρου 82 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Στο άρθρο 82 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί προσωπικής συνέντευξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 διαγράφονται οι λέξεις «ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων», β) στην περ. γ της παρ. 12 διαγράφονται οι λέξεις «στρατιωτική στολή ή», γ) στην παρ. 13 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 14 μετά από τη λέξη «καταγραφή» προστίθενται οι λέξεις «ή η καταγραφή με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης» και το άρθρο 82 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 82

Προσωπική συνέντευξη

1. Πριν τη λήψη απόφασης, η Αποφαινόμενη Αρχή διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται σε αυτή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του άρθρου 93 του παρόντος Κώδικα, εάν από τον διοικητικό φάκελο της αίτησης διεθνούς προστασίας προκύπτουν ενδείξεις ότι η αίτηση εμπίπτει στις περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων του άρθρου 89 του παρόντος Κώδικα, η συνέντευξη μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης αυτής και να δοθεί η ευκαιρία στον αιτούντα να εκφραστεί σχετικά. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται συνέντευξη επί του παραδεκτού σε

περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων κατά την παρ. 2 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα. Εάν μετά την πραγματοποίηση της συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει απαραίτητη τη διερεύνηση της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, πραγματοποιείται σχετική συμπληρωματική συνέντευξη. Η προσωπική συνέντευξη για το παραδεκτό της αίτησης διεθνούς προστασίας μπορεί να διενεργείται από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή, σε ιδιαίτερα έκτακτες περιστάσεις, από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, εφόσον το προσωπικό αυτό έχει λάβει εκ των προτέρων την απαραίτητη βασική κατάρτιση, ιδίως όσον αφορά στο διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο κεκτημένο της Ένωσης για το άσυλο και στις τεχνικές της συνέντευξης.

2. Η συνέντευξη διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής Παραλαβής (χειριστή), ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και ο οποίος λαμβάνει και εκδίδει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζει τη διαδικασία ορισμού του αρμόδιου υπαλλήλου (χειριστή) από τον προϊστάμενο του κάθε Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου και Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου. Κατ' εξαίρεση, όταν εξαιτίας μαζικών αφίξεων υποβάλλονται ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης δύναται να διενεργείται προσωρινά από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή άλλων αρχών. Το προσωπικό αυτό πρέπει να έχει λάβει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναγράφονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 439/2010, και να διαθέτει επίσης γενική γνώση των προβλημάτων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος για συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών μπορεί να έχει υποστεί βασανισμό κατά το παρελθόν.

3. Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 74 του παρόντος Κώδικα, ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και να μπορέσει να εκθέσει με πληρότητα τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους διαμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία, καθώς και τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και προκειμένου να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την ηλικία του, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, τυχόν προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.

4. Κατά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή παραχωρεί στον αιτούντα κατάλληλη ευκαιρία για να παρουσιάσει τα στοιχεία που απαιτούνται για την κατά το δυνατόν πλήρη τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στον αιτούντα δίνεται η ευκαιρία να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία που ενδεχομένως λείπουν και/ή σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του. Πριν από την πρώτη συνέντευξη, εφόσον αυτή έχει ορισθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, χορηγείται στον αιτούντα, εφόσον ανήκει στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων, εύλογος χρόνος προκειμένου να προετοιμασθεί κατάλληλα και να συμβουλευθεί νομικό ή άλλο σύμβουλο για να τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο εύλογος

χρόνος καθορίζεται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής και δεν δύναται να υπερβεί τις τρεις (3) ημέρες. Εφόσον η συνέντευξη έχει προσδιοριστεί σε χρόνο αργότερο των δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, δεν χορηγείται εύλογος χρόνος προετοιμασίας. Σε περίπτωση αναβολής της συνέντευξης δεν χορηγείται εκ νέου χρόνος προετοιμασίας.

5. Όταν η συνέντευξη αφορά σε γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε να διεξάγεται από γυναίκα χειρίστρια, παρουσία γυναίκας διερμηνέα, εφόσον αυτό ζητηθεί. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο αιτών έχει εκφράσει προτίμηση σχετικά με το φύλο του χειριστή ή του διερμηνέα σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας, λαμβάνεται ειδική προς τούτο μέριμνα. Σε περίπτωση που αυτό δεν καθίσταται δυνατό, γίνεται μνεία των σχετικών λόγων στην έκθεση ή πρακτικό της συνέντευξης.

6. Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη. Για τους ανηλίκους διεξάγεται προσωπική συνέντευξη, λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους.

7. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί, όταν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει ότι, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, δύναται να αναγνωρίσει τον αιτούντα ως πρόσφυγα ή όταν δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση λόγω της μικρής του ηλικίας ή για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του, να συμμετάσχει στη συνέντευξη. Η αδυναμία στην τελευταία περίπτωση πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση ιατρού ανάλογης ειδικότητας. Αν κατά τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης ο αιτών αδυνατεί να συνεχίσει για λόγους που τον αφορούν, η συνέντευξη περατώνεται. Στην περίπτωση αυτή, χορηγείται η δυνατότητα στον αιτούντα να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του και να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί, συμπληρωματικά στοιχεία, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών.

8. Η προσωπική συνέντευξη αναβάλλεται μόνο εφόσον απουσιάζει ο διερμηνέας και δεν καθίσταται δυνατή η επικοινωνία με τον αιτούντα. Στην περίπτωση αυτή, η συνέντευξη επαναπροσδιορίζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα.

9. Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης κατά τις προηγούμενες παραγράφους δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτε εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης. Σε περίπτωση παράλειψης της συνέντευξης, στην απόφασή επί της αίτησης διεθνούς προστασίας περιλαμβάνεται αιτιολογία αυτής της παράλειψης.

10. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν ο χειριστής κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη.

11. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

12. Κατά την προσωπική συνέντευξη, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρουσιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του. Για τον σκοπό αυτόν:

α) Ο κάθε χειριστής διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν στην αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών καταβολών του αιτούντος. Ειδικότερα, οι χειριστές επιμορφώνονται ιδίως για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών και των θυμάτων βίας και βασανιστηρίων,

β) ο διερμηνέας που επιλέγεται είναι ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που κατανοεί ή που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών,

γ) το πρόσωπο που διενεργεί τη συνέντευξη να μην φορά στολή επιβολής του νόμου.

13. Η συνέντευξη ηχογραφείται, ενώ για κάθε συνέντευξη συντάσσεται έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται οι βασικοί ισχυρισμοί του αιτούντος διεθνή προστασία και όλα τα ουσιώδη στοιχεία της. Εάν δεν είναι δυνατή η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, τηρείται πλήρες πρακτικό. Σε περίπτωση χρήσης πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης ηχογράφησης και αυτόματης έγγραφης αποτύπωσης της συνέντευξης, δεν απαιτείται η σύνταξη έκθεσης και τήρησης πρακτικού. Ο αιτών καλείται στο τέλος της συνέντευξης να επιβεβαιώσει ότι δεν επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε άλλο, ενώ δεν υπογράφει την έκθεση ή το πρακτικό. Η ηχητική καταγραφή συνοδεύει την έκθεση ή το πρακτικό και αποθηκεύεται με μέριμνα της Αποφαινόμενης Αρχής. Συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται με τηλεδιάσκεψη καταγράφονται ηχητικά υποχρεωτικά.

14. Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή ή η καταγραφή με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, τηρείται πλήρες πρακτικό της συνέντευξης. Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή διερμηνέα, εφόσον παρίσταται, που επίσης υπογράφει. Σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται σε αυτό. Η άρνηση του αιτούντος να βεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του.

15. Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού ή της έκθεσης και της ηχητικής καταγραφής.

16. Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται και κατά τη διαδικασία συζήτησης των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, καθώς και σε κάθε συμπληρωματική συνέντευξη ή ακρόαση.

17. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να ορίζει λεπτομερέστερα τις τεχνικές διαδικασίες της διεξαγωγής και της ηχητικής καταγραφής της συνέντευξης και τηλεδιάσκεψης.»

Άρθρο 34

Μεταγενέστερες αιτήσεις - Τροποποίηση άρθρου 94 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Στο άρθρο 94 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί μεταγενεστέρων αιτήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 προστίθενται εδάφια, τρίτο και τέταρτο, β) η παρ. 4 καταργείται, γ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 9, δα) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, δβ) διαγράφεται το τρίτο εδάφιο, ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10 οι λέξεις «εκατό (100)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριακοσίων (300)» και το άρθρο 94 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 94
Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης εξετάζουν τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του φακέλου της προγενέστερης αίτησης.
2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται εντός πέντε (5) ημερών, και στις περιπτώσεις της παρ. 9 εντός δύο (2) ημερών, κατ' αρχάς σε προκαταρκτικό στάδιο, κατά το οποίο ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητα του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης στον πρώτο βαθμό αλλά ούτε και με την προσφυγή του, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Κατά το στάδιο αυτό, ο αιτών υποβάλλει γραπτώς στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει, χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη. Εάν η αίτηση κριθεί παραδεκτή, εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Σε αντίθετη περίπτωση, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
3. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν για τους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στις περ. α', β', γ', ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα.
4. [Καταργείται].
5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας του αιτούντος, το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 69, να υποβληθεί αίτηση εξ ονόματός του. Στην περίπτωση αυτή, η προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αφορά στην ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων που να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου. Κατ' εξαίρεση, πραγματοποιείται συνέντευξη για τον σκοπό αυτόν.
6. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντα, θεωρείται ως συμπληρωματικό στοιχείο της αρχικής και δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.
7. Η εκ νέου υποβολή όμοιας μεταγενέστερης αίτησης, χωρίς την προσκόμιση νέων στοιχείων, εξετάζεται από την Αποφαινόμενη Αρχή και τίθεται στο αρχείο με πράξη του Προϊσταμένου της, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).
8. Αν ο αιτών, έναντι του οποίου πρέπει να εκτελεστεί απόφαση μεταφοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013, υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, αυτή εξετάζεται από το αρμόδιο κράτος, σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτόν.
9. Όσο διαρκεί η εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης κατά το προκαταρκτικό στάδιο, επιτρέπεται η παραμονή του αιτούντος στη χώρα. Κατ' εξαίρεση, το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται και η παραμονή στη χώρα του αιτούντος δεν επιτρέπεται: (α) εάν πρόκειται για πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία απορρίπτεται ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, απλώς για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την απόφαση εκτέλεσης απομάκρυνσης, (β) εάν πρόκειται για δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση

τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, ή μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η εν λόγω αίτηση ως αβάσιμη. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται μόνο όταν η Αποφαινόμενη Αρχή θεωρεί ότι η απόφαση επιστροφής δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση, κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους.

10. Για την υποβολή κάθε μεταγενέστερης αίτησης μετά την πρώτη, ο αιτών καταθέτει παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά αίτηση. Τα παράβολα του πρώτου εδαφίου αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού που εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου, να καθορίζονται η διαδικασία εγγραφής των αντίστοιχων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, ο τρόπος διάθεσής τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 35

Δικαίωμα άσκησης προσφυγής - Τροποποίηση άρθρου 97 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Στο άρθρο 97 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί δικαιώματος άσκησης προσφυγής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) της παρ. 1 μετά τις λέξεις «κανονική διαδικασία» προστίθενται οι λέξεις «ή με την οποία ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας», β) στην παρ. 3, βα) μετά τις λέξεις «Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής» προστίθενται οι λέξεις «και, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα,», ββ) οι λέξεις «αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 διαγράφονται οι λέξεις «ή να γίνει τελεσίδικα δεκτή η αίτησή του» και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 97

Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 102 ενώπιον της Αρχής Προσφυγών:

α) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή με την οποία ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας, καθώς και κατά της απόφασης με την οποία χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας κατά το μέρος που αφορά στη μη αναγνώριση του προσφεύγοντος ως πρόσφυγα, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87.

β) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 88, καθώς και στις περιπτώσεις που η

προσφυγή υποβάλλεται ενώ ο προσφεύγων τελεί υπό κράτηση, σύμφωνα με το άρθρο 50, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87.

γ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 95 ή στις περιπτώσεις που η προσφυγή ασκείται ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 87.

δ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 89, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. Κατ' εξαίρεση, εφόσον η προσφυγή ασκείται: i) κατά απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, βάσει της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89, η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών και λογίζεται ότι στρέφεται και κατά της σχετικής πράξης μεταφοράς, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ii) κατά απόφασης που απορρίπτει μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 7 του άρθρου 88, εντός πέντε (5) ημερών από την επίδοση της απόφασης.

2. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, με την επιφύλαξη εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα, χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, εφαρμοζόμενων ανάλογα των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα ως προς τη διάρκεια ισχύος. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής μετά την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, η διάρκεια του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία περιορίζεται υποχρεωτικά με απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα, σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 96 του παρόντος Κώδικα, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του.

3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα, μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 110 του παρόντος Κώδικα.

4. Σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής ο αιτών, εξαιρουμένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, κρατείται στο Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης, μέχρι να ολοκληρωθεί η απομάκρυνσή του. Η κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης ή/και αίτησης ακύρωσης ή/και αίτησης αναστολής δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως την άρση της κράτησης.»

Άρθρο 36

Δικαίωμα παραμονής - Τροποποίηση άρθρου 110 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Στο άρθρο 110 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί δικαιώματος παραμονής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο μετά τις λέξεις «και,»

προστίθενται οι λέξεις «εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα,», αβ) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο, ι) προστίθεται περ. (στ), ιι) οι λέξεις «η παραμονή διατάσσεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος στη χώρα κρίνεται», ιιι) οι λέξεις «ή του δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η προσφυγή» διαγράφονται, ββ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, βγ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, βδ) στο τέταρτο εδάφιο, ι) η λέξη «αυτού» αντικαθίσταται από τη λέξη «παραμονής», ιι) διαγράφονται οι λέξεις «ή από τον δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης,» και το άρθρο 110 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 110
Δικαίωμα παραμονής

1. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα, έως την έκδοση απόφασης επί αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας.
2. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 1, στις περιπτώσεις που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει απορρίψει την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας με την αιτιολογία ότι: α) άλλο κράτος μέλος της ΕΕ έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή β) άλλο κράτος μέλος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ή γ) ο αιτών απολαμβάνει επαρκή προστασία από χώρα που θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για αυτόν ή δ) η εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή είναι προδήλως αβάσιμη, καθώς και ε) στις περιπτώσεις που η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία, πλην των περ. α και η της παρ. 9 και της παρ. 10 του άρθρου 88 και στ) στις περιπτώσεις που ο αιτών έχει ασκήσει εκπρόθεσμα την προσφυγή του, η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος στη χώρα κρίνεται με απόφαση που φέρει συνοπτική αιτιολογία της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η προσφυγή, κατόπιν ειδικού αιτήματος του προσφεύγοντος. Ενώσω εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεως επί της αίτησης του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται η παραμονή του αιτούντος στο έδαφος της χώρας. Η δυνατότητα αυτή δεν χορηγείται στις περιπτώσεις των μεταγενέστερων αιτήσεων του δεύτερου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 94. Η εξέταση του αιτήματος παραμονής γίνεται σε συνεδρίαση της Επιτροπής σε συμβούλιο, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων αυτών υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του συνολικού, κατά την παρ. 7 του άρθρου 100, αριθμού ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων.
3. Η δυνατότητα εξαίρεσης από το δικαίωμα παραμονής, σύμφωνα με την παρ. 1, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, μόνο εφόσον ο αιτών έχει την απαραίτητη συνδρομή διερμηνέα και νομική συνδρομή και προθεσμία τουλάχιστον μίας εβδομάδας, ώστε να προετοιμάσει την αίτηση και να υποβάλει στην Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών τα επιχειρήματα υπέρ της αναγνώρισης του δικαιώματος παραμονής του στο έδαφος της Χώρας εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.
4. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση δεν θα πρέπει να οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους.»

Άρθρο 37**Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού της υπό κατάργησης Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου**

1. Οι μόνιμοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι της Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, δύνανται, εντός είκοσι (20) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, να αιτηθούν είτε μετάθεση στην Κεντρική ή σε Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου είτε μετάταξη, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224), στο Τμήμα Αδειών Διαμονής Μαγνησίας της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (ΔΑΜ) της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας. Οι αιτήσεις του προηγούμενου εδαφίου υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία του φορέα υποδοχής, με κοινοποίηση στην υπηρεσία προέλευσης.
2. Η μετάταξη διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων προς διορισμό οργάνων και με την ίδια σχέση εργασίας σε κενή οργανική θέση του φορέα υποδοχής, αντιστοιχίας κατηγορίας, κλάδου και ειδικότητας, με υποχρέωση πενταετούς παραμονής στον φορέα υποδοχής. Σε περίπτωση μη ύπαρξης κενής οργανικής θέσης, η μετάταξη πραγματοποιείται σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση υφιστάμενου κλάδου με δέσμευση κενής οργανικής θέσης ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας.
3. Οι οργανικές θέσεις της υπηρεσίας της παρ. 1 κατανέμονται σε οργανικές μονάδες του φορέα με πράξη του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί οργάνωσης και λειτουργίας των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης.

Άρθρο 38**Προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης σε δομές της παρ. 4 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 ν. 4375/2016 - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 ν. 4487/2017**

Στην παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4487/2017 (Α' 116), περί προσωρινής εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων αφαλάτωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. ε), αα) προστίθενται οι λέξεις «εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος», αβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο νέο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «του αιτούντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περιοχής του» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για την έκδοση της απόφασης της παρ. 2, ο ενδιαφερόμενος φορέας υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής:

- α) τεχνική έκθεση με το σύνολο των απαιτούμενων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, στοιχείων και σχεδιαγραμμάτων,
- β) υπεύθυνη δήλωση για την τήρηση των αναφερόμενων στην τεχνική έκθεση,
- γ) υπεύθυνη δήλωση για τον αριθμό και την ειδικότητα των τεχνικών που θα εργασθούν και του υπευθύνου της λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού,
- δ) πιστοποιητικό πυροπροστασίας και

ε) απόφαση του συλλογικού οργάνου που έχει την αρμοδιότητα για την υδροδότηση του νησιού, η οποία αφορά στην έκτακτη ανάγκη υδροδότησης του νησιού με μονάδα αφαλάτωσης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται από τον Γραμματέα της αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εάν πρόκειται για την κατασκευή δομών της παρ. 4 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 του ν. 4375/2016 (Α' 51) που εξυπηρετούν σκοπούς δημοσίου συμφέροντος και εθνικής ασφάλειας.

Η Διεύθυνση του πρώτου εδαφίου, εφόσον διαπιστώσει την επείγουσα ανάγκη υδροδότησης της περιοχής του νησιού, που σχετίζεται με την ανάγκη άμεσης χωροθέτησης και λειτουργίας μονάδας αφαλάτωσης, προβαίνει σε θετική εισήγηση στον Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, ο οποίος διαβιβάζει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έγγραφο με τη σύμφωνη γνώμη του.»

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 39

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την έκδοση απόφασης επιστροφής της παρ. 1 του άρθρου 7 και την παράταση της προθεσμίας της οικειοθελούς αναχώρησης της παρ. 2 του άρθρου 8.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 8 που επιβάλλονται στον πολίτη τρίτης χώρας κατά την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται το ύψος και η διαδικασία κατάθεσης οικονομικής εγγύησης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 8.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη, ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία του συστήματος εξωτερικού ελέγχου της παρ. 6 του άρθρου 9.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διαδικασία και τις προϋποθέσεις παροχής νομικής συνδρομής και γενικά κάθε ειδικότερο θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 14.
6. Οι ειδικές εγκαταστάσεις όπου κρατούνται οι πολίτες τρίτων χωρών κατ' εφαρμογή των άρθρων 16 και 17 ιδρύονται και καταργούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου. Με την ίδια απόφαση, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας των εγκαταστάσεων αυτών.

Άρθρο 40
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται το Κεφάλαιο Γ΄, περί της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, το Κεφάλαιο Δ΄, περί της ρύθμισης θεμάτων επιστροφής, το Κεφάλαιο Ε΄, περί λοιπών διατάξεων και το Κεφάλαιο ΣΤ΄, περί τελικών διατάξεων του ν. 3907/2011 (Α΄ 7).

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 41
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη της παρ. 2.
2. Η ισχύς της εφαρμογής της ηλεκτρονικής επιτήρησης ως υποχρέωσης της παρ. 3 του άρθρου 8 του παρόντος αρχίζει την 1η Μαρτίου 2026.

Αθήνα, 8 Αυγούστου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Κ. Πιερρακάκης

Γ. Γεραπετρίτης

Ν. - Γ. Δένδιας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ

Θ. Λιβάνιος

Σ. Ζαχαράκη

Σπ. - Άδ. Γεωργάδης

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μ. Χρυσοχοϊδης

Χρ. Δήμας

Στ. Ν. Παπασταύρου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Π. Θεοδωρικάκος

Ν. Κεραμέως

Γ. Φλωρίδης

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΣΥΛΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Αθ. Πλεύρης

Δ. - Μ. Μιχαλίδου

Κων. Τσιάρας

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Β. Κικίλιας

Δ. Παπαστεργίου

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Παπαθανάσης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Αναμόρφωση πλαισίου και διαδικασιών επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών – Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

Επισπεύδον Υπουργείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Στοιχεία επικοινωνίας: Αικατερίνη Καβέτσου, Ιδιαίτερο Γραφείο Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, Τηλέφωνο: 2132128426, email: a.kavetsou@migration.gov.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	X
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Η πολιτική για τις επιστροφές παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3907/2011 (Α' 7), και συγκεκριμένα τα άρθρα 16 έως 33, με τα οποία είχε ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (L 348). Το σύστημα για τις επιστροφές αποτελεί, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, κομβικό στοιχείο του γενικότερου πλαισίου για τη μετανάστευση και το άσυλο. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται η αναμόρφωση του πλαισίου, των κανόνων και διαδικασιών, που εφαρμόζονται για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, υιοθετώντας το πνεύμα και τις κατευθύνσεις της πρότασης του νέου κανονισμού επιστροφών (COM (2025) 101 final) στο πλαίσιο πάντα τήρησης των κανόνων προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου και της υποχρέωσης προστασίας των προσφύγων. Με τις αξιολογούμενες διατάξεις, προβλέπονται νέοι αλλά και αναμορφώνονται υφιστάμενοι κανόνες και διαδικασίες, που συμβάλλουν στην επιτάχυνση και την απλούστευση των διαδικασιών επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων στη χώρα πολιτών τρίτων χωρών, καλύπτοντας παράλληλα νομικά και διαδικαστικά κενά του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου. Με τις νέες ρυθμίσεις, το πλαίσιο επιστροφών αναμορφώνεται με τρόπο ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί άμεσα στις σύγχρονες μορφές του μεταναστευτικού φαινομένου, λαμβάνοντας υπόψη, επιπλέον, ότι το ισχύον πλαίσιο αποδεικνύεται ανεπαρκές, καθώς τα δεδομένα και η μορφή του μεταναστευτικού φαινομένου έχουν αλλάξει σημαντικά κατά τα τελευταία δεκαπέντε (15) χρόνια από πλευράς τόσο έντασης όσο και κατεύθυνσης των ροών. Ειδικότερα, με το Μέρος Β' επικαιροποιούνται οι διατάξεις, με τις οποίες είχε ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2008/115/ΕΚ και αυστηροποιείται το πλαίσιο που εφαρμόζεται για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, ενώ εισάγονται νέες ποινικές κυρώσεις για τους παρανόμως διαμένοντες στη χώρα. Το προτεινόμενο πλαίσιο προσανατολίζεται στην κατεύθυνση της αποτελεσματικότερης αντιμετώπισης της καταστρατήγησης των κανόνων εισόδου, αλλά και της υπέρβασης των όρων διαμονής, θωρακίζοντας τις διαδικασίες οικειοθελούς αναχώρησης και αναγκαστικών επιστροφών και αυστηροποιώντας το πλαίσιο των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων,

	προκειμένου αυτό ταυτόχρονα να λειτουργήσει αποτρεπτικά. Προς τούτο, έχουν αξιολογηθεί στοιχεία, τα οποία καταδεικνύουν τον μικρό αριθμό επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών σε σχέση με τον αριθμό των απορριφθεισών αιτήσεων ασύλου, όπως και οι βασικές κατευθύνσεις που διατύπωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πρότασή της για την έκδοση νέου κανονισμού επιστροφών (COM (2025), 101 final, 11.3.2025). Συγκεκριμένα: Θεσπίζονται νέες διατάξεις με τα άρθρα 3 έως 19 του σχεδίου νόμου, με τις οποίες αναμορφώνεται και εκσυγχρονίζεται το ισχύον σύστημα των επιστροφών, προκειμένου να ανταποκρίνεται ταχύτερα και αποτελεσματικότερα στις σύγχρονες προκλήσεις της μεταναστευτικής πολιτικής. Με τα άρθρα 20 έως 27, συμπληρώνονται οι ως άνω προβλέψεις με ρυθμίσεις επιμέρους θεμάτων επιστροφών, οικειοθελούς αναχώρησης, απομάκρυνσης, απαγόρευσης εισόδου και προστασίας από την επιστροφή, υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου και της υποχρέωσης προστασίας των προσφύγων, καθώς και διατάξεις ποινικού περιεχομένου. Στο Μέρος Γ' εντάσσονται λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για την αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων. Ειδικότερα, ρυθμίζονται θέματα επιστροφής παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών και τροποποιείται η δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους. Προβλέπεται δυνατότητα χρήσης πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τις αρχές παραλαβής και εξέτασης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Αντιμετωπίζονται ακόμη νομοτεχνικά και εφαρμοστικά ζητήματα που ανέκυψαν κατά την αξιολόγηση μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας, με έμφαση στη νομική σαφήνεια, την ασφάλεια δικαίου και την εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο. Τέλος, αντιμετωπίζονται ζητήματα παραμονής αιτούντων κατά την εκκρεμοδικία, ρυθμίζονται θέματα προσωπικού λόγω της κατάργησης της Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου και προβλέπεται η προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης σε δομές του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Οι ρυθμίσεις του Μέρους Β' προτείνονται ως απάντηση στις προκλήσεις που υπονομεύουν την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της ισχύουσας διαδικασίας των επιστροφών των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στη χώρα. Η διαδικασία των επιστροφών έχει καταστεί μη αποδοτική και πολύπλοκη, με παρατεταμένες διοικητικές διαδικασίες, ενώ έχει διαπιστωθεί ότι οι θεσμοθετημένες πρακτικές στερούνται συνοχής και δεν υπάρχει συστηματική διαρθρωμένη διαδικασία, με αποτέλεσμα να διαπιστώνεται δυσκολία εντοπισμού των παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών επιστροφής, αλλά και δυσκολία

απομάκρυνσής τους. Στη διαδικασία επιστροφής εμπλέκονται συχνά πολλές αρχές και παράγοντες, ενώ η έλλειψη σαφήνειας των κανόνων δυσχεραίνει την ορθή και συστηματική τήρηση της διαδικασίας. Η κατάσταση αυτή προκαλεί ασάφεια και αβεβαιότητα για τους οικείους υπηκόους τρίτων χωρών, καθώς και για τις αρχές που διαχειρίζονται τις επιστροφές. Η αναγκαιότητα θέσπισης νέου εκσυγχρονισμένου και συνεκτικού πλαισίου για τις επιστροφές, που θα αποτρέπει την καταστρατήγηση των κανόνων από τους παρανόμως διαμένοντες, προκύπτει εμφανώς και από τα στατιστικά στοιχεία των τελευταίων ετών αναφορικά με τον όγκο των αιτημάτων ασύλου, των απορριπτικών αποφάσεων και των επιστροφών.

Ενδεικτικά, μνημονεύεται ότι κατά το έτος 2022 από τις είκοσι οκτώ χιλιάδες τριακόσιες είκοσι οκτώ (28.328) απορριφθείσες αιτήσεις ασύλου πραγματοποιήθηκαν μόνο επτά χιλιάδες διακόσιες είκοσι πέντε (7.225) επιστροφές, ενώ κατά το έτος 2024 από τις τριάντα μία χιλιάδες διακόσιες δεκατέσσερις (31.214) απορριφθείσες αιτήσεις ασύλου, πραγματοποιήθηκαν μόνο πέντε χιλιάδες οκτακόσιες εξήντα πέντε (5.865) επιστροφές.

Η μεταρρύθμιση των κανόνων για τις επιστροφές αποτελεί πολιτική προτεραιότητα και στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι το πρόβλημα αυτό έχει διαπιστωθεί ήδη από το 2018, όταν η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της για αναδιτύπωση της ισχύουσας οδηγίας για τις επιστροφές.

Προς επίρρωση των ανωτέρω επισημαίνεται ότι και στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έκδοση του νέου κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση κοινού συστήματος για την επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στην Ευρωπαϊκή Ένωση [COM (2025), 101 final, 11.3.2025], τονίζεται πως όταν παραμένουν σε κράτος μέλος της ΕΕ πολίτες τρίτης χώρας που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής, υπονομεύεται ολόκληρο το σύστημα μετανάστευσης και ασύλου, υποσκάπτεται η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσελκύσει και να διατηρήσει ταλέντα, διαβρώνεται η υποστήριξη των πολιτών για ανοικτές και ανεκτικές κοινωνίες και παρέχονται κίνητρα για παράνομες αφίξεις εκθέτοντας τους παρανόμως διαμένοντες σε επισφαλείς συνθήκες και σε εκμετάλλευση από εγκληματικά δίκτυα.

Οι ρυθμίσεις του Μέρους Γ', τέλος, καλούνται να απαντήσουν σε μία σειρά λοιπών επιτακτικών ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, όπως την ανάγκη αναδιτύπωσης των ειδικών ρυθμίσεων για τα πρόσωπα που απολαμβάνουν δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας μετά την κατάργηση του ν. 3907/2011 κατά το μέρος που ενσωματώνει την Οδηγία 2008/115/ΕΚ, προκειμένου να αποτραπεί η ύπαρξη νομικού κενού και διοικητικής ασάφειας ως προς τις διαδικασίες και τις εγγυήσεις που εφαρμόζονται σε αυτές τις περιπτώσεις, την αποσαφήνιση και τον εξορθολογισμό των προϋποθέσεων χορήγησης της άδειας διαμονής τύπου «Α.6» για εξαιρετικούς λόγους, περιορίζοντας τη χορήγησή της σε περιπτώσεις με αντικειμενικά ελέγχιμα και υψηλής βαρύτητας ανθρωπιστικά κριτήρια, όπως η γονική σχέση με ανήλικο ημεδαπό, έτσι ώστε να αποτρέπεται η καταχρηστική χρήση του θεσμού, που αποτελεί εργαλείο για την

	αντιμετώπιση πραγματικά εξαιρετικών περιπτώσεων, να ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου και να μειώνεται η διοικητική επιβάρυνση από αιτήματα μακροχρόνιας διαμονής που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις επαρκούς τεκμηρίωσης. Ακόμη, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κατατείνουν στη λήψη νομοθετικής μέριμνας αναφορικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των αιτημάτων πολιτών τρίτων χωρών για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του άρθρου 193 του ν. 5078/2023, τα οποία υποβλήθηκαν, μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024 και μέχρι τη 19η Μαρτίου 2025, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου, Εξάλλου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες λόγω επιμέρους προβλημάτων ασάφειας, καταχρηστικής εφαρμογής και ερμηνευτικής αβεβαιότητας που είχαν ανακύψει από την εφαρμογή του άρθρου 94 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) αναφορικά με τη διαδικασία εξέτασης μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας, με ταυτόχρονο εξορθολογισμό του παραβόλου για την άσκησή τους, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στο πραγματικό κόστος εξέτασής τους όπως επίσης και λόγω της ασάφειας και των ερμηνευτικών κενών που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή του άρθρου 97 του ως άνω Κώδικα περί του δικαιώματος άσκησης προσφυγής κατά της απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Ενδεικτικά αναφέρεται, τέλος, και η ανάγκη ρύθμισης της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων στην Ελεγχόμενη Δομή Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου, η οποία πρόκειται να απενεργοποιηθεί, καθώς και η ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων αφαλάτωσης σε δομές της παρ. 4 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 του ν. 4375/2016 (Α' 116).
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; Οι προτεινόμενες διατάξεις αφορούν στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα ή νόμιμα στη χώρα, ειδικά όσους αιτούνται ή κατέχουν άδειες διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, καθώς και τους αιτούντες διεθνή προστασία και τους δικαιούχους της. Επιπλέον, επηρεάζουν τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, τις υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, τις Αποφαινόμενες Αρχές, τις Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών, τις τεχνικές υπηρεσίες, καθώς και το προσωπικό των δομών φιλοξενίας αιτούντων άσυλο. Η ρύθμιση αφορά και σε φορείς που διαχειρίζονται τις διαδικασίες επιστροφής και τις διαδικασίες χορήγησης και ανανέωσης αδειών διαμονής. Επιπρόσθετα, αφορά και στο προσωπικό της Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου, καθώς και στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στους διαχειριστές των δομών,

στους φιλοξενούμενους αιτούντες άσυλο και στις τοπικές κοινωνίες των νησιωτικών περιοχών όπου λειτουργούν δομές υποδοχής.	
Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;
Άρθρα 82 και 83 ν. 3386/2005 (Α' 212), άρθρα 16 έως 41 ν. 3907/2011 (Α' 7), άρθρο 20 ν. 4354/2015 (Α' 176), άρθρα 8 και 10 ν. 4375/2016 (Α' 51), άρθρο 50 ν. 4487/2017 (Α' 116), άρθρα 23, 74, 82, 94, 97, 110 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), άρθρο 134 Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) και άρθρο 193 ν. 5078/2023 (Α' 211).	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Ο στόχος που επιδιώκεται με τα άρθρα 3 έως 25 επιτυγχάνεται μόνο με τυπικό νόμο, που διαθέτει ίση τυπική ισχύ με τον καταργούμενο ν. 3907/2011, που είχε αρχικά ενσωματώσει την οδηγία. Στις περιπτώσεις των άρθρων 26 έως 39 απαιτείται ομοίως τυπικός νόμος διότι τροποποιούνται διατάξεις τυπικών νόμων. Ο στόχος που επιδιώκεται με το άρθρο 37 μπορεί να επιτευχθεί μόνο με διάταξη τυπικού νόμου, καθόσον προβλέπεται παρέκκλιση από διατάξεις τυπικού νόμου.
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων, οι στόχοι που επιδιώκονται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν δύνανται να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν δύνανται να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων, διότι δεν απαιτούνται επιχειρησιακές αλλά ρυθμιστικές αλλαγές.

Συναφείς πρακτικές																																									
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα: <table border="1"> <tr> <td>i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ii) σε όργανα της Ε.Ε.:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>iii) σε διεθνείς οργανισμούς:</td> <td></td> </tr> </table>	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:		ii) σε όργανα της Ε.Ε.:		iii) σε διεθνείς οργανισμούς:																																			
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:																																									
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:																																									
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:																																									
Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης																																									
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση <table border="1"> <tr> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☒</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>☒</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	☐		☐		☐		☐		☐		☒		☐		☐		☒		☐		☒		☐		☐		☐		☐				☒		☐					
☐		☐		☐		☐		☐																																	
☒		☐		☐		☒		☐																																	
☒		☐		☐		☐		☐																																	
		☒		☐																																					
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης; <table border="1"> <tr> <td>i) βραχυπρόθεσμοι:</td> <td>- Η θέσπιση μιας αποτελεσματικότερης, απλούστερης και ταχύτερης διαδικασίας επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου ή παραμονής στη χώρα και η αποτροπή της</td> </tr> </table>	i) βραχυπρόθεσμοι:	- Η θέσπιση μιας αποτελεσματικότερης, απλούστερης και ταχύτερης διαδικασίας επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου ή παραμονής στη χώρα και η αποτροπή της																																						
i) βραχυπρόθεσμοι:	- Η θέσπιση μιας αποτελεσματικότερης, απλούστερης και ταχύτερης διαδικασίας επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου ή παραμονής στη χώρα και η αποτροπή της																																								

	καταστρατήγησης των κανόνων από τους ανωτέρω, όπως και της διαφυγής τους κατά τη διαδικασία επιστροφής. - Η ομοιόμορφη εφαρμογή του νέου δικαίου επιστροφών, με τρόπο που να διασφαλίζεται η συνεχής και απρόσκοπτη εφαρμογή εγγυήσεων και διαδικασιών για την επιστροφή πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μελών των οικογενειών τους, καθώς και μελών οικογένειας Ελλήνων πολιτών, μετά από την κατάργηση του άρθρου 40 του ν. 3907/2011. - Ο εξορθολογισμός των προϋποθέσεων χορήγησης της άδειας διαμονής τύπου «Α.6» για εξαιρετικούς λόγους, περιορίζοντας την εφαρμογή της σε περιπτώσεις με αντικειμενικά ελέγξιμα και υψηλής βαρύτητας ανθρωπιστικά κριτήρια, όπως η γονική σχέση με ανήλικο ημεδαπό. - Η τακτοποίηση των εκπρόθεσμων αιτήσεων πολιτών τρίτων χωρών για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 193 του ν. 5078/2023 που υπεβλήθησαν, στο χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως και τη 19η Μαρτίου 2025. - Η κατοχύρωση της βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης ως τίτλου νόμιμης διαμονής, και η διασαφήνιση του καθεστώτος του αιτούντος στο μεταβατικό διάστημα έως την έκδοση απόφασης επί της αίτησης ανανέωσης. - Η βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας των αρχών παραλαβής και εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, μέσω της αξιοποίησης πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για την υποστήριξη κρίσιμων σταδίων της διαδικασίας, όπως η ενημέρωση των αιτούντων και η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας. - Η κάλυψη υφιστάμενων κενών που προκύπτουν από την έλλειψη επαρκών πόρων σε ανθρώπινο δυναμικό, ιδίως σε περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η φυσική παρουσία διερμηνέα ή απαιτείται άμεση και πολυγλωσσική παροχή πληροφοριών. Παράλληλα, διευκολύνεται η κατανόηση των διαδικασιών και των δικαιωμάτων από τους ίδιους τους αιτούντες, ενισχύοντας τη διαφάνεια, τη συμμόρφωση και την ουσιαστική συμμετοχή τους στη διαδικασία.
--	--

	- Η άμεση αποφόρτιση των διοικητικών υπηρεσιών από την υποχρέωση σύνταξης πρακτικών ή εκθέσεων, η διευκόλυνση της απομαγνητοφώνησης μέσω αυτοματοποιημένων εργαλείων και η βελτίωση της ακρίβειας της τεκμηρίωσης των συνεντεύξεων. - Η αποκατάσταση της σαφήνειας και της λειτουργικότητας της διαδικασίας εξέτασης μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας. - Η αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του δικαιώματος προσφυγής και των εννόμων συνεπειών της άσκησής του. - Η μέριμνα για την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων, που εργάζονται μέχρι σήμερα στην Ελεγχόμενη Δομή Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου, ενόψει της επικείμενης απενεργοποίησής της. - Η συγκέντρωση και οργάνωση των μεταναστευτικών ροών. - Ο περιορισμός των ανεξέλεγκτων μετακινήσεων που επιφέρουν κοινωνικές εντάσεις και κινδύνους για τη δημόσια τάξη. - Η καταγραφή, η ταυτοποίηση και η ασφαλής διαχείριση των αιτούντων άσυλο, μειώνοντας τις αρνητικές συνέπειες στην τοπική κοινωνία. - Η μείωση κινδύνων που συνδέονται με την ανεπαρκή στέγαση, τις κακές υγειονομικές συνθήκες και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.
ii) μακροπρόθεσμοι:	- Η δημιουργία μιας αποτελεσματικής, συνεκτικής, αξιόπιστης, δίκαιης αλλά και αυστηρής πολιτικής για τις επιστροφές. - Η ενίσχυση της νομικής σαφήνειας και η πλήρης προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. - Η αποτροπή της καταχρηστικής χρήσης του θεσμικού πλαισίου παροχής διεθνούς προστασίας και η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου. - Η διασφάλιση της κοινωνικής και διοικητικής ένταξης πολιτών τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμης διαμονής. - Η θεσμοθέτηση της βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ως τίτλου νόμιμης διαμονής για τη διασφάλιση της διοικητικής συνέχειας. - Ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός της διοικητικής λειτουργίας στον τομέα της διεθνούς προστασίας. - Η ενίσχυση της διαφάνειας, ακρίβειας και διαλειτουργικότητας της διαδικασίας ασύλου μέσω τεχνολογικών εργαλείων.

		- Η θεσμική σταθεροποίηση και η εξορθολογισμένη εφαρμογή της διαδικασίας υποβολής και αξιολόγησης μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας. - Η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και ο περιορισμός των καταχρηστικών προσφυγών. - Η αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος ασύλου με σεβασμό στις εγγυήσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων. - Η διασφάλιση της υπηρεσιακής συνέχειας και επαγγελματικής σταθερότητας των υπαλλήλων σε δομές υπό κατάργηση. - Η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και η αύξηση της διοικητικής αποτελεσματικότητας στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. - Η ταχεία και ανεμπόδιστη λειτουργία κρίσιμων δομών φιλοξενίας με σεβασμό στη δημόσια υγεία και την εθνική ασφάλεια.
		Ψηφιακή διακυβέρνηση
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ r ή/και ΕΜΜΕΣΗ r	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ r ΟΧΙ r	
	Εξηγήστε:	

12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ r ΟΧΙ r	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ r ΟΧΙ r	
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	Στόχος
1	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται ο σκοπός του σχεδίου νόμου.
2	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται το αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
3	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Β' του σχεδίου νόμου.
4	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατίθενται οι ορισμοί που περιέχονται στο Μέρος Β' του σχεδίου νόμου και είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή του. Συγκεκριμένα, ορίζονται οι έννοιες του πολίτη τρίτης χώρας, της παράνομης παραμονής, της επιστροφής, της απόφασης επιστροφής, της απομάκρυνσης, της απαγόρευσης εισόδου, του κινδύνου διαφυγής, της οικειοθελούς αναχώρησης, των ευάλωτων ατόμων και των εξωτερικών συνόρων, στο πλαίσιο της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, καθώς και των κατευθύνσεων της πρότασης της επιτροπής για έκδοση νέου κανονισμού επιστροφών (COM (2025) 101 final, 11.3.2025).

5	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διατηρείται στην ελληνική έννομη τάξη η ενσωμάτωση του άρθρου 4 της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, περί της υπερίσχυσης ευνοϊκότερων διατάξεων διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών με την Ευρωπαϊκή Ένωση ή την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της ή με την Ελλάδα ή και περισσότερων κρατών μελών και λαμβάνεται μέριμνα για τη μεταχείριση των πολιτών τρίτων χωρών που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της ανωτέρω Οδηγίας.
6	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνεται υποχρέωση των αρμόδιων για την εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους Β' αρχών, αφενός να λαμβάνουν υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, την οικογενειακή ζωή και την κατάσταση υγείας του υπό επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας και αφετέρου να τηρούν την αρχή της μη επαναπροώθησης.
7	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται τα επιμέρους θέματα που αφορούν στην έκδοση της απόφασης επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών, με στόχο την απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας επιστροφής, αλλά και τη συστηματική τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας. Συγκεκριμένα, προσδιορίζονται οι περιπτώσεις υποχρεωτικής και δυνητικής έκδοσης της απόφασης επιστροφής, καθώς και το περιεχόμενό της και προβλέπεται η μη έκδοσή της σε περίπτωση χορήγησης άδειας διαμονής για λόγους φιλευσπλαχνίας, ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους, καθώς και η προσωρινή μη έκδοση απόφασης επιστροφής σε περίπτωση που έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έχει δοθεί στον πολίτη τρίτης χώρας η βεβαίωση των άρθρων 10 και 11 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) ή άλλης ανάλογης διάταξης.
8	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται τα ζητήματα της οικειοθελούς αναχώρησης πολίτη τρίτης χώρας από την ελληνική επικράτεια, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητας της διαδικασίας οικειοθελούς αναχώρησης. Η απόφαση επιστροφής είναι άμεσα εκτελεστή, εκτός αν προβλέπεται χρονικό διάστημα μεταξύ επτά (7) και δεκατεσσάρων (14) ημερών για την οικειοθελή αναχώρηση από τη χώρα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το χρονικό διάστημα μπορεί να παραταθεί για έως εξήντα (60) ημέρες, κατόπιν αίτησης του υπό επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας. Όσο διαρκεί η προθεσμία, ενδέχεται να επιβάλλονται συγκεκριμένες υποχρεώσεις, όπως, ιδίως, η ηλεκτρονική επιτήρηση ή η τακτική εμφάνιση ενώπιον αρχών και σε περίπτωση παραβίασής τους, το πρόσωπο τίθεται υπό κράτηση και εκκινεί η διαδικασία απομάκρυνσής του. Κατά τα λοιπά, στην παρ. 4 της αξιολογούμενης ρύθμισης ορίζεται ρητά ότι δεν χορηγείται χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης, αν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής ή αν το πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια.
9	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η σαφής αποτύπωση των προϋποθέσεων και διαδικασιών εκτέλεσης της απόφασης επιστροφής και

	άμεσης απομάκρυνσης του παρανόμως διαμένοντος πολίτη τρίτης χώρας, με στόχο την εξασφάλιση ομοιόμορφης, ορθής και συστηματικής τήρησής τους από τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές.
10	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι περιπτώσεις υποχρεωτικής αναβολής της απομάκρυνσης, με στόχο τη διασφάλιση της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης και της συμμόρφωσης με δικαστική απόφαση περί αναστολής. Προβλέπονται, επίσης, λόγοι δυνητικής, αιτιολογημένης αναβολής της απομάκρυνσης με στόχο τη λήψη υπόψη ειδικών περιστάσεων, ιδίως όταν υφίστανται αποδεδειγμένα προβλήματα υγείας, αντικειμενική αδυναμία διαπίστωσης της ταυτότητας ή για τεχνικούς λόγους. Ομοίως και με την περίπτωση χορήγησης προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, εάν αναβληθεί η απομάκρυνση του πολίτη τρίτης χώρας, οι αρμόδιες αρχές δύνανται, με αιτιολογημένη απόφαση, να του επιβάλουν, με σκοπό την αποφυγή του κινδύνου διαφυγής, τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 8 όπως την ηλεκτρονική επιτήρηση, την τακτική εμφάνιση ενώπιον αρχών ή την υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος.
11	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται ειδικές προϋποθέσεις για την επιστροφή ασυνόδευτου ανηλίκου και την απομάκρυνσή του από την Ελλάδα, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντά του και να παρέχεται συνδρομή κατάλληλων φορέων.
12	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η σαφής και λεπτομερής καταγραφή των όρων, των προϋποθέσεων και των επιμέρους λεπτομερειών επιβολής απαγόρευσης εισόδου στη χώρα, σε πολίτη τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής. Μεταξύ άλλων καθορίζονται οι περιπτώσεις υποχρεωτικής έκδοσης απαγόρευσης εισόδου με την απόφαση επιστροφής, η διάρκεια της απαγόρευσης αυτής, καθώς και οι περιπτώσεις μη έκδοσης ή αναστολής ή ανάκλησης της απαγόρευσης εισόδου για λόγους ανθρωπιστικούς ή δημοσίου συμφέροντος.
13	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ο τύπος των αποφάσεων επιστροφής και απαγόρευσης εισόδου. Με στόχο την τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης, προβλέπεται ότι αυτές είναι γραπτές, περιέχουν σαφή αιτιολογία και πληροφορίες για τα ένδικα μέσα, και ότι κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο. Κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου, εξασφαλίζεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες η γραπτή ή προφορική μετάφραση των βασικών σημείων της απόφασης επιστροφής.
14	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης και του σεβασμού των δικονομικών δικαιωμάτων του πολίτη τρίτης χώρας που τελεί υπό επιστροφή, με τον καθορισμό σαφών και λεπτομερών ρυθμίσεων σχετικών με τα ένδικα βοηθήματα που δικαιούται να ασκήσει, τις προθεσμίες άσκησής τους, τα όργανα που θα κρίνουν αυτά και τις αρμοδιότητές τους, τις περιπτώσεις προσωρινής αναστολής και παροχής

	προσωρινής προστασίας και τα χορηγούμενα δικαιώματα δωρεάν νομικής βοήθειας και εκπροσώπησης.
15	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προβλέπεται ότι, κατά το χρονικό διάστημα της οικειοθελούς αναχώρησης του πολίτη τρίτης χώρας ή της αναβολής της απομάκρυνσής του, οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για τη λήψη μέτρων, προκειμένου να εξασφαλίζονται η οικογενειακή ενότητα, η πρόσβαση των ανηλίκων στην υποχρεωτική εκπαίδευση, η επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των ευάλωτων ατόμων.
16	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται ο τύπος και το περιεχόμενο της απόφασης κράτησης πολίτη τρίτης χώρας, για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής, το όργανο που την εκδίδει, η υποβολή αντιρρήσεων, η προθεσμία και το όργανο που αποφασίζει επί αυτών. Σκοπός των σχετικών προβλέψεων είναι η αποφυγή του κινδύνου διαφυγής του υπό επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας και η εξασφάλιση της απρόσκοπτης διεκπεραίωσης της διαδικασίας απομάκρυνσής του από τη χώρα. Η κράτηση εφαρμόζεται εφόσον δεν μπορούν να εφαρμοστούν λιγότερο επαχθή μέτρα, όπως ενδεικτικά, οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 8 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και διατηρείται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα. Η συνδρομή των προϋποθέσεων κράτησης εξετάζεται αυτεπαγγέλτως ανά εξάμηνο και ορίζεται το ανώτατο όριο της κράτησης έως ένα (1) έτος με δυνατότητα παράτασης αυτού υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και για χρονικό διάστημα που δεν εκτείνεται πέραν του ενός (1) ακόμη έτους, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της πρότασης του νέου κανονισμού επιστροφών.
17	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζονται οι όροι κράτησης του πολίτη τρίτης χώρας που τελεί υπό επιστροφή, με σκοπό τη διαμόρφωση σαφούς νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των δικαιωμάτων του, όπως αυτά προβλέπονται στο ενωσιακό δίκαιο (βλ. ιδίως Οδηγία 2008/115/ΕΚ).
18	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται το ειδικό καθεστώς κράτησης ασυνόδευτων ανηλίκων και οικογενειών με ανήλικους, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων, ενόψει των ιδιαιτεροτήτων των κατηγοριών αυτών των προσώπων. Τα πρόσωπα αυτά προβλέπεται ότι κρατούνται μόνο ως έσχατη λύση και τους παρέχεται ξεχωριστό κατάλυμα με στόχο την εξασφάλιση επαρκούς ιδιωτικής ζωής.
19	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, δύνανται να λαμβάνονται ειδικά και επείγοντα μέτρα, όσον αφορά στις συνθήκες κράτησης, κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα και να επιμηκύνεται η προθεσμία δικαστικής εξέτασης της παρ. 2 του άρθρου 16, με στόχο την αντιμετώπιση απρόβλεπτου υψηλού φόρτου για το δυναμικό της εγκατάστασης κράτησης ή για το διοικητικό ή δικαστικό προσωπικό της χώρας. Στις περιπτώσεις αυτές η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι υποχρεωτική προς διασφάλιση της συνολικής διαδικασίας.

20	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η άμεση επανεισδοχή κατά τις κείμενες διατάξεις και διεθνείς συμφωνίες των πολιτών τρίτων χωρών που υπόκεινται σε απαγόρευση εισόδου κατά το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 ή συλλαμβάνονται ή παρακολουθούνται σε σχέση με παράνομη χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια διέλευση των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός είναι η άμεση εφαρμογή, μετά την παράνομη διέλευση, των όρων και διαδικασιών επανεισδοχής, όπως προκύπτουν από τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες που δεσμεύουν τη χώρα αυτοτελώς ή στο πλαίσιο συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή απορρέουν από κανόνες του διεθνούς εθιμικού δικαίου, καθώς και τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 3386/2005 (Α' 212).
21	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα των εφαρμογής των αποφάσεων επιστροφών, με σκοπό να διασφαλίζεται η άμεση υλοποίηση της απομάκρυνσης των πολιτών τρίτων χωρών που οφείλουν να αναχωρήσουν από τη χώρα. Ειδικότερα, προβλέπεται η άμεση συμμόρφωση του πολίτη τρίτης χώρας προς την υποχρέωση οικειοθελούς αναχώρησης εντός της τεθείσας προθεσμίας καθώς και η άμεση καταχώριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των αποφάσεων επιστροφής και κάθε σχετικού στοιχείου στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία ή μητρώα, που είναι λειτουργικά διασυνδεδεμένα μεταξύ τους. Στο πλαίσιο σεβασμού των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119), λαμβάνεται μέριμνα για την αποκλειστική επεξεργασία των δεδομένων από τις ως άνω υπηρεσίες αποκλειστικά για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος νόμου και των διαδικασιών επιστροφής, σύμφωνα με τις αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αναγκαιότητας και του περιορισμού του σκοπού.
22	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η διασφάλιση της ασφάλειας δικαίου καθώς και της ταχείας ολοκλήρωσης της διαδικασίας οικειοθελούς αναχώρησης πολιτών τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, ρυθμίζονται επιμέρους θέματα της οικειοθελούς αναχώρησης, όπως η διαδικασία για τις επιδόσεις των αποφάσεων, η προθεσμία υποβολής και εξέτασης για την αίτηση παράτασης της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, η υποχρεωτική αναγραφή της διεύθυνσης κατοικίας του πολίτη τρίτης χώρας στην απόφαση επιστροφής με την οποία χορηγείται προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης και η υποχρέωσή του να γνωστοποιεί τη μεταβολή της, όπως και οι συνέπειες της παραβίασης αυτών των υποχρεώσεων. Περαιτέρω, σκοπείται η θέσπιση αντικινήτρων για την εξακολούθηση παραμονής στη χώρα. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης, ενώ το ως άνω χρονικό διάστημα διαμονής του στη χώρα δεν συνυπολογίζεται για την εφαρμογή του ν. 3838/2010 (Α' 49), περί απόκτησης ελληνικής ιθαγένειας. Τέλος, για λόγους σαφήνειας της σχετικής διαδικασίας ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τη διαπίστωση της οικειοθελούς αναχώρησης η αρχή που εξέδωσε την απόφαση επιστροφής, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα συνεργασίας με άλλες αρχές, που δύνανται να παράσχουν σχετική πληροφόρηση.

23	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκονται η άμεση αποκατάσταση της νομιμότητας και η αποτροπή φαινομένων παραβατικότητας των πολιτών τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διαδικασία απομάκρυνσης του πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο δόθηκε μεν προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, αλλά ανέκυψε, κατά τη διάρκειά της, κίνδυνος διαφυγής του ή κρίθηκε ως επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια ή παραβίασε τις επιβληθείσες σε αυτόν υποχρεώσεις. Τότε, τίθεται υπό κράτηση, ανακαλούνται αυτοδικαίως η προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης και η τυχόν παράτασή της και εκκινεί άμεσα η απομάκρυνσή του από τη χώρα. Επίσης, προβλέπονται η δυνατότητα αναβολής της απομάκρυνσης, σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η απομάκρυνση, οι υποχρεώσεις που μπορεί να επιβληθούν κατά τον χρόνο της αναβολής απομάκρυνσης και οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες διαβιβάζεται ο φάκελος του υπηκόου τρίτης χώρας στην εισαγγελική αρχή για να διαπιστωθεί εάν έχουν διαπραχθεί ποινικά αδικήματα από αυτόν. Κατά τη διάρκεια, εξάλλου, της αναβολής της ο πολίτης τρίτης χώρας προβλέπεται ότι δεν δικαιούται πρόσβαση σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης και δεν συνυπολογίζεται το διάστημα παραμονής του στη χώρα για την απόκτηση ελληνικής ιθαγένειας.
24	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η πλήρης συμμόρφωση των πολιτών τρίτης χώρας με την απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα, σε περίπτωση εγγραφής τους στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Για τον λόγο αυτό, ορίζεται ότι η απαγόρευση εισόδου πολίτη τρίτης χώρας εφαρμόζεται με την εγγραφή του στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών που τηρείται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Επίσης, με σκοπό την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 12 για την εξέταση περί ανάκλησης ή αναστολής απαγόρευσης εισόδου στη χώρα, προβλέπεται ρητά η έννοια της πλήρους συμμόρφωσης με την απόφαση επιστροφής.
25	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η διαμόρφωση σαφούς θεσμικού πλαισίου ως προς τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαγορεύεται η επιστροφή αλλοδαπού στη χώρα προέλευσής του. Έτσι, προβλέπονται συγκεκριμένες περιπτώσεις που αφορούν σε ευάλωτα πρόσωπα ή πρόσωπα που συνδέονται με τη χώρα και στις οποίες απαγορεύεται η επιστροφή αλλοδαπού, είτε αυτός υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου ή όχι. Παράλληλα, εισάγονται εξαιρέσεις από την απαγόρευση επιστροφής αλλοδαπού στη χώρα προέλευσής του, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, με σκοπό τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.
26	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212), περί ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, σκοπείται η ενίσχυση της αποτρεπτικής δυνατότητας των ποινικών διατάξεων που προβλέπονται, σε περίπτωση που αλλοδαπός επανέρχεται παράνομα στη χώρα και εμπίπτει στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών, καθώς και η μείωση του αριθμού των αλλοδαπών που επιχειρούν να επανεισέλθουν στη χώρα. Συγκεκριμένα, αυξάνεται η ποινή φυλάκισης για το αδίκημα της

	παράνομης εισόδου στη χώρα από αλλοδαπό εγγεγραμμένο στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, το οποίο πλέον τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ενώ κατά τα ισχύοντα σήμερα προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.
27	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, αντικαθίσταται το άρθρο 83 του ν. 3386/2005 (Α' 212), περί παράνομης εισόδου και εξόδου από τη χώρα και σκοπείται η μείωση των μεταναστευτικών ροών στη χώρα μας, μέσω της ενίσχυσης της αυστηρότητας και της αποτρεπτικής δυναμικότητας των ποινικών ρυθμίσεων που διέπουν την ελληνική έννομη τάξη. Στο πλαίσιο αυτό, α) θεσπίζεται το αδίκημα της παράνομης παραμονής στη χώρα, το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, β) αυξάνονται ο χρόνος φυλάκισης και η χρηματική ποινή στα υφιστάμενα αδικήματα της παράνομης εισόδου και εξόδου από τη χώρα, και γ) θεσπίζεται το αδίκημα της παραβίασης των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στον πολίτη τρίτης χώρας κατά την περίοδο οικειοθελούς αναχώρησης της παρ. 3 του άρθρου 8 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, τιμωρούμενο με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα αναστολής εκτέλεσης της ποινής των ως άνω αδικημάτων, σε περίπτωση που ο καταδικασμένος πολίτης τρίτης χώρας δηλώσει ότι θα αποχωρήσει άμεσα από τη χώρα. Τέλος, ορίζεται ρητά και με σαφήνεια ο τρόπος μεταγωγής των κρατούμενων πολιτών τρίτων χωρών και τα σχετικά με την κράτηση αυτών.
28	Με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, στο πλαίσιο της συνολικής αναμόρφωσης της διαδικασίας επιστροφών των παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, καθορίζεται το νομικό πλαίσιο που εφαρμόζεται στην επιστροφή των πολιτών της Ένωσης, των μελών της οικογένειάς τους, καθώς και των μελών της οικογένειας Έλληνα πολίτη, με σκοπό να εξασφαλιστούν η συνέχεια της έννομης προστασίας των συγκεκριμένων προσώπων, η εναρμόνιση με το ενωσιακό κεκτημένο και η ασφάλεια δικαίου ως προς την εφαρμοζόμενη διοικητική διαδικασία επιστροφής τους. Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διατήρηση της ειδικής μεταχείρισης των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των μελών των οικογενειών τους και των μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη. Μάλιστα, η ρύθμιση προβλέπει ρητά την εφαρμογή των διαδικασιών, των εγγυήσεων και των οργάνων του νόμου για τις επιστροφές, με την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 106/2007 (Α' 135), περί ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στην ελληνική επικράτεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους.
29	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 134 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α»), με σκοπό την αποτροπή μακρόχρονης παραμονής παρανόμως διαμενόντων

	αλλοδαπών, καθώς και η άρση του φαινομένου χορήγησης αδειών διαμονής για εξαιρετικούς λόγους στη βάση της επταετούς παράνομης παραμονής πολιτών τρίτων χωρών στη χώρα με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, απαλείφεται από το πεδίο εφαρμογής της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 134 του Κώδικα Μετανάστευσης η δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους (τύπου «Α.6»), σύμφωνα με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας. Αντιμετωπίζονται έτσι περιπτώσεις προσώπων είτε είχαν εισέλθει και διέμεναν στη χώρα παράνομα είτε δεν διέμεναν νομίμως στη χώρα για μεγάλα χρονικά διαστήματα,. Αντιθέτως, η διατήρηση του δικαιώματος υποβολής αίτησης για την οικεία άδεια διαμονής αποκλειστικά για πολίτες τρίτων χωρών που είναι γονείς ανήλικου ημεδαπού και τεκμηριώνουν τη γονική σχέση με ημεδαπά τέκνα αποσκοπεί στην προστασία του παιδιού και της οικογένειας.
30	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκονται η τήρηση της αρχής της χρηστής διοίκησης και η αποφυγή αιφνιδιασμού των πολιτών τρίτων χωρών στους οποίους έχουν χορηγηθεί άδειες διαμονής του άρθρου 193 του ν. 5078/2023 (Α' 204). Συγκεκριμένα, με τη μεταβατικού χαρακτήρα αυτή διάταξη, παρέχεται η δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου να εξετάσουν αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του άρθρου 193 του ν. 5078/2023, οι οποίες υποβλήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως και τη 19η Μαρτίου 2025, οπότε και έπαυσε η δυνατότητα υποβολής της οικείας άδειας από το ηλεκτρονικό σύστημα. Με τον τρόπο αυτόν, οι εν λόγω αιτήσεις εξετάζονται κανονικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, κατά την προβλεπόμενη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 193 του ανωτέρω νόμου.
31	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 23 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί αδειών διαμονής, με την προσθήκη νέου έκτου, έβδομου και όγδοου εδαφίου. Με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, επιδιώκεται η διασφάλιση της νόμιμης παραμονής και της απρόσκοπτης άσκησης των δικαιωμάτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας κατά το διάστημα που εκκρεμεί η αίτηση ανανέωσης άδειας διαμονής, ενώ παράλληλα ενισχύονται η ασφάλεια δικαίου και η ομοιογενής εφαρμογή της σχετικής διοικητικής διαδικασίας.
32	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 74 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί εγγυήσεων για τους αιτούντες διεθνή προστασία. Συγκεκριμένα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, επιδιώκεται η ενίσχυση της προσβασιμότητας και της κατανόησης της διαδικασίας διεθνούς προστασίας από τους αιτούντες, μέσω της χρήσης τεχνητής νοημοσύνης για την παροχή πληροφόρησης και τη διερμηνεία, με

	τρόπο που προάγει τη διαφάνεια, την ισότητα και τη διοικητική αποτελεσματικότητα.
33	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 82 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί της προσωπικής συνέντευξης. Έτσι, επιδιώκεται η ενδυνάμωση της ακρίβειας, της διαφάνειας και της διοικητικής αποτελεσματικότητας στη διαδικασία εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, μέσω της θεσμοθέτησης της δυνατότητας χρήσης πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για την καταγραφή και αποτύπωση της προσωπικής συνέντευξης στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας.
34	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 94 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί μεταγενεστέρων αιτήσεων, με σκοπό την αποκατάσταση της σαφήνειας και της λειτουργικότητας της διαδικασίας εξέτασης μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Συγκεκριμένα, επιδιώκονται: α) η ρητή αποτύπωση των έννομων συνεπειών του προκαταρκτικού ελέγχου παραδεκτού, β) η παροχή ενιαίου πλαισίου ως προς την έκδοση δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία ή την απόρριψη της αίτησης, γ) η γλωσσική και θεσμική εξομάλυνση των ρυθμίσεων που αφορούν στο καθεστώς παραμονής του αιτούντος, μέσω της αντικατάστασης της λεκτικής διατύπωσης περί απέλασης προς ακριβέστερη κατεύθυνση, σύμφωνα και με το ενωσιακό δίκαιο καθώς και δ) η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών που επιλαμβάνονται της σχετικής διαδικασίας, μέσω της αναθεώρησης του ύψους του παραβόλου εξέτασης μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας, ώστε να καλύπτεται αποτελεσματικά το διοικητικό κόστος εξέτασης των αιτήσεων αυτών. Το παράβολο σημειώνεται ότι καλύπτει τις αμοιβές του προσωπικού, το λειτουργικό κόστος των γραφείων ασύλου που καλούνται να διεκπεραιώσουν τέσσερις χιλιάδες (4.000) μεταγενέστερες αιτήσεις ετησίως και το κόστος της διοικητικής κράτησης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής νομικής υποστήριξης, ιατρικής περίθαλψης, υπηρεσιών διερμηνείας, των δικαστικών διαδικασιών και των μεταγωγών. Παράλληλα, η υπό αξιολόγηση ρύθμιση αποσκοπεί στην αποτροπή της άσκοπης ή καταχρηστικής άσκησης μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας, μέσω της αναδιτύπωσης της παρ. 9, περί αναστολής της εκτέλεσης κάθε μέτρου απέλασης, επιστροφής ή καθ' οιονδήποτε τρόπο απομάκρυνσης του αιτούντος και μέσω της αύξησης του παραβόλου που προβλέπεται για τα αιτήματα που υποβάλλονται μετά το πρώτο αίτημα, ώστε να αντανakλά με μεγαλύτερη ακρίβεια το πραγματικό κόστος της παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Η αναπροσαρμογή του παραβόλου στα τριακόσια (300) ευρώ εξυπηρετεί επιπρόσθετα την οικονομική

	βιωσιμότητα της διαδικασίας και την αποφυγή υπερβολικών δημοσιονομικών επιβαρύνσεων, ώστε να καλύπτονται επαρκώς το λειτουργικό κόστος καθώς και πιθανή παράταση της κράτησης.
35	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 97 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί δικαιώματος άσκησης προσφυγής. Με τον τρόπο αυτό, επιχειρείται η αντιμετώπιση ερμηνευτικών και εφαρμοστικών ασαφειών και προβλημάτων που ανέκυψαν στην πράξη, με σκοπό την εξομάλυνση της διαδικασίας άσκησης προσφυγής. Στο πλαίσιο αυτό, η αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπει ζητήματα που αφορούν στη νομική φύση, στην έκταση και στις συνέπειες της ενδικοφανούς προσφυγής στο πλαίσιο δευτερογενούς εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ρητά το δικαίωμα άσκησης προσφυγής κατά της απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, για την αντιμετώπιση της μέχρι πρότινος απουσίας ρητής πρόβλεψης για το δικαίωμα προσφυγής κατά πράξεων ανάκλησης που δημιουργούσε αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα ένδικης προστασίας των ενδιαφερομένων. Παράλληλα, αποσαφηνίζεται ότι το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και καθίσταται σαφές ότι το δικαίωμα παραμονής ισχύει μόνο σε περίπτωση εμπρόθεσμης άσκησης προσφυγής. Τέλος, η διαγραφή της αναφοράς της παρ. 4 σε τελεσίδικη αποδοχή αίτησης αποκαθιστά τη σαφήνεια της διάταξης για την κράτηση, στην περίπτωση απόρριψης προσφυγής. Η ρύθμιση, επομένως, εστιάζει στη διαμόρφωση ενός συνεκτικού και λειτουργικού πλαισίου για την έννομη προστασία, σε περίπτωση ανάκλησης καθεστώτος, με τρόπο που εξασφαλίζει τη συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο, την ασφάλεια δικαίου και τη χρηστή διοίκηση.
36	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 110 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί δικαιώματος παραμονής, αποσκοπώντας στον εξορθολογισμό του καθεστώτος παραμονής των αιτούντων διεθνή προστασία κατά την άσκηση προσφυγής. Για τον σκοπό αυτό η δυνατότητα παραμονής στη χώρα παρέχεται μόνο σε περιπτώσεις τήρησης των προθεσμιών ή υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, με σκοπό την αποτροπή υποβολής καταχρηστικών αιτήσεων και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος χορήγησης ασύλου. Με τον τρόπο αυτόν, αποσαφηνίζεται το πλαίσιο που διέπει την παραμονή του αιτούντος στο έδαφος της χώρας κατά την εκκρεμοδικία της προσφυγής του, αποκλείοντας, έτσι, περιπτώσεις μη εμπρόθεσμης προσφυγής, με σκοπό την αποτροπή ερμηνευτικών αβεβαιοτήτων και εκδήλωσης καταχρηστικών συμπεριφορών. Επιπλέον, σημειώνεται ότι η προσθήκη της περ. στ) στην παρ.

	2 αποβλέπει στη ρητή κατοχύρωση ότι, στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης προσφυγής, η παραμονή στη χώρα δεν αναγνωρίζεται αυτομάτως, αλλά δύναται να επιτρέπεται με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, κατόπιν σχετικού αιτήματος του αιτούντος. Εξάλλου, η πρόβλεψη περί προσωρινής παραμονής, ενόσω εκκρεμεί η σχετική κρίση της Επιτροπής, παρέχει ένα λειτουργικό μεταβατικό πλαίσιο προστασίας, χωρίς, όμως, να καταστρατηγείται η εν γένει διαδικασία.
37	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η διασφάλιση της υπηρεσιακής κατάστασης και συνέχειας του προσωπικού, ήτοι των μόνιμων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων που εργάζονται μέχρι σήμερα στην Ελεγχόμενη Δομή Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία επίκειται να απενεργοποιηθεί. Περαιτέρω, με τη ρύθμιση λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση της επαγγελματικής και οικογενειακής σταθερότητας των εν λόγω υπαλλήλων, μέσω της παραμονής τους στον ευρύτερο τόπο διαμονής τους, αλλά και για την αξιοποίηση της αποκτηθείσας εμπειρίας τους στο πεδίο της μεταναστευτικής πολιτικής, καθώς εξασφαλίζεται παράλληλα η συνέχιση της απασχόλησής τους σε συναφείς υπηρεσίες προορισμού. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται είτε η μετάθεσή τους στην Κεντρική Υπηρεσία ή σε Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, είτε η μετάταξή τους, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224), στο Τμήμα Αδειών Διαμονής Μαγνησίας της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας.
38	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4487/2017 (Α' 116), περί προσωρινής εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων αφαλάτωσης. Συγκεκριμένα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, επιδιώκεται η διασφάλιση της δυνατότητας άμεσης λειτουργίας των κρίσιμων δομών φιλοξενίας της παρ. 4 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 του ν. 4375/2017 (Α' 116), χωρίς καθυστερήσεις, μέσω της επιτάχυνσης της διαδικασίας προσωρινής εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων αφαλάτωσης στις δομές αυτές, χάρη στην πρόβλεψη έκδοσης της απόφασης του συλλογικού οργάνου που φέρει την αρμοδιότητα για υδροδότηση του νησιού εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος που αφορά στην έκτακτη υδροδότηση του νησιού με μονάδα αφαλάτωσης. Παράλληλα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, σκοπείται και η αποτροπή κινδύνων για τους φιλοξενούμενους των δομών αυτών και τους κατοίκους, ιδίως σε σχέση με υγειονομικά ή περιβαλλοντικά προβλήματα.
39	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται εξουσιοδοτικές διατάξεις του σχεδίου νόμου.
40	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του σχεδίου νόμου.
41	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ορίζεται η έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	x				
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	x		x		
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών					
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών			x		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών			x		
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων			x		
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Η επικαιροποιημένη πολιτική για τις επιστροφές, όπως ορίζεται στο Μέρος Β' του αξιολογούμενου σχεδίου νόμου, συμβάλλει ουσιαστικά στη μεγαλύτερη αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος των επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα μας παράνομα. Εμμέσως, ωφελούνται όλοι όσοι μένουν στην Ελλάδα νόμιμα. Οι ρυθμίσεις του Μέρους Γ' αποσκοπούν στη θεσμική θωράκιση και τη λειτουργική αναβάθμιση του πλαισίου επιστροφών και διεθνούς προστασίας, μέσω της κατοχύρωσης νομικής σαφήνειας, της ενίσχυσης της ασφάλειας δικαίου και της πρόληψης καταχρηστικών πρακτικών. Εισάγονται εξορθολογισμένα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, προβλέπεται η τακτοποίηση εκκρεμοτήτων που προέκυψαν από εκπρόθεσμες αιτήσεις, ενώ αποσαφηνίζεται η διαδικασία εξέτασης μεταγενέστερων αιτημάτων διεθνούς προστασίας και το εύρος του δικαιώματος προσφυγής, με ρητές διακρίσεις μεταξύ εμπρόθεσμων και εκπρόθεσμων ενδίκων βοηθημάτων. Παράλληλα, εξασφαλίζονται η

υπηρεσιακή συνέχεια και η λειτουργική επάρκεια κρίσιμων διοικητικών δομών, ιδίως ενόψει οργανωτικών μεταβολών και αυξημένων λειτουργικών αναγκών.

19.

Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

20.

Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					

		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν προκύπτουν κίνδυνοι από το αξιολογούμενο σχέδιο νόμου.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς
-----	---

☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Υπουργείο Εσωτερικών Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη Υπουργείο Δικαιοσύνης
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	
☐	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας http://www.opengon.gr/ (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)	
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση τη 17 ^η Ιουλίου 2025, ημέρα Πέμπτη, έως την 4η Αυγούστου 2025, ημέρα Δευτέρα. Συνολικά υποβλήθηκαν διακόσια πέντε (205) σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης, τα οποία έτυχαν πλήρους καταγραφής και επεξεργασίας.
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	-
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	-
Επί των άρθρων της	Αριθμός συμμετασχόντων	Επί των άρθρων, υποβλήθηκαν συνολικά διακόσια πέντε (205) σχόλια.

αξιολογούμενης ρύθμισης	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Ένα (1) σχόλιο επί του άρθρου 23
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Δεν υιοθετήθηκαν πλήρως διακόσια τέσσερα (204) σχόλια: - είτε επειδή οι προτάσεις που εμπεριείχαν καλύπτονταν από το περιεχόμενο της προτεινόμενης διάταξης ή δεν σχετίζονταν με αυτό, - είτε επειδή αφορούν σε γενικότερους προβληματισμούς που θέτουν οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση χωρίς να διατυπώνουν, ωστόσο, συγκεκριμένη πρόταση επί των άρθρων των αξιολογούμενων ρυθμίσεων, - είτε επειδή διατυπώνονται προτάσεις, οι οποίες, όμως, δεν εμπίπτουν στον σκοπό και στο αντικείμενο της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, - είτε, τέλος, επειδή αφορούν σε μεταγενέστερο στάδιο, δηλαδή της έκδοσης των κανονιστικών πράξεων κατ' εφαρμογή του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου, οπότε και θα αξιολογηθούν εκ νέου σε μεταγενέστερο χρόνο.

Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης κατ' άρθρο

(Η αρίθμηση που αναφέρεται κατωτέρω αντιστοιχεί στην αρίθμηση των άρθρων του
αξιολογούμενου νομοσχεδίου όπως αναρτήθηκε στη δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση)

Άρθρα	
1	Υποβλήθηκαν συνολικά είκοσι έξι (26) σχόλια, από τα οποία πέντε (5) είναι επιδοκιμαστικά της νομοθετικής πρωτοβουλίας. Τα λοιπά υποβληθέντα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά επειδή δεν εμπίπτουν στον σκοπό και στο αντικείμενο της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, το οποίο επικεντρώνεται στη διοικητική και ποινική μεταχείριση των πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται ή διαμένουν ή αποπειρώνται να εξέλθουν παράνομα από τη χώρα. Ειδικότερα, τα μη υιοθετηθέντα σχόλια άπτονται: - σκέψεων περί αλλαγής μέτρων κοινωνικής πολιτικής, όπως μείωση προβλεπόμενων επιδομάτων, που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά στις μεταναστευτικές ροές, εν γένει, η χορήγηση ωστόσο των οποίων προϋποθέτει νόμιμη παραμονή στη χώρα και, περαιτέρω, αποτελεί βασική αρμοδιότητα των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και

	Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και όχι του επισπεύδοντος το παρόν σχέδιο νόμου Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, - εισηγήσεων περί θέσπισης ποσοτικών περιορισμών στον αριθμό των αιτούντων άσυλο που δύναται να δεχτεί η Ελλάδα, αναλογικά με τον πληθυσμό της και τις δυνατότητες της εθνικής της οικονομίας και επιβολής «υποχρεώσεως» προς αυτούς για «ανταπόδοση» της χορηγούμενης σε αυτούς προστασίας, μέσω κοινωνικής εργασίας κ.λπ., οι οποίες όχι μόνο κινούνται εκτός θέματος του σχεδίου νόμου, αλλά, επιπλέον, προσκρούουν στις προβλέψεις της Διεθνούς Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και του ενωσιακού δικαίου, - προτάσεων αναφορικά με τη διαδικασία υποβολής και επεξεργασίας αιτημάτων διεθνούς προστασίας, όπως υποβολή του αιτήματος διεθνούς προστασίας σε σημεία των συνόρων και όχι στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποφάσεων επί των αιτημάτων διεθνούς προστασίας και στην Ελληνική Αστυνομία, για καλύτερο έλεγχο και ιχνηλασιμότητα των εισερχόμενων ροών, ψηφιακή διασύνδεση όλων των εμπλεκόμενων αρχών [Προξενείων – Ελληνικής Αστυνομίας – Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου – Φορολογικών Αρχών – Τραπεζικών Ιδρυμάτων], οι οποίες, παρότι δεν εμπίπτουν στο παρόν σχέδιο νόμου, ωστόσο θα ληφθούν υπ’ όψιν τόσο οργανωτικά και επιχειρησιακά, όσο και στα επόμενα νομοθετήματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου που θα αφορούν τη μεταφορά στην ελληνική έννομη τάξη του Συμφώνου για το Άσυλο, - αναφοράς σε περιορισμό του θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος στο άσυλο, το οποίο, όμως, δεν θίγεται, τουναντίον θωρακίζεται έτσι ώστε ο θεσμός να καλύπτει αμεσότερα και αποτελεσματικότερα στους έχοντες προσφυγικό προφίλ, - αναφοράς, κυρίως επί τη βάσει της κατάργησης της άδειας παραμονής για εξαιρετικούς λόγους [συνεχής επταετής διαμονή στη χώρα], σε αυστηροποίηση της εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής που είναι κατ’ αρχήν σεβαστή για τους σχολιαστές, πλην όμως ενδέχεται να αδικήσει πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν άδεια διαμονής στη χώρα και εκπίπτουν αυτής. Όπως σχολιάζεται και στο οικείο άρθρο 29 του σχεδίου νόμου, αυτές οι περιπτώσεις πολιτών θα ληφθούν υπ’ όψιν από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου σε επόμενη νομοθετική πρωτοβουλία του για τη στοχευμένη τροποποίηση του Κώδικα Μετανάστευσης, Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 1 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1872#comments.
2	Υποβλήθηκαν συνολικά τρία (3) σχόλια. Τα υποβληθέντα σχόλια εκφράζουν στην ουσία έναν προβληματισμό αναφορικά με την, κατά την κρίση των σχολιαστών, δήθεν ανασφάλεια δικαίου που προκαλεί η υιοθέτηση, με το παρόν σχέδιο νόμου των προτάσεων

	του νέου Κανονισμού [έγγραφο COM (2025) 101 final], το κείμενο του οποίου θα μπορούσε να τροποποιηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου έχει επικοινωνήσει το παρόν σχέδιο νόμου στον αρμόδιο Ευρωπαϊκό Επίτροπο Μετανάστευσης, γνωστοποιώντας τις προθέσεις του και τους λόγους που δικαιολογούν την άμεση υιοθέτηση των επισήμως αποτυπωμένων προτάσεων του νέου Κανονισμού. Άλλωστε, οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο σύνολό τους, έχουν ακολουθήσει κατ' αρχήν τις προτάσεις που προηγήθηκαν. Συνεπώς τα υποβληθέντα σχόλια δεν γίνεται αποδεκτά. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 2 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1871#comments.
3	Υποβλήθηκαν συνολικά τρία (3) σχόλια, - το πρώτο (α') εξ αυτών διατυπώνει έναν γενικό προβληματισμό περί, δήθεν, μη ανθρωπιστικού χαρακτήρα του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, παραγνωρίζοντας όμως το γεγονός ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προστατεύουν τους έχοντες πραγματικό προσφυγικό προφίλ πολίτες τρίτης χώρας από την καταστρατήγηση των προβλεπόμενων υπέρ αυτών δικαιωμάτων από πρόσωπα που στερούνται των εν λόγω χαρακτηριστικών, - τα επόμενα δύο (2) συνιστούν προτάσεις για περαιτέρω αποσαφήνιση της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 3, προκειμένου να καταστεί σαφέστερο ότι δεν καταλαμβάνονται από το κεφάλαιο Α' του Μέρους Β' του σχεδίου νόμου όσοι συλλαμβάνονται επ' αυτοφώρω για παράνομη είσοδο στη χώρα, έτσι ώστε να αποτρέπονται καταστρατηγήσεις του θεσμικού πλαισίου διεθνούς προστασίας από άτομα που στερούνται προσφυγικού προφίλ. Πλην όμως η διατύπωση της διάταξης αποτελεί μεταφορά του άρθρου 2 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, άπτεται τεχνικών ζητημάτων αναφορικά με την εφαρμογή της οδηγίας και είναι σαφής. Συνεπώς τα υποβληθέντα σχόλια δεν γίνεται αποδεκτά. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 3 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1870#comments.
4	Υποβλήθηκαν συνολικά πέντε (5) σχόλια, από τα οποία: (α) τρία (3) σχόλια χαρακτηρίζουν ως προβληματική και προκαλούσα νομική αβεβαιότητα τη διεύρυνση της έννοιας της χώρας επιστροφής, με συμπερίληψη ως πιθανών προορισμών της ασφαλούς τρίτης χώρας και της πρώτης χώρας ασύλου, πλην, όμως, η εν λόγω διεύρυνση, η οποία ευθυγραμμίζεται με την πρόβλεψη στη νέα πρόταση Κανονισμού, τελεί πάντοτε υπό την θεμελιώδη αρχή της μη επαναπροώθησης. Και (β) τρία (3) σχόλια διατυπώνουν γνώμη: - είτε για συγκεκριμενοποίηση με περιοριστική απαρίθμηση των κριτηρίων διαπίστωσης «κινδύνου διαφυγής», διότι, κατά τους σχολιαστές, μόνο σε αυτή την περίπτωση διασφαλίζεται η ασφάλεια δικαίου, κάτι το οποίο, όμως, δεν

	εξασφαλίζει την απαιτούμενη ευελιξία ad hoc εκτίμησης των εκάστοτε συνθηκών, - είτε διατυπώνουν γνώμη για αποκλεισμό κάποιου εκ των ενδεικτικών παρατιθέμενων αντικειμενικών κριτηρίων εξειδίκευσης του «κινδύνου διαφυγής» (συγκεκριμένα της μη ύπαρξης κατοικίας ή γνωστής διαμονής, που όμως αποτελεί τον βασικό τρόπο εντοπισμού του οποιοδήποτε ατόμου, όχι μόνο εκείνων σε βάρος των οποίων εκκρεμούν αποφάσεις απέλασης ή επιστροφής) ή, αντίθετα, για τον εμπλουτισμό τους με τις λοιπές περιπτώσεις που μνημονεύονται στην ενότητα 1 παράγραφος 1.6 της υπ' αρ. 2017/2338 Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Εγχειρίδιο περί επιστροφής» (π.χ. έλλειψη οικονομικών πόρων, παράνομη είσοδος στο έδαφος των κρατών μελών της Ε.Ε.). Ωστόσο, η εν λόγω παράθεση είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική, διασφαλίζοντας παράλληλα την αναγκαία ευελιξία εκτίμησης των ad hoc συνθηκών από τις αρμόδιες αρχές, συνεπώς η παράθεση επιπλέον ενδεικτικών κριτηρίων δεν συνεισφέρει στο περιεχόμενο της διάταξης. Ως εκ τούτου, τα υποβληθέντα σχόλια δεν γίνεται αποδεκτό. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 4 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1869#comments.
5	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
6	Υποβλήθηκαν συνολικά δύο (2) σχόλια, από τα οποία: - το πρώτο προτείνει αναδιατύπωση της διάταξης, έτσι να προβλεφθεί ρητά η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης από τις αρχές «κατά την έκδοση απόφασης επιστροφής και σε κάθε στάδιο της διαδικασίας». Ωστόσο το σχόλιο δεν υιοθετείται διότι με την τρέχουσα διατύπωση, η οποία είναι ευρύτερη και αποτελεί και πιστή εφαρμογή της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, η αρχή της μη επαναπροώθησης λαμβάνεται υπ' όψιν από τις αρχές κατά την εφαρμογή του συνόλου των άρθρων του παρόντος, ως εκ τούτου και της έκδοσης απόφασης επιστροφής και κατά τη διαδικασία της επιστροφής αυτής. - το δεύτερο δεν σχετίζεται θεματικά με το άρθρο 6 στο οποίο και υποβλήθηκε και ως εκ τούτου δεν υιοθετείται. Ωστόσο και επί της ουσίας του σχολίου, σύμφωνα με το οποίο θα πρέπει να νομοθετηθεί «η αυτοματοποιημένη αντιπαραβολή των δακτυλικών αποτυπωμάτων των πολιτών τρίτων χωρών που λαμβάνονται από τις υπηρεσίες της Υπηρεσίας Ασύλου, κατά τη διαδικασία καταγραφής των αιτημάτων τους για παροχή διεθνούς προστασίας, με τα αποτυπώματα που τηρούνται στη βάση δεδομένων της Ελληνικής Αστυνομίας», προκειμένου να διαπιστώνονται αμεσότερα και ευχερέστερα τυχόν πλαστά έγγραφα ταυτοποίησης ή τυχόν συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης ικανών να οδηγήσουν σε απόρριψη αιτημάτων διεθνούς προστασίας ή η τυχόν εκκρεμή διωκτικά έγγραφα θα εξεταστεί σε επίπεδο λειτουργικής διασύνδεσης των δύο (2) συστημάτων.

	Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 6 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1867#comments.
7	Υποβλήθηκαν συνολικά εννιά (9) σχόλια, από τα οποία το ένα (1) εισηγείται ακόμα αυστηρότερη ρύθμιση σε σχέση με την προτεινόμενη. Τα λοιπά υποβληθέντα σχόλια αποτελούν προτάσεις που ήδη αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, η οποία: - δεν θίγει την προστασία των ευαλίστων προσώπων, - τοποθετεί την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως γενική αρχή για την εφαρμογή των επιμέρους διατάξεων της, - θέτει αυστηρά χρονικά όρια στις επιστροφές / οικειοθελείς αποχωρήσεις, - έρχεται να συμπληρώσει τις διακρατικές συνεργασίες για τις διασταυρώσεις εγγράφων κ.λπ., - βασίζεται στην αξιολόγηση του συνόλου των πληροφοριών που έχουν οι αρχές αναφορικά με περισσότερες πιθανές χώρες επιστροφής ενός πολίτη τρίτης χώρας, οι οποίες και θα προσδιοριστούν στην απόφαση της επιστροφής, μόνο όταν δεν μπορεί να προσδιοριστεί με βεβαιότητα μία (1) χώρα επιστροφής, - είναι σαφής, συνεπώς δεν χρειάζεται ρητή εξαίρεση για περιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από αυτό, και ως εκ τούτου δεν υιοθετούνται. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 7 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1866#comments.
8	Υποβλήθηκαν συνολικά δώδεκα (12) σχόλια, εκ των οποίων: - εννέα (9) σχόλια αποτυπώνουν προσωπικές απόψεις των σχολιαστών ως προς τη διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, οι οποίες δεν γίνονται αποδεκτές, καθώς η προταθείσα διάρκεια αυτής, και η δυνατότητα παράτασης αυτής, οι οποίες κινούνται εντός των προβλεπόμενων ορίων της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ έχουν αποτελέσει προϊόν εξαντλητικής μελέτης και εκτίμησης πραγματικών δεδομένων, - ένα (1) σχόλιο προτείνει τη ρητή αναγραφή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού ως λόγου παράτασης της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, το οποίο όμως ρητώς προβλέπεται δυνάμει του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου ότι λαμβάνεται υπ' όψιν από τις αρχές κατά την εφαρμογή του συνόλου των διατάξεων του σχεδίου νόμου, συνεπώς και του οικείου άρθρου. Ως εκ τούτου το εν λόγω σχόλιο δεν συνεισφέρει ουσιαστικά στη διάταξη και δεν υιοθετείται. - ένα (1) σχόλιο αφορά σε προτάσεις πιθανών υποχρεώσεων που μπορούν να επιβληθούν από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την παρ. 3 του οικείου άρθρου καθ' όλη τη διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης πολίτη τρίτης χώρας, προς αποφυγή του κινδύνου διαφυγής του. Ωστόσο, η παράθεση στην παρ. 3 των υποχρεώσεων αυτών είναι όλως ενδεικτική, ως εκ

	τούτου το εν λόγω σχόλιο δεν συνεισφέρει ουσιωδώς στη διάταξη και, συνεπώς, δεν υιοθετείται. Και - ένα (1) σχόλιο είναι επιδοκιμαστικό του σχεδίου νόμου. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 8 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1865#comments.
9	Υποβλήθηκαν συνολικά τέσσερα (4) σχόλια, από τα οποία: - το πρώτο έχει επανυποβληθεί αυτούσιο στο άρθρο 7 του σχεδίου νόμου, έχει απαντηθεί ενδελεχώς, χωρίς να υιοθετηθεί στο πλαίσιο του άρθρου 7 και ως εκ τούτου δεν υιοθετείται και - το δεύτερο αφορά σε πρόταση προϋπόθεσης χορήγησης διεθνούς προστασίας (ασύλου), η οποία όμως δεν εμπίπτει στον σκοπό και στο αντικείμενο της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, και ως εκ τούτου δεν γίνεται δεκτό, - το τρίτο εκφράζει γνώμη για προσθήκη των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στους φορείς που συνεργάζονται με το κράτος για έλεγχο των επιστροφών, πλην όμως η απαίτηση της 2008/115/ΕΚ οδηγίας για «αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου της αναγκαστικής επιστροφής» εξασφαλίζεται επαρκέστατα μέσω του Συνηγόρου του Πολίτη, ως εκ τούτου το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό, - το τέταρτο είναι εν γένει υποστηρικτικό του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου και δεν συνεισφέρει στην οικεία διάταξη, ως εκ τούτου δεν υιοθετείται. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 9 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1864#comments.
10	Υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια, από τα οποία: - το πρώτο διατυπώνει την άποψη ότι τα προβλήματα υγείας πολιτών τρίτης χώρας θα έπρεπε να δικαιολογούν τη χορήγηση άδειας παραμονής σε αυτούς και όχι απλά την αναβολή απομάκρυνσής τους, πλην όμως το εν λόγω σχόλιο άπτεται της χορήγησης άδειας παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, και βρίσκεται εκτός πεδίου εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου, - τα λοιπά τρία εκφράζουν άποψη ότι δεν πρέπει να ασκείται ποινική δίωξη σε άτομα, ως προς τα οποία αναβάλλεται η απομάκρυνσή τους. Η πολιτεία όμως δεν μπορεί να παραγνωρίσει την από μέρους των εν λόγω ανθρώπων παραβίαση της νομοθεσίας της, κυρίως δια της παράνομης εισόδου και παραμονής σε αυτήν, όπως άλλωστε δεν το πράττει ούτε για τους Έλληνες πολίτες σε αντίστοιχες περιπτώσεις. Ως εκ τούτων τα σχόλια δεν υιοθετούνται. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 10 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1863#comments.
11	Υποβλήθηκαν οκτώ (8) σχόλια, τα οποία ουσιαστικά διατυπώνουν την αγωνία των σχολιαστών για τη συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, της

	προσωπικής γνώμης και της ευαλωτότητας των ασυνόδευτων ανηλίκων κατά την διαδικασία της επιστροφής τους και επί των οποίων λεκτέο ότι: - η διάταξη αποτελεί αυτούσια μεταφορά του άρθρου 10 της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, - η διάταξη επαναλαμβάνει επί της ουσίας το κείμενο του καταργούμενου με το παρόν σχέδιο νόμου άρθρου 25 του ν. 3907/2011, στο πλαίσιο του οποίου, όπως ο ίδιος ο σχολιαστής επισημαίνει, έχει εκπονηθεί η ισχύουσα Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και εν γένει λαμβάνεται σημαντική πρόνοια για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και - η διάταξη, εξεταζόμενη υπό το πρίσμα και του συνόλου του σχεδίου νόμου, το οποίο έχει ως κεντρική αρχή εφαρμογής των διατάξεών του το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού σύμφωνα με το άρθρο 6, ουδόλως συνεπάγεται την κατάργηση της Εθνικής Στρατηγικής ή των διεθνών συμβάσεων για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, αλλά αντιθέτως εγγυάται την τήρησή τους, εξασφαλίζοντας παράλληλα την αναγκαία ευελιξία συνεκτίμησης των συγκεκριμένων συνθηκών της εκάστοτε εξατομικευμένης περίπτωσης. Συνεπώς, τα εν λόγω σχόλια καλύπτονται ήδη από το κείμενο της διάταξης και ως εκ τούτου δεν υιοθετούνται, καθώς δεν έχουν να συνεισφέρουν σε αυτή. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 11 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1862#comments.
12	Υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, από τα οποία: - το πρώτο ασκεί κριτική στην υιοθέτηση της πρότασης του κανονισμού για ανώτατη διάρκεια απαγόρευσης εισόδου έως δέκα (10) έτη, πλην όμως, ως έχει αναλυθεί επαρκώς, αυτό αποτελεί μία πολιτική επιλογή προς μία κατεύθυνση που έχει υποδειχθεί από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος της διάταξης δεν είναι να λειτουργήσει τιμωρητικά έναντι των πολιτών τρίτων χωρών, όπως ανακριβώς επισημαίνει ο σχολιαστής, αλλά ως αντικίνητρο για την από μέρους τους παραβίαση των συνόρων της χώρας εφόσον στερούνται προσφυγικού προφίλ, ως εκ τούτου το σχόλιο δεν υιοθετείται. Και - το δεύτερο εκφράζει την άποψη ότι η προσθήκη ως τελευταίου λόγου παράτασης της απαγόρευσης εισόδου στη χώρα «κάθε άλλη περίπτωση ειδικής αιτιολογημένης αναγκαιότητας αποτροπής της εισόδου του πολίτη τρίτης χώρας» δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου. Το εν λόγω σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς η απαίτηση ειδικής αιτιολόγησης, σε συνδυασμό με τις γενικές αρχές περί σεβασμού των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διέπουν την εφαρμογή του συνόλου των προτεινόμενων ρυθμίσεων εγγυώνται και εν προκειμένω την ασφάλεια δικαίου, ελεγχόμενων ad hoc, σε κάθε περίπτωση, και από τη δικαστική εξουσία. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 12 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1861#comments.

13	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
14	Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετούνται, καθώς: - τα δύο (2) από αυτά ασκούν κριτική για την πρόβλεψη δεκαήμερης προθεσμίας για την άσκηση αίτησης θεραπείας κατά απόφασης απόρριψης αιτήματος χορήγησης ανανέωσης άδειας παραμονής ή ανάκλησης της άδειας παραμονής, την οποία χαρακτηρίζουν ανεπαρκή «για την συγκέντρωση εγγράφων που να στηρίζουν μια επαρκή τεκμηρίωση για την τελική χορήγηση της άδειας παραμονής», πλην όμως στις περιπτώσεις αυτές έχει ήδη προηγηθεί η κρίση επί του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης άδειας παραμονής που θα πρέπει έτσι και αλλιώς να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων δικαιολογητικών για τη χορήγηση της άδειας. Ως εκ τούτου, το εν λόγω επιχείρημα δεν ευσταθεί και τα εν λόγω σχόλια δεν υιοθετούνται, - το δε εναπομείναν, τρίτο σχόλιο διατυπώνει μία σειρά από παρατηρήσεις ως προς το υπό σχολιασμό άρθρο, οι οποίες δεν υιοθετούνται, καθώς: (i) η αρμοδιότητα των αστυνομικών αρχών να αποφαινούνται επί ενδικοφανών προσφυγών προβλέπεται από το ίδιο το κείμενο της παρ. 1 του άρθρου 13 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, (ii) η διάταξη είναι σαφής ως προς την τηρούμενη ανά περίπτωση διαδικασία και η αναφορά της σε παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης είναι πιστή μεταφορά του ισχύοντος αυτή τη στιγμή καθεστώτος και του γράμματος της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 3907/2011 και θα παρέχεται σε συνδυασμό και με την εξουσιοδοτική διάταξη που εισάγεται για πρώτη φορά δια της παρ. 5 του άρθρου 39 του σχεδίου νόμου. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 14 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1859#comments.
15	Υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια, με το σύνολο των οποίων οι σχολιαστές προτείνουν να εξασφαλίζεται, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης ή της παράτασης της προθεσμίας αυτής, η πρόσβαση των ανηλίκων στην εκπαίδευση και όχι μόνο στην υποχρεωτική εκπαίδευση και επί των οποίων λεκτέα τα εξής: - η διάταξη αποτελεί στο σημείο αυτό αυτούσια μεταφορά της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 14 της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο «γ) παρέχεται στους ανηλίκους πρόσβαση στο βασικό εκπαιδευτικό σύστημα, ανάλογα με τη διάρκεια της διαμονής τους», - η διάταξη επαναλαμβάνει επί της ουσίας το κείμενο του καταργούμενου με το παρόν σχέδιο νόμου άρθρου 29 του ν. 3907/2011 και - εν γένει θα πρέπει να συνεκτιμηθεί το γεγονός ότι μιλάμε για εγγυήσεις στο πλαίσιο μίας εν εξελίξει διαδικασίας επιστροφής, η οποία και θα πρέπει να ολοκληρωθεί. Για τους ανωτέρω λόγους, τα σχόλια δεν γίνονται δεκτά.

	Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 15 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1858#comments.
16	Υποβλήθηκαν συνολικά εννέα (9) σχόλια, εκ των οποίων: - ένα (1) αφορά στη διοίκηση και τις εν γένει λειτουργικές δαπάνες των κέντρων κράτησης και ως εκ τούτου δεν εμπίπτουν στον σκοπό και στο αντικείμενο της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, - τα υπόλοιπα οκτώ (8) κατ' αρχάς επικρίνουν ως εσφαλμένη την αύξηση της διάρκειας της κράτησης με την υπό διαβούλευση διάταξη (12 μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης για άλλους 12 μήνες), η οποία ακολουθεί την πρόβλεψη της πρότασης του Κανονισμού COM (2025) 101 final] περί του συνολικού χρόνου κράτησης (24 μήνες). Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 16 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1857#comments.
17	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
18	Υποβλήθηκαν συνολικά οκτώ (8) σχόλια: (α) Τα έξι (6) από αυτά εκφράζουν την αγωνία των σχολιαστών για τη συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της ευαλωτότητας των ασυνόδευτων ανηλίκων κατά τη διαδικασία της κράτησής τους, η οποία θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως έσχατο μέσο επιστροφής και πάντοτε με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και καλύπτονται πλήρως από το γράμμα της προτεινόμενης διάταξης που αποτελεί μεταφορά του άρθρου 17 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, (β) Το έβδομο σχόλιο αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού / επαλήθευσης της ανηλικότητας των πολιτών τρίτων χωρών δεν εμπίπτει στον σκοπό και το αντικείμενο της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, και αποτελεί αντικείμενο ρύθμισης με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Μετανάστευσης και Ασύλου και (γ) το όγδοο σχόλιο διατυπώνει την άποψη ότι η πρόβλεψη για ξεχωριστή κράτηση των προς απομάκρυνση οικογενειών, προς διασφάλιση της μέγιστης δυνατής ιδιωτικότητας είναι ανεπαρκής και αόριστη. Πλην, όμως, είναι η αυτή ακριβώς διατύπωση με την ισχύουσα διάταξη και πιστή μεταφορά του άρθρου 17 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, και, επιπλέον, ο τρόπος πρακτικής εφαρμογής της διάταξης δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί με λεπτομέρειες σε κείμενο νόμου, αλλά αποτελεί, ως γνωστόν, αντικείμενο ρύθμισης με επιχειρησιακές αποφάσεις, εγκυκλίους ή εφαρμοστικές αποφάσεις. Ως εκ τούτων τα σχόλια δεν υιοθετούνται. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 18 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1855#comments.
19	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

20	Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο επικεντρώνεται στη διάρθρωση του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου και εκφέρει την άποψη ότι η υπό σχολιασμό διάταξη θα έπρεπε να προστεθεί ως πρόσθετο εδάφιο της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 3. Ωστόσο, για λόγους σαφήνειας ενετάχθη στο Κεφάλαιο Β του Μέρους Β, όπου ξεκάθαρα διαλαμβάνονται αμιγώς οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους πολίτες τρίτων χωρών ως προς τους οποίους δεν εφαρμόζεται η Οδηγία 2008/115/ΕΚ. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 20 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1853#comments.
21	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
22	Υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια, από τα οποία: - το πρώτο αφορά σε πρόταση συμπερίληψης της FRONTEX στους φορείς που συνεργάζονται με την εκδόσασα την απόφαση επιστροφής Αρχή, προκειμένου να επιβεβαιώσουν την οικειοθελή αποχώρηση. Ωστόσο, η εν λόγω απαρίθμηση είναι προφανώς ενδεικτική, ως εκ τούτου το σχόλιο δεν συνεισφέρει στην προτεινόμενη διάταξη και δεν υιοθετείται, - το δεύτερο αφορά σε πρόταση εξαίρεσης της επίδοσης αποφάσεων διακοπής εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας και τελεσίδικων αποφάσεων απόρριψης αιτήματος διεθνούς προστασίας μέσω της οικείας Δημοτικής Αστυνομίας. Ωστόσο με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται μία δυνατότητα διενέργειας της επίδοσης και μέσω της τοπικής Δημοτικής Αστυνομίας και όχι η οριζόντια μεταβίβαση της σχετικής αρμοδιότητας σε αυτήν, επιπλέον δε η δυνατότητα αυτή διευκολύνει, σε πρακτικό και ουσιαστικό επίπεδο, την άμεση ενημέρωση των ενδιαφερόμενων πολιτών τρίτων χωρών, ως εκ τούτου και το εν λόγω σχόλιο δεν υιοθετείται, - τα υπόλοιπα τέσσερα (4) σχόλια διατυπώνουν αντίρρηση αναφορικά με τις σύντομες προθεσμίες υποβολής αίτησης παράτασης της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης και υποχρεωτικής κρίσης επί της αιτήσεως αυτής [τρεις (3) και τέσσερις (4) ημέρες αντίστοιχα], πλην όμως δεν γίνονται αποδεκτά, διότι στόχος της υπό διαβούλευση διάταξης είναι η ταχύτερη δυνατή αποσαφήνιση της βούλησης συμμόρφωσης ή μη των προς απομάκρυνση πολιτών τρίτων χωρών και, συνεπώς, η ταχύτερη δυνατή εκτέλεση των οικειοθελών αναχωρήσεων. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 22 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1851#comments.
23	Υποβλήθηκαν τα εξής πέντε (5) σχόλια: - Στην παρ. 4 της οικείας διάταξης γίνεται εσφαλμένη παραπομπή στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 83 του ν. 3386/2005 αντί της ορθής παρ. 3 του συγκεκριμένου άρθρου του αυτού νόμου, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται με το άρθρο 27 του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου: Το σχόλιο είναι ορθό, υιοθετείται και η οικεία διάταξη διορθώνεται σχετικώς.

	- Σύμφωνα με τρία (3) σχόλια, πρέπει να διαγραφεί το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 περί διαβίβασης του φακέλου στην εισαγγελία και πιθανής άσκησης ποινικής δίωξης σε άτομα, ως προς τα οποία αναβάλλεται η απομάκρυνσή τους. Η πολιτεία, όμως, δεν μπορεί να παραγνωρίσει την από μέρους των εν λόγω ανθρώπων παραβίαση της νομοθεσίας της, δια της παράνομης εισόδου και παραμονής σε αυτή, όπως άλλωστε δεν το πράττει ούτε για τους Έλληνες πολίτες και η Διοίκηση υποχρεούται να εφαρμόσει το νόμο. Συνεπώς, τα εν λόγω σχόλια δεν υιοθετούνται. - Τέλος, το τελευταίο σχόλιο διατυπώνει γνώμη σε μία σειρά από ζητήματα (όπως τη μη συγκεκριμενοποίηση των τρόπων συνδρομής της Υπηρεσίας Ασύλου στη διαπίστωση της δυνατότητας ή μη της απομάκρυνσης πολιτών τρίτων χωρών ή των δικαιωμάτων των πολιτών κατά την αναβολή της απομάκρυνσής τους), πλην, όμως, δεν υιοθετείται καθώς: - στην παρ. 3 του εν λόγω άρθρου προβλέπεται η συνδρομή εν γένει της Υπηρεσίας Ασύλου στη διαπίστωση του εφικτού ή ανέφικτου της επιστροφής του πολίτη τρίτης χώρας, έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα καθολικής συνδρομής από μέρους της, με βάση το σύνολο των αρμοδιοτήτων της ως άνω Υπηρεσίας, - τα δικαιώματα του πολίτη τρίτης χώρας κατά τη διάρκεια της αναβολής απομάκρυνσής του αναφέρονται στο άρθρο 15 του σχεδίου νόμου. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 23 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1850#comments.
24	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
25	Υποβλήθηκαν επτά (7) σχόλια, τα οποία δεν υιοθετούνται καθώς: - Όπως σχολιάστηκε ήδη στο πλαίσιο του άρθρου 10, το πρώτο (1^ο) σχόλιο, το οποίο διατυπώνει την άποψη ότι τα προβλήματα υγείας πολιτών τρίτης χώρας θα έπρεπε να δικαιολογούν τη χορήγηση άδειας παραμονής σε αυτούς και όχι απλά την αναβολή απομάκρυνσής τους, άπτεται της χορήγησης άδειας παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, στο πλαίσιο της νόμιμης μετανάστευσης και βρίσκεται εκτός πεδίου εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου, - Τρία (3) σχόλια ζητούν την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της οικείας διάταξης των ατόμων που τελούν σε καθεστώς διεθνούς προστασίας ή έχουν υποβάλει σχετική αίτηση ασύλου, η οποία δεν έχει κριθεί οριστικά, τα οποία διαμένουν νόμιμα στη χώρα. Πλην όμως η εν λόγω διάταξη εντάσσεται στο Κεφάλαιο Β του Μέρους Β, όπου ξεκάθαρα διαλαμβάνονται οι διατάξεις που αφορούν τους παράνομα διαμένοντες στη χώρα πολίτες τρίτων χωρών που δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας, συνεπώς τα εν λόγω σχόλια δεν συνεισφέρουν στη διάταξη και εξ αυτού του λόγου δεν υιοθετούνται. - Τα τρία (3) τελευταία σχόλια εκφράζουν παρατηρήσεις ειδικά για τους ανηλίκους και τους ασκούντες την επιμέλεια / γονική τους μέριμνα και δεν υιοθετούνται, καθώς η συγκεκριμένη διάταξη ρυθμίζει την απαγόρευση

	έκδοσης απόφασης επιστροφής για τις συγκεκριμένες κατηγορίες που περιλαμβάνει και η διαμονή τους στη χώρα ρυθμίζεται αναλυτικά στον Κώδικα Μετανάστευσης. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 25 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1848#comments.
26	Υποβλήθηκαν επτά (7) σχόλια, από τα οποία: - δύο (2) είναι θετικά για την ανάληψη της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, - ένα (1) σχόλιο εισηγείται αυστηρότερη αναδιατύπωση της διάταξης, - ένα (1) σχόλιο αναφέρεται σε πάγωμα της οικονομικής δραστηριότητας των πολιτών τρίτων χωρών που κρίνονται ως ανεπιθύμητοι και εκφεύγει της αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και του πεδίου του παρόντος σχεδίου νόμου και - δύο (2) σχόλια κάνουν μνεία περί προσβολής του δικαιώματος ασύλου και παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας με την αυστηροποίηση των ποινών, πλην όμως η διάταξη α) δεν εφαρμόζεται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας ή στους αιτούντες άσυλο, των οποίων η αίτηση δεν έχει κριθεί οριστικά και β) εξορθολογίζει εξαιρετικά χαμηλά έως σήμερα πρόστιμα, χρηματικές και στερητικές της ελευθερίας ποινές για άτομα τα οποία παραβιάζουν τα σύνορα της χώρας και δη κατ' επανάληψη, και - ένα (1) σχόλιο προτείνει την απάλειψη στην παρ. 6 της φράσης «πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου», με το σκεπτικό ότι εισάγει διάκριση μεταξύ των περ. ια) και ιβ) του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης. Η παρ. 6 επικαιροποιήθηκε νομοτεχνικά λόγω της κατάργησης των διατάξεων του ν. 3386/2005, στις οποίες παρέπεμπε και της αντικατάστασης αυτών από τις ομοίου περιεχομένου διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 26 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1847#comments.
27	Υποβλήθηκαν δεκαεννέα (19) σχόλια, τα οποία σχεδόν στο σύνολό τους διατυπώνουν την άποψη ότι η παρούσα διάταξη, η οποία ποινικοποιεί για πρώτη φορά την παράνομη παραμονή στη χώρα και αυστηροποιεί τις ποινές για την παράνομη είσοδο ή έξοδο από τη χώρα παραβιάζει τη Σύμβαση της Γενεύης, το δικαίωμα στο άσυλο και τις αρχές της αναλογικότητας, της μη επαναπροώθησης και του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού. Επί των άνω σχολίων λεκτέα τα κάτωθι: α) Η οικεία διάταξη δεν εφαρμόζεται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας ή στους αιτούντες άσυλο, των οποίων η αίτηση δεν έχει κριθεί οριστικά, ως εκ τούτου δεν αντίκειται στη Σύμβαση της Γενεύης για τα δικαιώματα των προσφύγων και στο θεμελιώδες δικαίωμα στο άσυλο. β) Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται και σε ένα εκ των σχολίων, σύμφωνα με την ενότητα 4 της υπ' αρ. 2017/2338 Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

	«Εγχειρίδιο περί επιστροφής», δεν απαγορεύεται, με βάση την οδηγία περί επιστροφής, η επιβολή ποινικών κυρώσεων σε βάρος πολιτών τρίτων χωρών που εξακολουθούν να διαμένουν παράνομα στη χώρα μας, παρόλο που έχουν εφαρμοστεί σε βάρος τους, χωρίς επιτυχία, οι διαδικασίες επιστροφής. Όπως προκύπτει από το γράμμα της υπό διαβούλευση διάταξης, υιοθετούμε την άποψη του εν λόγω σχολιαστή, καθώς και τις αντίστοιχες θέσεις που κατά καιρούς έχουν εκφραστεί από το Δ.Ε.Ε. (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Δ.Ε.Ε. C-329/11, C-430/11) ως προς το θέμα αυτό και θεσμοθετούμε την επιβολή ποινικών κυρώσεων για την παράνομη είσοδο, έξοδο και παραμονή στη χώρα μας μόνο σε βάρος πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν έχουν συμμορφωθεί με την υποχρέωση οικειοθελούς αναχώρησης και ως προς τους οποίους έχει εξαντληθεί ανεπιτυχώς η διαδικασία απομάκρυνσής τους (αναγκαστικής επιστροφής). γ) Άλλωστε, η διάταξη εξορθολογίζει εξαιρετικά χαμηλές έως και σήμερα χρηματικές και στερητικές της ελευθερίας ποινές για τα παραπάνω άτομα τα οποία παραβιάζουν τα σύνορα της χώρας, χωρίς να κρίνονται δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, ενώ ουδόλως θίγει την αρχή της μη επαναπροώθησης και του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού που διέπει συνολικά το μέρος Μέρος Β' του σχεδίου νόμου, στο οποίο εντάσσεται και η παρούσα διάταξη ή τα δικαιώματα των ευαλτών προσώπων, υπό αυτή την έννοια ουδόλως προσβάλλουν την αρχή της αναλογικότητας. Συνεπώς, τα σχόλια δεν υιοθετούνται. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 27 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1846#comments.
28	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
29	Υποβλήθηκαν συνολικά είκοσι τέσσερα (24) σχόλια, από τα οποία: - δύο (2) σχόλια κρίνονται υποστηρικτικά της νομοθετικής πρωτοβουλίας και - είκοσι δύο (22) σχόλια θέτουν ζήτημα ανασφάλειας δικαίου και διάψευσης προσδοκιών πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είτε συμπλήρωσαν επταετή παραμονή στη χώρα, αλλά έχουν δυσκολία συγκέντρωσης των σχετικών εγγράφων, είτε πρόκειται να συμπληρώσουν την επταετία στο επικείμενο χρονικό διάστημα και χάνουν το σχετικό δικαίωμα, συνεπεία της κατάργησης της δυνατότητας έκδοσης άδειας παραμονής για εξαιρετικούς λόγους, μετά από απόδειξη διαμονής στη χώρα για επτά (7) τουλάχιστον συνεχή έτη, πριν από την υποβολή αίτησης, σύμφωνα με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας / ή και αιτούνται μεταβατική περίοδο / ή και υπογραμμίζουν ότι η καταργούμενη διάταξη λειτουργεί ως δίχτυ προστασίας ακόμη και για νομίμως διαμένοντες στη χώρα επί σειρά ετών, που, για κάποιον λόγο, εξέπεσαν της νομιμότητας διαμονής. Επί των άνω σχολίων, λεκτέα τα εξής: α) Η κατάργηση της διάταξης για χορήγηση της προαναφερόμενης άδειας διαμονής είναι επιβεβλημένη, καθώς συμβάλλει στη διατήρηση αυξημένων

	μεταναστευτικών ροών προς τη χώρα μας, αφού δημιουργεί και συντηρεί την προσδοκία των πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται παράνομα στην Ελλάδα για την εκ των υστέρων νομιμοποίηση της διαμονής τους στη χώρα μας. β) Μέχρι την έναρξη εφαρμογής της παρούσας διάταξης δεν κωλύεται η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων για την απόκτηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους στη βάση της προηγούμενης επταετούς διαμονής που αποδεικνύεται με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας, ενώ είναι δυνατόν να υποβληθούν και τυχόν συμπληρωματικά έγγραφα σε ήδη υποβληθείσες αιτήσεις. γ) Δεδομένου ότι έχει προηγηθεί προσφάτως η ψήφιση του άρθρου 193 του ν. 5078/2023 (Α' 211) περί χορήγησης νέου τύπου αδειών διαμονής για εργασία σε πολίτες τρίτων χωρών, βάσει της λεγόμενης τριετούς διαμονής στη χώρα, οι οποίες μάλιστα θα χορηγηθούν εν τέλει σε όλες τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν μέχρι τις 19.3.2025 (βλ. αμέσως επόμενο άρθρο 30 του σχεδίου νόμου), έχει αντικειμενικά καλυφθεί ο μεγαλύτερος όγκος πολιτών τρίτων χωρών και συνεπώς απομένουν μόνο εκείνοι, οι οποίοι δεν είχαν καν συμπληρώσει τριετή παραμονή στις 19.3.2025, ήτοι θα συμπλήρωναν επταετή παραμονή για να κάνουν χρήση της καταργούμενης διάταξης το 2029. Ως εκ τούτου, παρέλκει ουσιαστικά η πρόβλεψη μεταβατικής διάταξης. δ) Διευκρινίζεται ότι δεν θίγονται οι επιμέρους κατηγορίες αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, στις οποίες θα μπορούσαν να υπαχθούν οι εν λόγω πολίτες και, τέλος, ε) Είναι πλήρως αντιληπτό ότι η καταργούμενη άδεια παραμονής για εξαιρετικούς λόγους λειτουργεί και ως δικλείδα ασφαλείας και για πολίτες που διαθέτουν νόμιμη άδεια παραμονής, την οποία ενδέχεται να απωλέσουν ακόμη και από ανθρωπίνη αμέλεια (λ.χ. πολυετής συνεχής προηγούμενη νόμιμη διαμονή για εργασία) και οι οποίοι δεν θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο, όπως άτομα που εισέρχονται παρανόμως στη χώρα, αποσκοπώντας στη νομιμοποίησή τους μετά την πάροδο επτά (7) ετών. Θα ληφθεί λοιπόν σχετική πρόνοια στην επερχόμενη νομοθετική πρωτοβουλία περί νόμιμης μετανάστευσης γι' αυτές ακριβώς τις περιπτώσεις. Για τους ανωτέρω λόγους, τα άνω σχόλια δεν γίνονται δεκτά. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 29 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1844#comments.
30	Υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, τα οποία δεν γίνονται αποδεκτά, διότι: - το πρώτο έχει υποβληθεί αυτούσιο και στα άρθρα 26, 27 και έχει απαντηθεί ενδελεχώς και - το δεύτερο αποτελεί πρόταση θέσπισης νέας άδειας ειδικού τύπου για παρανόμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών, και δεν σχετίζεται με το περιεχόμενο της υπό διαβούλευση διάταξης, η οποία μάλιστα αντιμετωπίζει ευνοϊκά αιτήσεις του άρθρου 193 του ν. 5078/2023 (Α' 211) περί χορήγησης

	νέου τύπου αδειών διαμονής για εργασία, οι οποίες υποβλήθηκαν εκπροθέσμως. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 30 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1843#comments.
31	Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, τα οποία είναι στο σύνολό τους επιδοκιμαστικά της οικείας νομοθετικής πρωτοβουλίας, με την οποία προβλέπεται ρητά η χορήγηση, στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, βεβαίωσης για την κατάθεση, από μέρους τους, αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής τους. Παράλληλα, τα σχόλια υπογραμμίζουν την ανάγκη άμεσης χορήγησης των εν λόγω βεβαιώσεων, κατά την κατάθεση των σχετικών αιτήσεων και, ταυτόχρονα, ρητής αναγραφής επ' αυτών των δικαιωμάτων που απολαμβάνουν οι κάτοχοί τους. Σε συνέχεια των ανωτέρω διευκρινίζουμε ότι η οικεία διάταξη καλύπτει το κενό που υπάρχει έως σήμερα και αφορά στη συνέχεια της νόμιμης διαμονής των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη χώρα, κατά το διάστημα που εκκρεμεί η ανανέωση των σχετικών αδειών τους. Μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, θα ακολουθήσει η έκδοση ερμηνευτικής εγκυκλίου και εφόσον παραστεί αναγκαίο θα διαμορφωθεί ανάλογα το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο με την τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης που διέπει τη διαδικασία έκδοσης και ανανέωση των αδειών διαμονής των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 31 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1842#comments.
32, 33	Υποβλήθηκαν συνολικά έξι (6) σχόλια επί του άρθρου 32 και τέσσερα (4) σχόλια επί του άρθρου 33, τα οποία είναι επικριτικά, άλλως διατυπώνουν ανησυχία, άλλως ζητούν δικλείδες ασφαλείας για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τις αρχές παραλαβής και εξέτασης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους κατά την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών [κατά την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας κατ' άρθρο 32 και κατά την προσωπική συνέντευξη κατ' άρθρο 33]. Επί των άνω σχολίων διευκρινίζουμε τα εξής: Η πρόβλεψη χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης στο παρόν νομοσχέδιο αφορά μόνο στην αυτοματοποιημένη μετάφραση, υποτιτλισμό ηχητικών δεδομένων, ηχογράφηση και έγγραφη αποτύπωση της συνέντευξης των αιτούντων διεθνή προστασία. Είναι σύμφωνη με τον AI Act και δεν εμπίπτει καν στις περιπτώσεις εκείνες που στο Παράρτημα του προαναφερθέντος Κανονισμού θεωρούνται υψηλού κινδύνου (ωστόσο και αυτές δεν είναι απαγορευμένες). Δεν υποκαθιστούν ούτε καταργούν τη διερμηνεία αλλά έρχονται σε υποστήριξη αυτής και βελτίωση και επιτάχυνση

	της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που είναι προς όφελος των αιτούντων. Η μη τήρηση πρακτικού και η μη σύνταξη έκθεσης κατά την προσωπική συνέντευξη είναι προφανώς αυτονόητη, αφού η συνέντευξη θα αποτυπώνεται και μετά το πέρας αυτής, θα εκδίδεται αυτόματα η έγγραφη αποτύπωσή της. Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν τέτοιου είδους συστήματα, το Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου θα ακολουθήσει απαρέγκλιτα τις υποδείξεις του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων του Υπουργείου, ο οποίος είναι ανεξάρτητο όργανο και αρμόδιος για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τον Γενικό Κανονισμό για τα Προσωπικά Δεδομένα και τη συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 32 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1841#comments και για το άρθρο 33 στην ηλεκτρονική διαδρομή https://www.opengov.gr/immigration/?p=1840#comments.
34	Υποβλήθηκαν συνολικά δέκα (10) σχόλια, εκ των οποίων: - ένα έχει επανυποβληθεί αυτούσιο και απαντηθεί σε προηγούμενα άρθρα και - τα υπόλοιπα επτά ασκούν κυρίως κριτική στα εξής σημεία α) στην αύξηση του παραβόλου από τα 100€ στα 300€ για κάθε δεύτερο μεταγενέστερο αίτημα ασύλου, η οποία κατά τους σχολιαστές παραβιάζει το ενωσιακό δίκαιο, β) στην ανάγκη εξαίρεσης των ασυνόδευτων ανηλίκων της υποχρέωσης καταβολής του εν λόγω παραβόλου και γ) στην αρχειοθέτηση με απόφαση του προϊσταμένου της Αποφαινώμενης Αρχής κάθε μεταγενέστερης αίτησης, η οποία δεν συνοδεύεται από νέα αποδεικτικά στοιχεία. Επί των σχολίων αυτών τονίζουμε τα εξής: Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν έρχονται σε αντίθεση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και δη τις διατάξεις των άρθρων 40-42 της Οδηγίας 2013/32, ενώ δεν πρέπει να παραβλέπουμε την σχετική υφιστάμενη εθνική νομοθεσία για τη διοικητική διαδικασία, η οποία κάνει ρητή πρόβλεψη για την περίπτωση επαναλαμβανόμενης άσκησης διοικητικών αιτήσεων που οδηγούν σε κατάχρηση δικαιώματος και σε παραβίαση των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου σχετικά με αυτήν. Η αρχειοθέτηση όμοιου δεύτερου και επέκεινα μεταγενέστερου αιτήματος, που γίνεται ουσιαστικά κατά κατάχρηση του δικαιώματος χορήγησης διεθνούς προστασίας, προϋπήρχε τόσο στο ν. 4375/2016 (ο οποίος το πρώτον είχε ενσωματώσει την Οδηγία 2013/32 ΕΕ) όσο και στο προγενέστερο π.δ. 113/2013, το οποίο ενσωμάτωνε την Οδηγία 2008/85 ΕΚ σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας που αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2013/32 ΕΕ, η οποία ωστόσο περιείχε ακριβώς την ίδια διάταξη για τις μεταγενέστερες αιτήσεις όπως η ισχύουσα. Ουδέποτε στο παρελθόν ετέθη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτημα ασυμβατότητας της συγκεκριμένης διάταξης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, ενώ ουδέποτε κατά την περίοδο εφαρμογής των αναφερθέντων

	προϊσχυσάντων νομοθετικών κειμένων είχαν γίνει προσφυγές από αιτούντες ή σωματεία κατά της αντιστοιχίας διάταξης της εθνικής νομοθεσίας. Το παράβολο δεν αφορά γενικώς την άσκηση μεταγενέστερου αιτήματος αλλά την άσκηση δεύτερου και επέκεινα μεταγενέστερου αιτήματος, η επιβολή του δεν αντιστοιχεί σε κύρωση (όπως ρητά αναλύεται στην ΑΣΥΡ) και το ποσό αντιστοιχεί στο κόστος επιβάρυνσης που προκύπτει από την ενεργοποίηση του διοικητικού μηχανισμού προκειμένου να εξετάζονται τα αιτήματα αυτά. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 34 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1839#comments.
35	Υποβλήθηκαν συνολικά πέντε (5) σχόλια, τα οποία δεν γίνονται αποδεκτά καθώς οι τροποποιήσεις που επέρχονται στο άρθρο 97 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022) είναι σύμφωνες με τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32 ΕΕ και πιο συγκεκριμένα των άρθρων 46 επόμενα αυτής. Οι αρμόδιες Αρχές που κρίνουν επί του αιτήματος διεθνούς προστασίας και συναφώς, σε περίπτωση απόρριψής του, επί της επιστροφής του απορριφθέντος αιτούντος διατηρούν τη δυνατότητα να διατάξουν κατ' αρχάς την οικειοθελή αναχώρηση του αιτούντος από τη χώρα. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 35 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1838#comments.
36	Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο το οποίο δεν γίνεται δεκτό, επειδή η διάταξη όπως αποτυπώνεται είναι σύμφωνη τόσο με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2013/32 ΕΕ όσο και με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115 ΕΚ και έχει λάβει υπόψιν της τη σχετική νομολογία του Δ.Ε.Ε.. Η αρχή της μη επαναπροώθησης ελέγχεται σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και υπάρχει ρητή απαγόρευση παραβίασής της. Στην περίπτωση αναγκαστικής επιστροφής, αρμόδιο όργανο να ελέγξει την αρχή της μη επαναπροώθησης είναι η Αρχή που εκτελεί την απομάκρυνση, δηλ. η Ελληνική Αστυνομία. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος νομοσχεδίου που ενσωματώνει το άρθρο 5 της Οδηγίας 2008/115, οι αρμόδιες αρχές τηρούν την αρχή της μη επαναπροώθησης. Στην περίπτωση που κριθεί ότι υπάρχει κίνδυνος επαναπροώθησης, διατάσσουν υποχρεωτικά την αναβολή της απομάκρυνσης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του παρόντος. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 36 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1837#comments.
37	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
38	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
39	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

40	Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, από τα οποία: - τα δύο (2) πρώτα, που αποτελούν επί της ουσίας ένα (1) και το αυτό σχόλιο, αναφέρονται στην υφιστάμενη νομοθετική ρύθμιση της παρ. 1^α του άρθρου δέκατου έκτου του ν. 4783/2021, την οποία εκμεταλλεύονται παράνομα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών για την απασχόλησή τους στην αγροτική οικονομία, η οποία επιτρέπεται χωρίς την ανάγκη ρύθμισης του ζητήματος της διαμονής τους, με αίτημα τη ρητή κατάργησή της. Ωστόσο, όπως επισημαίνει ο ίδιος ο σχολιαστής, η διάταξη θα παραμείνει έτσι και αλλιώς ανενεργή λόγω του άρθρου 27 του σχεδίου νόμου, το οποίο εισάγει την ποινικοποίηση της παράνομης διαμονής στη χώρα. - το τρίτο ασκεί κριτική στον κατακερματισμό της νομοθεσίας περί επιστροφών και απέλασης και στην ανάγκη ενοποίησης των διάσπαρτων σχετικών ρυθμίσεων. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου έχει ήδη εκκινήσει διαδικασία νομοθετικής κωδικοποίησης των διατάξεων που αφορούν στις απελάσεις και τις επιστροφές, σε συνεργασία με την Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης και τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η οποία ωστόσο θα ολοκληρωθεί μετά την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου. Κατά τα λοιπά, εντός του επόμενου έτους και προτού τεθούν σε εφαρμογή οι Κανονισμοί του Συμφώνου, θα νομοθετηθούν όλα τα απαραίτητα εφαρμοστικά των Κανονισμών μέτρα ώστε να είναι απολύτως εναρμονισμένη η ελληνική νομοθεσία με αυτήν της Ένωσης, η οποία καθίσταται άμεσης εφαρμογής. Η πλήρης παράθεση των σχολίων της διαβούλευσης για το άρθρο 40 βρίσκεται στην ηλεκτρονική διαδρομή: https://www.opengov.gr/immigration/?p=1833#comments.
41	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 2 παρ. 1, 5, 6, 7, 10 παρ. 1, 20, 25 και 28 παρ. 1 του Συντάγματος.	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
26.	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	1) Άρθρα 3, 18 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, 2) άρθρο 78 παρ. 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε.

?	Κανονισμός	Πρόταση του νέου κανονισμού επιστροφών (COM (2025) 101 final)
	Οδηγία	1) Άρθρα 1-21 της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, 2) Άρθρα 14-17, 40-48 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ
	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
?	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
?	Διεθνείς συμβάσεις	Άρθρα 2, 3, 6, 12 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC, 1989)

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
?	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
?	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
?	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
?	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

2

Άλλα ευρωπαϊκά ή
διεθνή δικαστήρια ή
διαιτητικά όργανα

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	Άρθρο 26 Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί – Τροποποίηση άρθρου 82 ν. 3386/2005 Στο άρθρο 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212) περί ανεπιθύμητων αλλοδαπών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) επικαιροποιούνται στην εξουσιοδοτική διάταξη τα συναρμόδια υπουργεία, β) στην παρ. 3, στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης», γ) στην παρ. 4, γα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «μηνών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «(3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον» και γβ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 5 οι λέξεις «τα άρθρα 74 και 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το άρθρο 72», ε) στην παρ. 6 εα) οι λέξεις «περιπτώσεις ι' και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περ. ια) και ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης» και εβ) οι λέξεις «του άρθρου 1 παράγραφος 1 περιπτώσεις Γ και ια'» αντικαθίστανται, σε δύο σημεία, από τις λέξεις «των περ. ια) και ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης» και το άρθρο 82 διαμορφώνεται ως εξής:	Άρθρο 82 ν. 3386/2005 (Α' 212) 1. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης. 2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη Χώρα, αφότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθυμητών, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται. 3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμέσως, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και

«Άρθρο 82 Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί 1. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη. 2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη Χώρα, ατότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθύμητων, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται. 3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη Χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμέσως, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση, τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω	στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεών τους και του επιβληθέντος προστίμου. 4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ τιμωρείται κάθε αλλοδαπός, ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη Χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η άσκηση ένδικων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. 5. Με απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 99 του Ποινικού Κώδικα. 6. Διαγράφεται από τον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών ο αλλοδαπός που έχει χαρακτηριστεί θύμα, σύμφωνα
--	--

υποχρεώσεων τους και του επιβληθέντος προστίμου. 4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ τιμωρείται κάθε αλλοδαπός, ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη Χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η ποινή του προηγούμενου εδαφίου δεν μετατρέπεται και δεν αναστέλλεται με κανένα τρόπο. 5. Με απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ποινικού Κώδικα. 6. Διαγράφεται από τον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών ο αλλοδαπός που έχει χαρακτηριστεί θύμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. ια) και ιβ) του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης ή εκείνος για τον οποίο προκύπτει από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ότι υπήρξε θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου, εφόσον καταχωρήθηκε σε αυτόν εξαιτίας της καταδίκης του για οποιαδήποτε από τις αξιόποινες πράξεις της παράνομης εισόδου στη Χώρα, της κατοχής και της χρήσης πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτοτήτων ή αδειών διαμονής ή άλλων, όμοιου περιεχομένου, γνήσιων εγγράφων άλλων προσώπων, της παράνομης εργασίας και της πορνείας που τέλεσε κατά το χρονικό διάστημα της παράνομης διακίνησής του και για τις οποίες, αιτιολογημένα, προκύπτει ότι συνδέονται με κάποιο από τα εγκλήματα των περ. ια) και ιβ) του άρθρου 4 του Κώδικα Μετανάστευσης, του οποίου υπήρξε θύμα.».	με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις ι' και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 ή εκείνος για τον οποίο προκύπτει από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ότι υπήρξε θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου, εφόσον καταχωρήθηκε σε αυτόν εξαιτίας της καταδίκης του για οποιαδήποτε από τις αξιόποινες πράξεις της παράνομης εισόδου στη Χώρα, της κατοχής και της χρήσης πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτοτήτων ή αδειών διαμονής ή άλλων, ομοίου περιεχομένου, γνήσιων εγγράφων άλλων προσώπων, της παράνομης εργασίας και της πορνείας που τέλεσε κατά το χρονικό διάστημα της παράνομης διακίνησης του και για τις οποίες, αιτιολογημένα, προκύπτει ότι συνδέονται με κάποιο από τα εγκλήματα του άρθρου 1 παράγραφος 1 περιπτώσεις Γ και ια', του οποίου υπήρξε θύμα.
---	--

Άρθρο 27 Ποινικές κυρώσεις παράνομης εισόδου, εξόδου και παραμονής στη Χώρα – Αντικατάσταση άρθρου 83 ν. 3386/2005	Άρθρο 83 ν. 3386/2005 (Α' 212)
Το άρθρο 83 του ν. 3386/2005 (Α' 212), περί παράνομης εισόδου και εξόδου από τη χώρα, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 83 Παράνομη είσοδος, έξοδος και παραμονή στη Χώρα 1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει ή παραμένει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λαθραία, καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το δημόσιο. Οι κυρώσεις της παρούσας επιβάλλονται και στους πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. Αν ο πολίτης τρίτης χώρας εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί, μετά την ολοκλήρωση της αστυνομικής προανάκρισης και εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 59 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) περί αναβολής κάθε ενέργειας σε βάρος θύματος των αναφερόμενων στην εν λόγω παράγραφο αξιόποινων πράξεων και έως το τέλος της ποινικής δίωξης για το έγκλημα που τελέσθηκε σε βάρος του, να απόσχει από την ποινική δίωξη, οπότε αίρεται η σύλληψη και κινείται η διαδικασία του άρθρου 38 του Κώδικα	1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λαθραίως καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος. Οι κυρώσεις της παρούσας επιβάλλονται και στους πολίτες των κρατών μελών της Ε.Ε. 2. Αν ο υπήκοος τρίτης χώρας εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, στον οποίο αναφέρει σχετικώς χωρίς καθυστέρηση, μπορεί, αν δεν συντρέχει περίπτωση του άρθρου 59 παρ. 4 του Κ.Π.Δ., να απόσχει από την ποινική δίωξη για την πράξη αυτήν, οπότε γνωστοποιεί αμέσως την απόφασή του αυτή στον διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο, προκειμένου αυτός, με απόφασή του, να επαναπροωθήσει τον υπήκοο τρίτης χώρας αμέσως στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του. Η έγκριση του εισαγγελέα εφετών μπορεί να δοθεί με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, αφού συντάξει σχετική έκθεση σύλληψης,

Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111). Σε κάθε περίπτωση, όταν διαπράττεται οποιοδήποτε αδίκημα της παρ. 1, η αποχή από την ποινική δίωξη μπορεί να τελεί και υπό τον όρο άμεσης εκούσιας αναχώρησης του υπαίτιου από τη χώρα και μη παράνομης επανεισόδου του σε αυτή. Αν η επιστροφή ή η εκούσια αναχώρηση δεν πραγματοποιηθούν, η μεν πρώτη εντός τριών (3) μηνών, η δε δεύτερη εντός τριάντα (30) ημερών, η αρμόδια αρχή που μεριμνά για την εκτέλεσή τους, γνωστοποιεί στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών το πέρας της διοικητικής διαδικασίας, ο οποίος ανακαλεί την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη και συνεχίζει την ποινική διαδικασία. 3. Ο πολίτης τρίτης χώρας που παραβίασε τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 3907/2011 (Α' 7) κατά τη διάρκεια της αναβολής της απομάκρυνσής του, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 23 και 37 του ν. 3907/2011, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. 4. Σε κάθε περίπτωση, η ποινή για τα εγκλήματα των παρ. 1 και 3 δεν μετατρέπεται και δεν αναστέλλεται με κανένα τρόπο, πλην της περίπτωσης της παρ. 5. 5. Το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής, υπό τον όρο ότι ο καταδικασμένος πολίτης τρίτης χώρας θα αναχωρήσει εκουσίως άμεσα από τη χώρα. Υπό τον ίδιο όρο μπορεί, με απόφαση του δικαστηρίου που επέβαλε την ποινή, ύστερα από αίτηση του εισαγγελέα ή του καταδικασμένου πολίτη τρίτης χώρας, να ανασταλεί η εκτέλεση του υπόλοιπου της ποινής, η έκτιση της οποίας έχει ήδη αρχίσει.	οδηγεί άμεσα και παραδίδει τον υπήκοο τρίτης χώρας στην αρμόδια διοικητική αρχή για τις διαδικασίες πρώτης υποδοχής, σύμφωνα με το ν. 3907/2011. Η αρχή που μεριμνά για τυχόν μέτρο απομάκρυνσης μετά τις διαδικασίες πρώτης υποδοχής, αν η απομάκρυνση δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης εισόδου στη Χώρα του υπηκόου τρίτης χώρας.
---	--

Ο χρόνος της αναστολής αρχίζει από την αναχώρησή του από τη χώρα.

6. Οι καταδικασμένοι πολίτες τρίτης χώρας κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα σύμφωνα με τις διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999, Α' 291), καθ' όλο το χρονικό διάστημα έκτισης της ποινής τους. Σε περίπτωση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής λόγω εκούσιας άμεσης αναχώρησης του κρατούμενου από τη χώρα, ο κρατούμενος εξακολουθεί να κρατείται σε προ-αναχωρησιακά κέντρα κράτησης ή σε σωφρονιστικά καταστήματα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκούσιας άμεσης αναχώρησης.

7. Η μεταγωγή του κρατούμενου για την αναχώρηση, η παράδοση και παραλαβή του, τα μέσα πραγματοποίησης της μεταγωγής, τα μέτρα ασφάλειας κατά τη διάρκειά της, οι χώροι παραμονής κατά περίπτωση και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τα άρθρα 77 του Σωφρονιστικού Κώδικα περί εκτέλεσης μεταγωγής, 11 του π.δ. 215/2006 (Α' 217), περί μεταγωγών κρατουμένων και 144 έως 154 του π.δ. 141/1991 (Α' 58), περί των ειδικότερων ζητημάτων της διαδικασίας μεταγωγής κρατουμένων, όπως των αναγκών εγγράφων, των υποχρεώσεων μετά και πριν από την παραλαβή των κρατουμένων, των ενεργειών σε περίπτωση ασθένειας ή θανάτου ή στάσης ή απόδρασης μεταγομένων, της παράδοσης των μεταγομένων, καθώς και των ειδικότερων μέτρων κατά τις μεταγωγές με αυτοκίνητο, σιδηροδρόμους, πλοία και αεροπλάνα. Η εκπλήρωση του όρου της αναστολής εκτέλεσης ποινής της παρ. 5 βεβαιώνεται προς τον αρμόδιο εισαγγελέα από την αρμόδια υπηρεσία εκτέλεσης της μεταγωγής μετά την οριστική αναχώρησή του από τη χώρα.

8. Αν κατά τον χρόνο της αναστολής ο καταδικασμένος πολίτης τρίτης χώρας υποπέσει εκ νέου σε κάποιο από τα αδικήματα του παρόντος άρθρου, η αναστολή αίρεται

αυτοδικαίως μόλις ασκηθεί ποινική δίωξη για τη νέα πράξη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται μετά την έκτιση της ποινής που είχε ανασταλεί.».	
Άρθρο 29 Άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους – Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 134 Κώδικα Μετανάστευσης Στην παρ. 5 του άρθρου 134 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α»), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «διαμένουν στη χώρα για επτά (7) τουλάχιστον συνεχή έτη, πριν από την υποβολή αίτησης, σύμφωνα με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας ή» διαγράφονται, β) το τελευταίο εδάφιο διαγράφεται και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α.6») με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι γονείς ανήλικου ημεδαπού και προσκομίζουν στοιχεία που τεκμηριώνουν τη γονική σχέση με το/τα τέκνο/α. Η άδεια διαμονής χορηγείται άπαξ, έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη και ο κάτοχός της κατά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12. Σε πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην παρούσα, χορηγείται απόδειξη παραλαβής αιτήματος στην οποία αναγράφεται ότι κωλύεται η έκδοση απόφασης επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 3907/2011 για τον χρόνο που θα απαιτηθεί μέχρι την εξέταση του αιτήματος.».	Παρ. 5 άρθρου 134 Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) 5. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α.6») με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για επτά (7) τουλάχιστον συνεχή έτη, πριν από την υποβολή αίτησης, σύμφωνα με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας ή είναι γονείς ανήλικου ημεδαπού και προσκομίζουν στοιχεία που τεκμηριώνουν τη γονική σχέση με το/τα τέκνο/α. Η άδεια διαμονής χορηγείται άπαξ, έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη και ο κάτοχός της κατά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12. Σε πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην παρούσα, χορηγείται απόδειξη παραλαβής αιτήματος στην οποία αναγράφεται ότι κωλύεται η έκδοση απόφασης επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 3907/2011 (Α' 7) για τον χρόνο που θα απαιτηθεί μέχρι την εξέταση του αιτήματος. Ο χρόνος παραμονής βάσει σχετικού δικαιώματος του αιτούντος διεθνούς προστασίας στη χώρα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4939/2022 (Α' 111), δεν προσμετράται για τη συμπλήρωση της επταετίας.

Άρθρο 31 Χορήγηση βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής δικαιούχων διεθνούς προστασίας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 23 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών Στην παρ. 1 του άρθρου 23 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί αδειών διαμονής, προστίθενται νέο έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας. Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από τη λήξη της. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής ενός (1) έτους. Η άδεια ανανεώνεται για δύο (2) ακόμα έτη, κατόπιν επανεξέτασης, με απόφαση του προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της. Η ανανέωση των ανωτέρω αδειών	Παρ. 1 άρθρου 23 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) 1. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας. Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από τη λήξη της. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής ενός (1) έτους. Η άδεια ανανεώνεται για δύο (2) ακόμα έτη, κατόπιν επανεξέτασης, με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της. Η ανανέωση των ανωτέρω αδειών διαμονής ανατρέχει στον χρόνο λήξης της αρχικής άδειας. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ. Το αρμόδιο όργανο για την επιβολή και η διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου καθορίζονται με κοινή απόφαση των
--	--

διαμονής ανατρέχει στον χρόνο λήξης της αρχικής άδειας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ανανέωση αδειών διαμονής χορηγούν βεβαίωση κατάθεσης αίτησης. Ο κάτοχος βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής διαμένει νομίμως στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει και απολαμβάνει των δικαιωμάτων που παρείχε η προηγούμενη άδεια διαμονής της οποίας την ανανέωση αιτείται. Με την έκδοση απορριπτικής απόφασης επί της αίτησης ανανέωσης, η βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ. Το αρμόδιο όργανο για την επιβολή και η διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.».	Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Οικονομικών.
Άρθρο 32 Δυνατότητα χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τις αρχές παραλαβής και εξέτασης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους – Τροποποίηση άρθρου 74 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών Στο άρθρο 74 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί εγγυήσεων για τους αιτούντες διεθνή προστασία, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 οι λέξεις «και τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο» αντικαθίστανται	Άρθρο 74 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) 1. Οι αιτούντες κατά την εφαρμογή του παρόντος Μέρους έχουν δικαιώματα, τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. 2. Κατά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, προκειμένου πράγματι να κατανοούν το περιεχόμενο του εγγράφου: α) για τη διαδικασία που ακολουθείται,

από τις λέξεις «i) τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο, και ii) με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης», β) στην παρ. 3 προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 74 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 74 Εγγυήσεις για τους αιτούντες 1. Οι αιτούντες κατά την εφαρμογή του παρόντος Μέρους έχουν δικαιώματα, τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. 2. Κατά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, προκειμένου πράγματι να κατανοούν το περιεχόμενο του εγγράφου: α) για τη διαδικασία που ακολουθείται, β) για τα δικαιώματά τους, γ) για το καθήκον συνεργασίας τους με τις εθνικές αρχές σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και για τις υποχρεώσεις τους, δ) για τις συνέπειες της παραβίασης του καθήκοντος συνεργασίας με τις εθνικές αρχές λόγω μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους. Ιδιαίτερη υπόμνηση γίνεται για τις συνέπειες της μη ανεύρεσής τους στον δηλωθέντα τόπο διαμονής ή στη δηλωθείσα διεύθυνση, της ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησής τους, της μη αυτοπρόσωπης παράστασης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, ε) για το καθήκον εχεμύθειας των αρχών και το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησής τους, δεν θα αποκαλυφθούν στους φερόμενους ως φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης, στ) για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων που	β) για τα δικαιώματά τους, γ) για το καθήκον συνεργασίας τους με τις εθνικές αρχές σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και για τις υποχρεώσεις τους, δ) για τις συνέπειες της παραβίασης του καθήκοντος συνεργασίας με τις εθνικές αρχές λόγω μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους. Ιδιαίτερη υπόμνηση γίνεται για τις συνέπειες της μη ανεύρεσής τους στον δηλωθέντα τόπο διαμονής ή στη δηλωθείσα διεύθυνση, της ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησής τους, της μη αυτοπρόσωπης παράστασης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, ε) για το καθήκον εχεμύθειας των αρχών και το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησής τους, δεν θα αποκαλυφθούν στους φερόμενους ως φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης, στ) για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους, ζ) για τις συνέπειες της απόρριψης της αίτησής τους, καθώς και για τις δυνατότητες προσβολής της, την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται και πού αυτό εδρεύει, τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις
--	---

απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους, ζ) για τις συνέπειες της απόρριψης της αίτησής τους, καθώς και για τις δυνατότητες προσβολής της, την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται και πού αυτό εδρεύει, τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α' 51), η) για τις δυνατότητες εθελούσιου επαναπατρισμού τους. Η Υπηρεσία Ασύλου σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με πιστοποιημένες οργανώσεις, εφόσον χρειαστεί, συνδράμει τους αιτούντες στην κατανόηση του εγγράφου ενημέρωσης. Οι αιτούντες υπογράφουν το έγγραφο ενημέρωσης που τους χορηγείται επί του οποίου και δηλώνουν εάν έχουν πράγματι κατανοήσει το περιεχόμενό του. Αντίγραφο του εγγράφου με την υπογραφή του αιτούντος διατηρείται στον φάκελο του αιτούντος που τηρείται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής. Οι πληροφορίες τους παρέχονται εγκαίρως, ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 83 του παρόντος Κώδικα. Οι πληροφορίες αυτές δύναται να παρέχονται περαιτέρω i) τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο και ii) με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. 3. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν τις υπηρεσίες διερμηνέα για να υποβάλουν την αίτησή τους και να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, για τη διεξαγωγή συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης, καθώς και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, εφόσον δεν μπορεί να	της υπουργικής απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α' 51), η) για τις δυνατότητες εθελούσιου επαναπατρισμού τους. Η Υπηρεσία Ασύλου σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με πιστοποιημένες οργανώσεις, εφόσον χρειαστεί, συνδράμει τους αιτούντες στην κατανόηση του εγγράφου ενημέρωσης. Οι αιτούντες υπογράφουν το έγγραφο ενημέρωσης που τους χορηγείται επί του οποίου και δηλώνουν εάν έχουν πράγματι κατανοήσει το περιεχόμενό του. Αντίγραφο του εγγράφου με την υπογραφή του αιτούντος διατηρείται στον φάκελο του αιτούντος που τηρείται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής. Οι πληροφορίες τους παρέχονται εγκαίρως, ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 83 του παρόντος Κώδικα. Οι πληροφορίες αυτές δύναται να παρέχονται περαιτέρω και τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο. 3. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν τις υπηρεσίες διερμηνέα για να υποβάλουν την αίτησή τους και να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, για τη διεξαγωγή συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης, καθώς και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, εφόσον δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς αυτόν. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, δύναται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας, σε περίπτωση που η φυσική
---	---

εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς αυτόν. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, δύναται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας, σε περίπτωση που η φυσική παρουσία διερμηνέα δεν είναι πρόσφορη. Για την ενίσχυση και υποστήριξη των παρεχόμενων υπηρεσιών διερμηνείας, οι αρχές παραλαβής και εξέτασης δύνανται να κάνουν χρήση λογισμικών αυτοματοποιημένης μετάφρασης και υποτιτλισμού ηχητικών δεδομένων μέσω πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Εφόσον είναι αποδεδειγμένα αδύνατη η παροχή διερμηνείας στη γλώσσα επιλογής του αιτούντος, παρέχεται διερμηνεία στην επίσημη γλώσσα της χώρας καταγωγής του αιτούντος ή σε άλλη γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς νοηματικής γλώσσας. Οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης μεριμνούν, ώστε να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου ξενόγλωσσων εγγράφων που τυχόν κατατίθενται ενώπιόν τους, ακόμη και αν αυτά δεν προσκομίζονται σε επίσημη μετάφραση. 4. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη πιστοποιημένη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή. 5. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να εφοδιάζονται ατελώς από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, αμέσως μετά την οριστική καταγραφή της αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα, με το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, το οποίο φέρει τη φωτογραφία τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία αποτελεί προσωρινό τίτλο, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά τον χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια. Στο δελτίο αναφέρεται τυχόν περιορισμός της κυκλοφορίας ή της διαμονής, κατά το	παρουσία διερμηνέα δεν είναι πρόσφορη. Εφόσον είναι αποδεδειγμένα αδύνατη η παροχή διερμηνείας στη γλώσσα επιλογής του αιτούντος, παρέχεται διερμηνεία στην επίσημη γλώσσα της χώρας καταγωγής του αιτούντος ή σε άλλη γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς νοηματικής γλώσσας. Οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης μεριμνούν, ώστε να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου ξενόγλωσσων εγγράφων που τυχόν κατατίθενται ενώπιόν τους, ακόμη και αν αυτά δεν προσκομίζονται σε επίσημη μετάφραση. 4. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη πιστοποιημένη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή. 5. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να εφοδιάζονται ατελώς από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, αμέσως μετά την οριστική καταγραφή της αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα, με το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, το οποίο φέρει τη φωτογραφία τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία αποτελεί προσωρινό τίτλο, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά τον χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια. Στο δελτίο αναφέρεται τυχόν περιορισμός της κυκλοφορίας ή της διαμονής, κατά το
--	--

θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά τον χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια. Στο δελτίο αναφέρεται τυχόν περιορισμός της κυκλοφορίας ή της διαμονής, κατά το άρθρο 49 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση μερικής καταγραφής, έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν το έγγραφο που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 69 παρόντος Κώδικα. 6. Οι αιτούντες ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης, της σχετικής προθεσμίας, για το όργανο ενώπιον του οποίου αυτή προσβάλλεται, καθώς και για την έδρα αυτού. Η απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας εκδίδεται και επιδίδεται στον αιτούντα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση που ο αιτών αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, γνωστοποιούνται στοιχεία από το διοικητικό φάκελο και χορηγούνται αντίγραφα μόνο εφόσον ο αιτών αποδείξει ειδικό έννομο συμφέρον. 7. Οι αιτούντες έχουν πρόσβαση, οι ίδιοι ή διά των πληρεξουσίων δικηγόρων ή εξουσιοδοτημένων συμβούλων τους, σε πληροφορίες που παρέχουν εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων, όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανηλίκων ή του φύλου. 8. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου. Στις	άρθρο 49 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση μερικής καταγραφής, έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν το έγγραφο που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 69 παρόντος Κώδικα. 6. Οι αιτούντες ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης, της σχετικής προθεσμίας, για το όργανο ενώπιον του οποίου αυτή προσβάλλεται, καθώς και για την έδρα αυτού. Η απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας εκδίδεται και επιδίδεται στον αιτούντα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση που ο αιτών αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, γνωστοποιούνται στοιχεία από το διοικητικό φάκελο και χορηγούνται αντίγραφα μόνο εφόσον ο αιτών αποδείξει ειδικό έννομο συμφέρον. 7. Οι αιτούντες έχουν πρόσβαση, οι ίδιοι ή διά των πληρεξουσίων δικηγόρων ή εξουσιοδοτημένων συμβούλων τους, σε πληροφορίες που παρέχουν εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων, όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανηλίκων ή του φύλου. 8. Καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου. Στις περιπτώσεις κράτησης, παραμονής σε εγκαταστάσεις της Υπηρεσίας Υποδοχής και
--	---

περιπτώσεις κράτησης, παραμονής σε εγκαταστάσεις της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και βεβαιώνουν την υπογραφή των αιτούντων βάσει των στοιχείων που έχουν δηλώσει.».	Ταυτοποίησης ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και βεβαιώνουν την υπογραφή των αιτούντων βάσει των στοιχείων που έχουν δηλώσει.
Άρθρο 33 Χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης αντί πρακτικών κατά τη συνέντευξη - Τροποποίηση άρθρου 82 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών Στο άρθρο 82 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί προσωπικής συνέντευξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 διαγράφονται οι λέξεις «ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων», β) στην περ. δ της παρ. 12 διαγράφονται οι λέξεις «στρατιωτική στολή ή», γ) στην παρ. 13 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 14 μετά από τη λέξη «καταγραφή» προστίθενται οι λέξεις «ή η καταγραφή με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης» και το άρθρο 82 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 82 Προσωπική συνέντευξη 1. Πριν τη λήψη απόφασης, η Αποφαινόμενη Αρχή διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται σε αυτή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των	Άρθρο 82 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) 1. Πριν τη λήψη απόφασης, η Αποφαινόμενη Αρχή διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται σε αυτή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του άρθρου 93 του παρόντος Κώδικα, εάν από τον διοικητικό φάκελο της αίτησης διεθνούς προστασίας προκύπτουν ενδείξεις ότι η αίτηση εμπίπτει στις περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων του άρθρου 89 του παρόντος Κώδικα, η συνέντευξη μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης αυτής και να δοθεί η ευκαιρία στον αιτούντα να εκφραστεί σχετικά. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται συνέντευξη επί του παραδεκτού σε περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων κατά την παρ. 2 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα. Εάν μετά την πραγματοποίηση της συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει απαραίτητη τη διερεύνηση της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, πραγματοποιείται σχετική

διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του άρθρου 93 του παρόντος Κώδικα, εάν από τον διοικητικό φάκελο της αίτησης διεθνούς προστασίας προκύπτουν ενδείξεις ότι η αίτηση εμπίπτει στις περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων του άρθρου 89 του παρόντος Κώδικα, η συνέντευξη μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης αυτής και να δοθεί η ευκαιρία στον αιτούντα να εκφραστεί σχετικά. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται συνέντευξη επί του παραδεκτού σε περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων κατά την παρ. 2 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα. Εάν μετά την πραγματοποίηση της συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει απαραίτητη τη διερεύνηση της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, πραγματοποιείται σχετική συμπληρωματική συνέντευξη. Η προσωπική συνέντευξη για το παραδεκτό της αίτησης διεθνούς προστασίας μπορεί να διενεργείται από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή, σε ιδιαίτερα έκτακτες περιστάσεις, από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, εφόσον το προσωπικό αυτό έχει λάβει εκ των προτέρων την απαραίτητη βασική κατάρτιση, ιδίως όσον αφορά στο διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο κεκτημένο της Ένωσης για το άσυλο και στις τεχνικές της συνέντευξης. 2. Η συνέντευξη διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής Παραλαβής (χειριστή), ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και ο οποίος λαμβάνει και εκδίδει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζει τη διαδικασία ορισμού του αρμόδιου υπαλλήλου (χειριστή) από τον προϊστάμενο του κάθε Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου και Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου. Κατ' εξαίρεση, όταν εξαιτίας μαζικών αφίξεων υποβάλλονται ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης δύναται να διενεργείται προσωρινά από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή άλλων αρχών. Το προσωπικό αυτό πρέπει να έχει λάβει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναγράφονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του	συμπληρωματική συνέντευξη. Η προσωπική συνέντευξη για το παραδεκτό της αίτησης διεθνούς προστασίας μπορεί να διενεργείται από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή, σε ιδιαίτερα έκτακτες περιστάσεις, από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον το προσωπικό αυτό έχει λάβει εκ των προτέρων την απαραίτητη βασική κατάρτιση, ιδίως όσον αφορά το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κεκτημένο της Ένωσης για το άσυλο και τις τεχνικές της συνέντευξης. 2. Η συνέντευξη διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής Παραλαβής (χειριστή), ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και ο οποίος λαμβάνει και εκδίδει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζει τη διαδικασία ορισμού του αρμόδιου υπαλλήλου (χειριστή) από τον Προϊστάμενο του κάθε Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου και Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου. Κατ' εξαίρεση, όταν εξαιτίας μαζικών αφίξεων υποβάλλονται ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης δύναται να διενεργείται προσωρινά από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή άλλων αρχών. Το προσωπικό αυτό πρέπει να έχει λάβει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναγράφονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
---	---

διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης δύναται να διενεργείται προσωρινά από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή άλλων αρχών. Το προσωπικό αυτό πρέπει να έχει λάβει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναγράφονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 439/2010, και να διαθέτει επίσης γενική γνώση των προβλημάτων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος για συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών μπορεί να έχει υποστεί βασανισμό κατά το παρελθόν. 3. Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 74 του παρόντος Κώδικα, ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και να μπορέσει να εκθέσει με πληρότητα τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους διαμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία, καθώς και τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και προκειμένου να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την ηλικία του, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, τυχόν προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.	Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 439/2010, και να διαθέτει επίσης γενική γνώση των προβλημάτων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος για συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών μπορεί να έχει υποστεί βασανισμό κατά το παρελθόν. 3. Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 74 του παρόντος Κώδικα, ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και να μπορέσει να εκθέσει με πληρότητα τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους διαμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία, καθώς και τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και προκειμένου να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την ηλικία του, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, τυχόν προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα. 4. Κατά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή παραχωρεί στον αιτούντα κατάλληλη ευκαιρία για να παρουσιάσει τα στοιχεία που απαιτούνται για την κατά το δυνατόν πλήρη τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στον αιτούντα δίνεται η
---	--

4. Κατά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή παραχωρεί στον αιτούντα κατάλληλη ευκαιρία για να παρουσιάσει τα στοιχεία που απαιτούνται για την κατά το δυνατόν πλήρη τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στον αιτούντα δίνεται η ευκαιρία να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία που ενδεχομένως λείπουν και/ή σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του. Πριν από την πρώτη συνέντευξη, εφόσον αυτή έχει ορισθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, χορηγείται στον αιτούντα, εφόσον ανήκει στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων, εύλογος χρόνος προκειμένου να προετοιμασθεί κατάλληλα και να συμβουλευθεί νομικό ή άλλο σύμβουλο για να τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο εύλογος χρόνος καθορίζεται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής και δεν δύναται να υπερβεί τις τρεις (3) ημέρες. Εφόσον η συνέντευξη έχει προσδιοριστεί σε χρόνο αργότερο των δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, δεν χορηγείται εύλογος χρόνος προετοιμασίας. Σε περίπτωση αναβολής της συνέντευξης δεν χορηγείται εκ νέου χρόνος προετοιμασίας. 5. Όταν η συνέντευξη αφορά σε γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε να διεξάγεται από γυναίκα χειρίστρια, παρουσία γυναίκας διερμηνέα, εφόσον αυτό ζητηθεί. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο αιτών έχει εκφράσει προτίμηση σχετικά με το φύλο του χειριστή ή του διερμηνέα σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας, λαμβάνεται ειδική προς τούτο μέριμνα. Σε περίπτωση που αυτό δεν καθίσταται δυνατό, γίνεται μνεία των σχετικών λόγων στην έκθεση ή πρακτικό της συνέντευξης. 6. Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη. Για τους ανηλίκους διεξάγεται προσωπική συνέντευξη.	ευκαιρία να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία που ενδεχομένως λείπουν και/ή σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του. Πριν από την πρώτη συνέντευξη, εφόσον αυτή έχει ορισθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, χορηγείται στον αιτούντα, εφόσον ανήκει στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων, εύλογος χρόνος προκειμένου να προετοιμασθεί κατάλληλα και να συμβουλευθεί νομικό ή άλλο σύμβουλο για να τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο εύλογος χρόνος καθορίζεται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής και δεν δύναται να υπερβεί τις τρεις (3) ημέρες. Εφόσον η συνέντευξη έχει προσδιοριστεί σε χρόνο αργότερο των δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, δεν χορηγείται εύλογος χρόνος προετοιμασίας. Σε περίπτωση αναβολής της συνέντευξης δεν χορηγείται εκ νέου χρόνος προετοιμασίας. 5. Όταν η συνέντευξη αφορά γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε να διεξάγεται από γυναίκα χειρίστρια, παρουσία γυναίκας διερμηνέα, εφόσον αυτό ζητηθεί. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο αιτών έχει εκφράσει προτίμηση σχετικά με το φύλο του χειριστή ή του διερμηνέα σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας, λαμβάνεται ειδική προς τούτο μέριμνα. Σε περίπτωση που αυτό δεν καθίσταται δυνατό, γίνεται μνεία των σχετικών λόγων στην έκθεση ή πρακτικό της συνέντευξης. 6. Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη. Για τους ανηλίκους διεξάγεται προσωπική συνέντευξη, λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς
---	--

συνέντευξη, λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους. 7. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί, όταν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει ότι, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, δύναται να αναγνωρίσει τον αιτούντα ως πρόσφυγα ή όταν δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση λόγω της μικρής του ηλικίας ή για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του, να συμμετάσχει στη συνέντευξη. Η αδυναμία στην τελευταία περίπτωση πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση ιατρού ανάλογης ειδικότητας. Αν κατά τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης ο αιτών αδυνατεί να συνεχίσει για λόγους που τον αφορούν, η συνέντευξη περατώνεται. Στην περίπτωση αυτή, χορηγείται η δυνατότητα στον αιτούντα να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του και να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί, συμπληρωματικά στοιχεία, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. 8. Η προσωπική συνέντευξη αναβάλλεται μόνο εφόσον απουσιάζει ο διερμηνέας και δεν καθίσταται δυνατή η επικοινωνία με τον αιτούντα. Στην περίπτωση αυτή, η συνέντευξη επαναπροσδιορίζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα. 9. Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης κατά τις προηγούμενες παραγράφους δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτε εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης. Σε περίπτωση παράλειψης της συνέντευξης, στην απόφασή επί της αίτησης διεθνούς προστασίας περιλαμβάνεται αιτιολογία αυτής της παράλειψης. 10. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν ο χειριστής κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη.	τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους. 7. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί όταν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει ότι, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, δύναται να αναγνωρίσει τον αιτούντα ως πρόσφυγα ή όταν δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση λόγω της μικρής του ηλικίας ή για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του, να συμμετάσχει στη συνέντευξη. Η αδυναμία στην τελευταία περίπτωση πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση ιατρού ανάλογης ειδικότητας. Αν κατά τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης ο αιτών αδυνατεί να συνεχίσει για λόγους που τον αφορούν, η συνέντευξη περατώνεται. Στην περίπτωση αυτή, χορηγείται η δυνατότητα στον αιτούντα να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του και να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί, συμπληρωματικά στοιχεία, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. 8. Η προσωπική συνέντευξη αναβάλλεται μόνο εφόσον απουσιάζει ο διερμηνέας και δεν καθίσταται δυνατή η επικοινωνία με τον αιτούντα. Στην περίπτωση αυτή, η συνέντευξη επαναπροσδιορίζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα. 9. Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης κατά τις προηγούμενες παραγράφους δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτε εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης. Σε περίπτωση παράλειψης της συνέντευξης, στην απόφασή επί της αίτησης διεθνούς προστασίας περιλαμβάνεται αιτιολογία αυτής της παράλειψης.
---	--

11. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα. 12. Κατά την προσωπική συνέντευξη, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρουσιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του. Για τον σκοπό αυτόν: α) Ο κάθε χειριστής διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν στην αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών καταβολών του αιτούντος. Ειδικότερα, οι χειριστές επιμορφώνονται ιδίως για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών και των θυμάτων βίας και βασανιστηρίων, β) ο διερμηνέας που επιλέγεται είναι ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που κατανοεί ή που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών, γ) το πρόσωπο που διενεργεί τη συνέντευξη να μην φορά στολή επιβολής του νόμου. 13. Η συνέντευξη ηχογραφείται, ενώ για κάθε συνέντευξη συντάσσεται έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται οι βασικοί ισχυρισμοί του αιτούντος διεθνή προστασία και όλα τα ουσιώδη στοιχεία της. Εάν δεν είναι δυνατή η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, τηρείται πλήρες πρακτικό. Σε περίπτωση χρήσης πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης ηχογράφησης και αυτόματης έγγραφης αποτύπωσης της συνέντευξης, δεν απαιτείται η σύνταξη έκθεσης και τήρησης πρακτικού. Ο αιτών καλείται στο τέλος της συνέντευξης να επιβεβαιώσει ότι δεν επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε άλλο, ενώ δεν υπογράφει την έκθεση ή το πρακτικό. Η ηχητική καταγραφή συνοδεύει την έκθεση ή το πρακτικό και αποθηκεύεται με μέριμνα της Αποφαινόμενης Αρχής. Συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται με τηλεδιάσκεψη καταγράφονται ηχητικά υποχρεωτικά.	10. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν ο χειριστής κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη. 11. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα. 12. Κατά την προσωπική συνέντευξη, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρουσιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του. Για τον σκοπό αυτόν: α) Ο κάθε χειριστής διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών καταβολών του αιτούντος. Ειδικότερα, οι χειριστές επιμορφώνονται ιδίως για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών και των θυμάτων βίας και βασανιστηρίων, β) ο διερμηνέας που επιλέγεται είναι ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που κατανοεί ή που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών, γ) το πρόσωπο που διενεργεί τη συνέντευξη να μην φορά στρατιωτική στολή ή στολή επιβολής του νόμου. 13. Η συνέντευξη ηχογραφείται, ενώ για κάθε συνέντευξη συντάσσεται έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται οι βασικοί ισχυρισμοί του αιτούντος διεθνή
--	--

14. Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή ή η καταγραφή με χρήση πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, τηρείται πλήρες πρακτικό της συνέντευξης. Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή διερμηνέα, εφόσον παρίσταται, που επίσης υπογράφει. Σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται σε αυτό. Η άρνηση του αιτούντος να βεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του. 15. Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού ή της έκθεσης και της ηχητικής καταγραφής. 16. Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται και κατά τη διαδικασία συζήτησης των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, καθώς και σε κάθε συμπληρωματική συνέντευξη ή ακρόαση. 17. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να ορίζει λεπτομερέστερα τις τεχνικές διαδικασίες της διεξαγωγής και της ηχητικής καταγραφής της συνέντευξης και τηλεδιάσκεψης.».	προστασία και όλα τα ουσιώδη στοιχεία της. Εάν δεν είναι δυνατή η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, τηρείται πλήρες πρακτικό. Ο αιτών καλείται στο τέλος της συνέντευξης να επιβεβαιώσει ότι δεν επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε άλλο, ενώ δεν υπογράφει την έκθεση ή το πρακτικό. Η ηχητική καταγραφή συνοδεύει την έκθεση ή το πρακτικό και αποθηκεύεται με μέριμνα της Αποφαινόμενης Αρχής. Συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται με τηλεδιάσκεψη καταγράφονται ηχητικά υποχρεωτικά. 14. Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή, τηρείται πλήρες πρακτικό της συνέντευξης. Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή διερμηνέα, εφόσον παρίσταται, που επίσης υπογράφει. Σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται σε αυτό. Η άρνηση του αιτούντος να βεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του. 15. Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού ή της έκθεσης και της ηχητικής καταγραφής. 16. Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται και κατά τη διαδικασία συζήτησης των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, καθώς και σε κάθε συμπληρωματική συνέντευξη ή ακρόαση. 17. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να ορίζει
---	---

	λεπτομερέστερα τις τεχνικές διαδικασίες της διεξαγωγής και της ηχητικής καταγραφής της συνέντευξης και τηλεδιάσκεψης.
Άρθρο 34 Μεταγενέστερες αιτήσεις – Τροποποίηση άρθρου 94 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών Στο άρθρο 94 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί μεταγενεστέρων αιτήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 προστίθενται εδάφια, τρίτο και τέταρτο, β) η παρ. 4 καταργείται, γ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 9 δα) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, δβ) διαγράφεται το τρίτο εδάφιο, ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10 οι λέξεις «εκατό (100)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριακοσίων (300)» και το άρθρο 94 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 94 Μεταγενέστερες αιτήσεις 1. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης εξετάζουν τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του φακέλου της προγενέστερης αίτησης. 2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται εντός πέντε (5) ημερών, και στις περιπτώσεις της παρ. 9 εντός δύο (2) ημερών, κατ' αρχάς σε προκαταρκτικό στάδιο, κατά το οποίο ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητα του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης στον πρώτο βαθμό αλλά ούτε και με την προσφυγή του, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Κατά το στάδιο αυτό, ο αιτών υποβάλλει γραπτώς στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει, χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη. 3. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν για τους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στις περ. α',	Άρθρο 94 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) 1. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης εξετάζουν τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του φακέλου της προγενέστερης αίτησης. 2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται εντός πέντε (5) ημερών, και στις περιπτώσεις της παρ. 9 εντός δύο (2) ημερών, κατ' αρχάς σε προκαταρκτικό στάδιο, κατά το οποίο ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητα του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης στον πρώτο βαθμό αλλά ούτε και με την προσφυγή του, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Κατά το στάδιο αυτό, ο αιτών υποβάλλει γραπτώς στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει, χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη. 3. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν για τους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στις περ. α',

του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης στον πρώτο βαθμό αλλά ούτε και με την προσφυγή του, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Κατά το στάδιο αυτό, ο αιτών υποβάλλει γραπτώς στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει, χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη. Εάν η αίτηση κριθεί παραδεκτή, εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Σε αντίθετη περίπτωση, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. 3. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν για τους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στις περ. α', β', γ', ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα. 4. [Καταργείται] 5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας του αιτούντος, το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 69, να υποβληθεί αίτηση εξ ονόματός του. Στην περίπτωση αυτή, η προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αφορά στην ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων που να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου. Κατ' εξαίρεση, πραγματοποιείται συνέντευξη για τον σκοπό αυτόν. 6. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντα, θεωρείται ως συμπληρωματικό στοιχείο της αρχικής και δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.	β', γ' ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα. 4. Εάν κατά την προκαταρκτική εξέταση της παρ. 2 υποβληθούν από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητά του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί ούτε κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης ούτε με την προσφυγή του, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, η αίτηση κρίνεται παραδεκτή, εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και του χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Σε αντίθετη περίπτωση, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. 5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας του αιτούντος, το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 69, να υποβληθεί αίτηση εξ ονόματός του. Στην περίπτωση αυτή, η προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αφορά στην ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων που να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου. Κατ' εξαίρεση, πραγματοποιείται συνέντευξη για τον σκοπό αυτόν. 6. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντα, θεωρείται ως συ
---	---

7. Η εκ νέου υποβολή όμοιας μεταγενέστερης αίτησης, χωρίς την προσκόμιση νέων στοιχείων, εξετάζεται από την Αποφαινόμενη Αρχή και τίθεται στο αρχείο με πράξη του Προϊσταμένου της, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). 8. Αν ο αιτών, έναντι του οποίου πρέπει να εκτελεστεί απόφαση μεταφοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013, υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, αυτή εξετάζεται από το αρμόδιο κράτος, σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτόν. 9. Όσο διαρκεί η εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης κατά το προκαταρκτικό στάδιο, επιτρέπεται η παραμονή του αιτούντος στη χώρα. Κατ' εξαίρεση, το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται και η παραμονή στη χώρα του αιτούντος δεν επιτρέπεται: (α) εάν πρόκειται για πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία απορρίπτεται ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, απλώς για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την απόφαση εκτέλεσης απομάκρυνσης, (β) εάν πρόκειται για δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, ή μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η εν λόγω αίτηση ως αβάσιμη. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται μόνο όταν η Αποφαινόμενη Αρχή θεωρεί ότι η απόφαση επιστροφής δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση, κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους. 10. Για την υποβολή κάθε μεταγενέστερης αίτησης μετά την πρώτη, ο αιτών καταθέτει παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά αίτηση. Τα παράβολα του πρώτου εδαφίου αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού που εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα	μπληρωματικό στοιχείο της αρχικής και δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου. 7. Όμοια μεταγενέστερη αίτηση, χωρίς την προσκόμιση νέων στοιχείων, απορρίπτεται ως απαράδεκτη με βάση την αρχή του δεδικασμένου, χωρίς ακρόαση, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. 8. Αν ο αιτών, έναντι του οποίου πρέπει να εκτελεστεί απόφαση μεταφοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013, υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, αυτή εξετάζεται από το αρμόδιο κράτος, σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτόν. 9. Μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της μεταγενέστερης αίτησης κατά το προκαταρκτικό στάδιο, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης, επιστροφής ή καθ' οιονδήποτε τρόπο απομάκρυνσης. Κατ' εξαίρεση, το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται και η παραμονή στη χώρα του αιτούντος δεν επιτρέπεται: (α) εάν πρόκειται για πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία απορρίπτεται ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, απλώς για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την απόφαση εκτέλεσης απομάκρυνσης, (β) εάν πρόκειται για δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, ή μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η εν λόγω αίτηση ως αβάσιμη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 110 του παρόντος Κώδικα. Η παρούσα παράγραφος
--	--

Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παράβολου, να καθορίζονται η διαδικασία εγγραφής των αντίστοιχων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, ο τρόπος διάθεσής τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος άρθρου.».	εφαρμόζεται μόνο όταν η Αποφαινόμενη Αρχή θεωρεί ότι η απόφαση επιστροφής δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση, κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους. 10. Για την υποβολή κάθε μεταγενέστερης αίτησης μετά την πρώτη, ο αιτών καταθέτει παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται στο ποσό των εκατό (100) ευρώ ανά αίτηση. Τα παράβολα του πρώτου εδαφίου αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού που εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παράβολου, να καθορίζονται η διαδικασία εγγραφής των αντίστοιχων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, ο τρόπος διάθεσής τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος άρθρου.
Άρθρο 35 Δικαίωμα άσκησης προσφυγής – Τροποποίηση άρθρου 97 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών Στο άρθρο 97 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί δικαιώματος άσκησης προσφυγής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) της παρ. 1 μετά τις λέξεις «κανονική διαδικασία»	Άρθρο 97 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) 1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 102 ενώπιον της Αρχής Προσφυγών: α) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία, καθώς και κατά της απόφασης με την οποία

προστίθενται οι λέξεις «ή με την οποία ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας», β) στην παρ. 3 β) μετά τις λέξεις «Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής» προστίθενται οι λέξεις «και, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα», ββ) οι λέξεις «αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 διαγράφονται οι λέξεις «ή να γίνει τελεσίδικα δεκτή η αίτησή του» και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 97 Δικαίωμα άσκησης προσφυγής 1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 102 ενώπιον της Αρχής Προσφυγών: α) κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή με την οποία ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας, καθώς και κατά της απόφασης με την οποία χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας κατά το μέρος που αφορά στη μη αναγνώριση του προσφεύγοντος ως πρόσφυγα, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. β) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 88, καθώς και στις περιπτώσεις που η προσφυγή υποβάλλεται ενώ ο προσφεύγων τελεί υπό κράτηση, σύμφωνα με το άρθρο 50, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87.	χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας κατά το μέρος που αφορά τη μη αναγνώριση του προσφεύγοντος ως πρόσφυγα, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. β) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 88, καθώς και στις περιπτώσεις που η προσφυγή υποβάλλεται ενώ ο προσφεύγων τελεί υπό κράτηση, σύμφωνα με το άρθρο 50, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. γ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 95 ή στις περιπτώσεις που η προσφυγή ασκείται ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 87. δ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 89, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. Κατ' εξαίρεση, εφόσον η προσφυγή ασκείται: i) κατά απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς
---	---

γ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 95 ή στις περιπτώσεις που η προσφυγή ασκείται ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με τις παρ.4 και 5 του άρθρου 87. δ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 89, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. Κατ' εξαίρεση, εφόσον η προσφυγή ασκείται: i) κατά απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, βάσει της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89, η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών και λογίζεται ότι στρέφεται και κατά της σχετικής πράξης μεταφοράς, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ii) κατά απόφασης που απορρίπτει μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 7 του άρθρου 88, εντός πέντε (5) ημερών από την επίδοση της απόφασης. 2. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, με την επιφύλαξη εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα, χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, εφαρμοζόμενων ανάλογα των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα ως προς τη διάρκεια ισχύος. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής μετά την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, η διάρκεια του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία περιορίζεται υποχρεωτικά με απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα, σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας,	προστασίας ως απαράδεκτη, βάσει της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89, η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών και λογίζεται ότι στρέφεται και κατά της σχετικής πράξης μεταφοράς, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ii) κατά απόφασης που απορρίπτει μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 7 του άρθρου 88, εντός πέντε (5) ημερών από την επίδοση της απόφασης. 2. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, με την επιφύλαξη εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα, χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, εφαρμοζόμενων ανάλογα των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα ως προς τη διάρκεια ισχύος. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής μετά την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, η διάρκεια του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία περιορίζεται υποχρεωτικά με απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα, σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 96 του παρόντος Κώδικα, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του. 3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 110 του παρόντος Κώδικα.
---	--

σύμφωνα με το άρθρο 96 του παρόντος Κώδικα, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του. 3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα, μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 110 του παρόντος Κώδικα. 4. Σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής ο αιτών, εξαιρουμένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, κρατείται στο Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης, μέχρι να ολοκληρωθεί η απομάκρυνσή του. Η κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης ή/και αίτησης ακύρωσης ή/και αίτησης αναστολής δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως την άρση της κράτησης.».	4. Σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής ο αιτών, εξαιρουμένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, κρατείται στο Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης, μέχρι να ολοκληρωθεί η απομάκρυνσή του ή να γίνει τελεσίδικα δεκτή η αίτηση του. Η κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης ή/και αίτησης ακύρωσης ή/και αίτησης αναστολής δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως την άρση της κράτησης.
Άρθρο 36 Δικαίωμα παραμονής – Τροποποίηση άρθρου 110 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών Στο άρθρο 110 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί δικαιώματος παραμονής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 αα) στο πρώτο εδάφιο μετά τις λέξεις «και,» προστίθενται οι λέξεις «, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα,», αβ) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 βα) στο πρώτο εδάφιο i) προστίθεται περ. (στ), ii) οι λέξεις «η παραμονή διατάσσεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος στη χώρα κρίνεται», iii) οι λέξεις «ή του δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, ενώπιον	Άρθρο 110 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) 1. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και έως την έκδοση απόφασης επί αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της Χώρας. Στην περίπτωση αυτή, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του προσφεύγοντος. 2. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 1, στις περιπτώσεις που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει απορρίψει την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας με την αιτιολογία ότι: α) άλλο κράτος μέλος της ΕΕ έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή, β) άλλο κράτος μέλος που δεσμεύεται

του οποίου εκκρεμεί η προσφυγή» διαγράφονται, ββ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, βγ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, βδ) στο τέταρτο εδάφιο ι) η λέξη «αυτού» αντικαθίσταται από τη λέξη «παραμονής», ii) διαγράφονται οι λέξεις «ή από τον δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης,» και το άρθρο 110 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 110

Δικαίωμα παραμονής

1. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα, έως την έκδοση απόφασης επί αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας.

2. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 1, στις περιπτώσεις που η προσβαλλόμενη

απόφαση έχει απορρίψει την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας με την αιτιολογία ότι: α) άλλο κράτος μέλος της ΕΕ έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή β) άλλο κράτος μέλος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ή γ) ο αιτών απολαμβάνει επαρκή προστασία από χώρα που θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για αυτόν ή δ) η εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή είναι προδήλως αβάσιμη, καθώς και ε) στις περιπτώσεις που η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία, πλην των περ. α και η της παρ. 9 και της παρ. 10 του άρθρου 88 και στ) στις περιπτώσεις που ο αιτών έχει ασκήσει εκπρόθεσμα την προσφυγή του, η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος στη χώρα κρίνεται με απόφαση που φέρει συνοπτική αιτιολογία

από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ή γ) ο αιτών απολαμβάνει επαρκή προστασία από χώρα που θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για αυτόν ή δ) η εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή είναι προδήλως αβάσιμη, καθώς και ε) στις περιπτώσεις που η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία, πλην των περ. α' και η' της παρ. 9 και της παρ. 10 του άρθρου 88, η παραμονή διατάσσεται με απόφαση που φέρει συνοπτική αιτιολογία της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η προσφυγή ή του δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η προσφυγή, κατόπιν ειδικού αιτήματος του προσφεύγοντος. Μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής δεν μπορεί να εκτελεστεί σε βάρος του προσφεύγοντος πριν την έκδοση αποφάσεως επί της κατά το προηγούμενο εδάφιο αιτήσεώς του. Η εξέταση του αιτήματος αυτού γίνεται σε συνεδρίαση της Επιτροπής σε συμβούλιο, ή από τον δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων αυτών υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του συνολικού, κατά την παρ. 7 του άρθρου 100, αριθμού ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων.

3. Η δυνατότητα εξαίρεσης από το δικαίωμα παραμονής, σύμφωνα με την παρ. 1, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, μόνο

της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η προσφυγή, κατόπιν ειδικού αιτήματος του προσφεύγοντος. Ενώσω εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεως επί της αίτησης του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται η παραμονή του αιτούντος στο έδαφος της χώρας. Η δυνατότητα αυτή δεν χορηγείται στις περιπτώσεις των μεταγενέστερων αιτήσεων του δεύτερου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 94. Η εξέταση του αιτήματος παραμονής γίνεται σε συνεδρίαση της Επιτροπής σε συμβούλιο, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων αυτών υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του συνολικού, κατά την παρ. 7 του άρθρου 100, αριθμού ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων. 3. Η δυνατότητα εξαίρεσης από το δικαίωμα παραμονής, σύμφωνα με την παρ. 1, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, μόνο εφόσον ο αιτών έχει την απαραίτητη συνδρομή διερμηνέα και νομική συνδρομή και προθεσμία τουλάχιστον μίας εβδομάδας, ώστε να προετοιμάσει την αίτηση και να υποβάλει στην Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών τα επιχειρήματα υπέρ της αναγνώρισης του δικαιώματος παραμονής του στο έδαφος της Χώρας εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής. 4. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση δεν θα πρέπει να οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους.»	εφόσον ο αιτών έχει την απαραίτητη συνδρομή διερμηνέα και νομική συνδρομή και προθεσμία τουλάχιστον μίας (1) εβδομάδας, ώστε να προετοιμάσει την αίτηση και να υποβάλει στην Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών τα επιχειρήματα υπέρ της αναγνώρισης του δικαιώματος παραμονής του στο έδαφος της χώρας εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής. 4. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση δεν θα πρέπει να οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους.
Άρθρο 38 Προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης σε δομές της παρ. 4 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 ν. 4375/2016 – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 ν. 4487/2017 Στην παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4487/2017 (Α'116), περί προσωρινής εγκατάστασης και	Παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4487/2017 (Α'116) 4. Για την έκδοση της απόφασης της παρ. 2, ο ενδιαφερόμενος φορέας υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής:

λειτουργίας μονάδων αφαλάτωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. ε) αα) προστίθενται οι λέξεις «εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος», αβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο νέο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «του αιτούντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περιοχής του» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Για την έκδοση της απόφασης της παρ. 2, ο ενδιαφερόμενος φορέας υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής: α) τεχνική έκθεση με το σύνολο των απαιτούμενων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, στοιχείων και σχεδιαγραμμάτων, β) υπεύθυνη δήλωση για την τήρηση των αναφερόμενων στην τεχνική έκθεση, γ) υπεύθυνη δήλωση για τον αριθμό και την ειδικότητα των τεχνικών που θα εργασθούν και του υπευθύνου της λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού, δ) πιστοποιητικό πυροπροστασίας και ε) απόφαση του συλλογικού οργάνου που έχει την αρμοδιότητα για την υδροδότηση του νησιού, η οποία αφορά στην έκτακτη ανάγκη υδροδότησης του νησιού με μονάδα αφαλάτωσης. Η Διεύθυνση του πρώτου εδαφίου, εφόσον διαπιστώσει την επείγουσα ανάγκη υδροδότησης του αιτούντος νησιού, που σχετίζεται με την ανάγκη άμεσης χωροθέτησης και λειτουργίας μονάδας αφαλάτωσης, προβαίνει σε θετική εισήγηση στον Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, ο οποίος διαβιβάζει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έγγραφο με τη σύμφωνη γνώμη του. Η Διεύθυνση του πρώτου εδαφίου, εφόσον διαπιστώσει την επείγουσα ανάγκη υδροδότησης της περιοχής του νησιού, που σχετίζεται με την ανάγκη άμεσης	α) τεχνική έκθεση με το σύνολο των απαιτούμενων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, στοιχείων και σχεδιαγραμμάτων, β) υπεύθυνη δήλωση για την τήρηση των αναφερόμενων στην τεχνική έκθεση, γ) υπεύθυνη δήλωση για τον αριθμό και την ειδικότητα των τεχνικών που θα εργασθούν και του υπευθύνου της λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού, δ) πιστοποιητικό πυροπροστασίας και ε) απόφαση του συλλογικού οργάνου που έχει την αρμοδιότητα για την υδροδότηση του νησιού, η οποία αφορά στην έκτακτη ανάγκη υδροδότησης του νησιού με μονάδα αφαλάτωσης. Η Διεύθυνση του πρώτου εδαφίου, εφόσον διαπιστώσει την επείγουσα ανάγκη υδροδότησης του αιτούντος νησιού, που σχετίζεται με την ανάγκη άμεσης χωροθέτησης και λειτουργίας μονάδας αφαλάτωσης, προβαίνει σε θετική εισήγηση στον Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, ο οποίος διαβιβάζει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έγγραφο με τη σύμφωνη γνώμη του.
--	--

χωροθέτησης και λειτουργίας μονάδας αφαλάτωσης, προβαίνει σε θετική εισήγηση στον Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, ο οποίος διαβιβάζει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έγγραφο με τη σύμφωνη γνώμη του.».	
--	--

30.	Κατάργηση διατάξεων	
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση		Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 40 Καταργούμενες διατάξεις Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται το Κεφάλαιο Γ', περί της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ, το Κεφάλαιο Δ' περί της ρύθμισης θεμάτων επιστροφής, το Κεφάλαιο Ε' περί λοιπών διατάξεων και το Κεφάλαιο ΣΤ', περί τελικών διατάξεων του ν. 3907/2011 (Α' 7).		

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας	
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)

Παρ. 1 άρθρου 39	Κοινή Απόφαση Υπουργών	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και κατά περίπτωση συναρμόδιοι	1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την έκδοση απόφασης επιστροφής της παρ. 1 του άρθρου 7 και την παράταση της προθεσμίας της οικειοθελούς αναχώρησης της παρ. 2 του άρθρου 8.	
Παρ. 2 άρθρο 39	Κοινή Απόφαση Υπουργών	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και κατά περίπτωση συναρμόδιοι	2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 8 που επιβάλλονται στον πολίτη τρίτης χώρας κατά την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης.	

Παρ. 3 άρθρο 39	Κοινή Απόφαση Υπουργών	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη	3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται το ύψος και η διαδικασία κατάθεσης οικονομικής εγγύησης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 8.	
Παρ. 4 άρθρο 39	Κοινή Απόφαση Υπουργών	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη, ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία του συστήματος εξωτερικού ελέγχου της παρ. 6 του άρθρου 9.	
Παρ. 5 άρθρο 39	Κοινή Απόφαση Υπουργών	Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης και	5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη,	

		κατά περίπτωση συναρμόδιοι	Δικαιοσύνης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διαδικασία και τις προϋποθέσεις παροχής νομικής συνδρομής και γενικά κάθε ειδικότερο θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 14.	
Παρ. 6 άρθρο 39	Κοινή Απόφαση Υπουργών	Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου	6. Οι ειδικές εγκαταστάσεις όπου κρατούνται οι πολίτες τρίτων χωρών κατ' εφαρμογή των άρθρων 16 και 17 ιδρύονται και καταργούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου. Με την ίδια απόφαση, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας των εγκαταστάσεων αυτών.	

Αθήνα, 8 Αυγούστου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝΚΥΡΙΑΚΟΣ
PIERRAKAKIS
08.08.2025 12:02

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

GEORGIOS
GERAPETRITIS
08.08.2025 11:53

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAS DENDIAS
08.08.2025 12:37ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
08.08.2025 11:56

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥSOFIA ZACHARAKI
08.08.2025 11:56

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS
GEORGIADIS
08.08.2025 12:10ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAIL
CHRYSOCHOIDIS
08.08.2025 14:10

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝCHRISTOS DIMAS
08.08.2025 12:32

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣSTAVROS
PAPASTAVROU
08.08.2025 12:38

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANAGIOTIS
THEODORIKAKOS
08.08.2025 11:59ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣNIKI KERAMEOS
08.08.2025 12:27

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
08.08.2025 11:53

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΣΥΛΟΥ**

ATHANASIOS
PLEVRIS
08.08.2025 11:53

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

DOMNA
MICHAILIDOU
08.08.2025 11:53

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

KONSTANTINOS
TSIARAS
08.08.2025 11:53

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

VASILEIOS KIKILIAS
08.08.2025 11:56

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

**ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

DIMITRIOS
PAPASTERGIOU
08.08.2025 11:53

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

NIKOLAOS
PAPATHANASIS
08.08.2025 13:52

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**Αριθ. 143 / 2 / 2025****Ε Κ Θ Ε Σ Η****Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)**

**Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου
«Αναμόρφωση πλαισίου και διαδικασιών επιστροφών πολιτών τρίτων
χωρών – Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»**

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΗ Α΄ και Β΄

1. Επέρχονται επιμέρους τροποποιήσεις στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που αφορά στην επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων στη χώρα μας πολιτών τρίτων χωρών (ν.3907/2011), με τις κυριότερες διαφοροποιήσεις να εντοπίζονται, κατά βάση, στα ακόλουθα σημεία:

α. Παρέχεται η δυνατότητα ορισμού στην απόφαση επιστροφής περισσότερων χωρών, εφόσον δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια η χώρα επιστροφής.

β. Συντέμνεται η προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης.

γ. Προβλέπεται η θέση του πολίτη τρίτης χώρας υπό κράτηση σε περίπτωση:

- παραβίασης από μέρους του των υποχρεώσεων που υπέχει κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης,

- μη εγκατάλειψης της χώρας έως την καθοριζόμενη ημερομηνία οικειοθελούς αναχώρησης, οπότε τίθεται υπό κράτηση για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατόπιν αίτησης του πολίτη τρίτης χώρας.

δ. Διευρύνονται οι περιπτώσεις έκδοσης απαγόρευσης εισόδου πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα υποχρεωτικά με την απόφαση επιστροφής και επεκτείνεται η χρονική διάρκεια της απαγόρευσης μέχρι το οριζόμενο μέγιστο διάστημα.

ε. Προσδιορίζονται τα όργανα ενώπιον των οποίων οι πολίτες τρίτων χωρών μπορούν να ασκήσουν ενδικοφανή προσφυγή κατά των αποφάσεων επιστροφής που εκδίδονται από τις αστυνομικές αρχές.

Περαιτέρω, παρέχεται το δικαίωμα άσκησης αίτησης θεραπείας κατά των αποφάσεων επιστροφής που ενσωματώνονται σε αποφάσεις απόρριψης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής.

στ. Επιμηκύνεται το ανώτατο όριο κράτησης πολίτη τρίτης χώρας που υπόκειται σε διαδικασίες επιστροφής, με δυνατότητα παράτασης αυτού για τους συγκεκριμένους λόγους.

ζ. Ορίζεται ρητά ότι η κράτηση λαμβάνει χώρα σε ειδικές εγκαταστάσεις, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και της Ελληνικής Αστυνομίας.

η. Προβλέπεται ότι σε περίπτωση που συντρέχει λόγος αναβολής της απομάκρυνσης, επιβάλλονται στον πολίτη τρίτης χώρας οι υποχρεώσεις που ισχύουν για το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης και ο φάκελός του διαβιβάζεται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή για την άσκηση ποινικής δίωξης για τυχόν διαπραχθέντα από αυτόν αδικήματα. **(άρθρα 1 – 25)**

2. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται τα άρθρα 82 και 83 του ν.3386/2005 που αφορούν στους ανεπιθύμητους αλλοδαπούς και στις ποινικές κυρώσεις παράνομης εισόδου, εξόδου και παραμονής στη χώρα και ειδικότερα:

α. Αυξάνονται τα όρια των ποινικών κυρώσεων (φυλάκιση και χρηματική ποινή) που επιβάλλονται σε:

- αλλοδαπό που επανέρχεται παράνομα στη χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών,
- πολίτη τρίτης χώρας που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει ή παραμένει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις.

β. Προβλέπεται η επιβολή των μνημονευόμενων ποινικών κυρώσεων (φυλάκιση και χρηματική ποινή) σε πολίτη τρίτης χώρας που παραβιάζει τις υποχρεώσεις του κατά τη διάρκεια της αναβολής της απομάκρυνσής του.

γ. Διευκρινίζεται ότι οι καταδικασμένοι πολίτες τρίτων χωρών κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν.2776/1999) καθ' όλο το χρονικό διάστημα έκτισης της ποινής τους. Σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής λόγω εκούσιας άμεσης αναχώρησης του κρατούμενου από τη χώρα, αυτός εξακολουθεί να κρατείται σε προ-αναχωρησιακά κέντρα κράτησης ή σε σωφρονιστικά καταστήματα.

(άρθρα 26, 27)

ΜΕΡΗ Γ', Δ'

Περιλαμβάνονται λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Ειδικότερα:

1.α. Διευκρινίζεται ότι για την επιστροφή πολιτών κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και μελών των οικογενειών τους εφαρμόζονται ο Κώδικας Συνόρων Σένγκεν και το π.δ.106/2007 και συμπληρωματικά οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, ως προς τις διαδικασίες, τα όργανα, τις εγγυήσεις και τη δικαστική προστασία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Καταργείται η δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α.6») σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για επτά (7) συνεχή έτη (άρθρο 134 του ν.5078/2023).

γ. Επιτρέπεται η εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν.5078/2023, εκπρόθεσμων αιτήσεων πολιτών τρίτων χωρών που υποβλήθηκαν κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα, για τη χορήγηση νέου τύπου άδειας διαμονής για εργασία. **(άρθρα 28 – 30)**

2. Επέρχονται τροποποιήσεις στον Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν.4939/2022) και μεταξύ άλλων:

α. Προβλέπεται η χορήγηση βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και ορίζεται ότι αυτοί διαμένουν νόμιμα στη χώρα μέχρι την ανανέωση της άδειας που αιτούνται.

β. Προβλέπεται η χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για την πληροφόρηση των αιτούντων διεθνή προστασία αναφορικά με τις εγγυήσεις που τους παρέχονται, όπως ιδίως η αυτοματοποιημένη μετάφραση και ο υποτιτλισμός ηχητικών δεδομένων, καθώς και για τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης.

γ. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο εξέτασης μεταγενέστερων, μετά την πρώτη, αιτήσεων διεθνούς προστασίας και μεταξύ άλλων αυξάνεται το ύψος του σχετικού παραβόλου για κάθε νέα αίτηση.

δ. Όσον αφορά στο δικαίωμα άσκησης προσφυγής, αυτό ισχύει και για τις αποφάσεις ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σε κάθε περίπτωση δε για τη νόμιμη παραμονή του αιτούντος, απαιτείται εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής, ενώ διευκρινίζεται ότι η κράτηση αφορά στις περιπτώσεις απόρριψης της προσφυγής των αιτούντων διεθνή προστασία.

Πέραν των ανωτέρω, προβλέπεται δυνητικά η αναγνώριση του δικαιώματος νόμιμης παραμονής του αιτούντος στη χώρα μας, και σε περίπτωση εκπρόθεσμης προσφυγής, με την οριζόμενη διαδικασία, καθώς και για το διάστημα που εκκρεμεί η κρίση επί της προσφυγής. **(άρθρα 31 – 36)**

3.α. Επιτρέπεται, κατά την οριζόμενη διαδικασία, η μετάθεση μόνιμων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων της Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου, στην Κεντρική ή σε Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή η μετάταξή τους στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (ΔΑΜ) της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλίας. Οι εν λόγω μετατάξεις διενεργούνται σε κενή ή σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση, με δέσμευση κενής οργανικής θέσης ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας.

β. Προβλέπεται ειδικά για τις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η διαδικασία για την προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης, κατά την οριζόμενη διαδικασία.

(άρθρα 37, 38)

4.α. Παρέχονται οι απαραίτητες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων.

β. Περιλαμβάνονται οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. **(άρθρα 39, 40)**

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για την πληροφόρηση των αιτούντων διεθνή προστασία αναφορικά με τις εγγυήσεις που τους παρέχονται, όπως ιδίως η αυτοματοποιημένη μετάφραση και ο υποτιτλισμός ηχητικών δεδομένων, καθώς και για τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης. (**άρθρα 32, 33**)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του κόστους που προκύπτει από:

α) την περαιτέρω κράτηση των καταδικασμένων πολιτών τρίτων χωρών σε σωφρονιστικά καταστήματα ή σε προ-αναχωρησιακά κέντρα, σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής λόγω εκούσιας αναχώρησης του κρατούμενου από τη χώρα, [**άρθρο 27 (εσωτ. άρθρο 83 παρ.6 του ν.3386/2005)**]

β) τη θέση πολίτη τρίτης χώρας υπό κράτηση, εφόσον αυτός: **i)** παραβιάζει τις υποχρεώσεις που υπέχει κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης και **ii)** δεν εγκαταλείπει τη χώρα έως την καθοριζόμενη ημερομηνία οικειοθελούς αναχώρησης, (**άρθρα 8 παρ. 2 και 22 παρ.1**)

γ) την αύξηση του ανώτατου ορίου κράτησης πολιτών τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής καθώς και από τη δυνατότητα παράτασης αυτού. (**άρθρο 16 παρ. 5**)

3. Αύξηση εσόδων από τον επανακαθορισμό του ύψους του παραβόλου για την εξέταση μεταγενέστερων, μετά την πρώτη, αιτήσεων διεθνούς προστασίας. (**άρθρο 34**)

Τα ανωτέρω οικονομικά αποτελέσματα εξαρτώνται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός πολιτών τρίτων χωρών, διάρκεια κράτησης, αριθμός εξεταζόμενων αιτήσεων κ.λπ.).

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (ν.π.δ.δ. / φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη αύξηση δημοσίων εσόδων από την είσπραξη των προβλεπόμενων αυξημένων χρηματικών ποινών για παραβάσεις της νομοθεσίας αναφορικά με την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων στη χώρα μας πολιτών τρίτων χωρών (ν.3907/2011), οι οποίοι είτε είναι καταχωρημένοι στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών είτε δεν έχουν τις νόμιμες διατυπώσεις ή παραβιάζουν τις υποχρεώσεις

τους κατά τη διάρκεια της αναβολής της απομάκρυνσής τους. **(άρθρο 26)** Το ύψος των εσόδων αυτών εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2025

**Η Γενική Διευθύντρια
κ.α.α.**

DIMITRIOS KARATZAS
07/08/2025 12:30
Δημήτριος Καρατζάς

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Αναμόρφωση πλαισίου και διαδικασιών επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών – Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προκαλούνται σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού οι ακόλουθες δαπάνες:

1. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για την πληροφόρηση των αιτούντων διεθνή προστασία αναφορικά με τις εγγυήσεις που τους παρέχονται, όπως ιδίως η αυτοματοποιημένη μετάφραση και ο υποτιτλισμός ηχητικών δεδομένων, καθώς και για τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης. **(άρθρα 32, 33)**
2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του κόστους που προκύπτει από:
 - α) την περαιτέρω κράτηση των καταδικασμένων πολιτών τρίτων χωρών σε σωφρονιστικά καταστήματα ή σε προαναχωρησιακά κέντρα, σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής λόγω εκούσιας αναχώρησης του κρατούμενου από τη χώρα, **[άρθρο 27 (εσωτ. άρθρο 83 παρ.6 του ν.3386/2005)]**
 - β) τη θέση πολίτη τρίτης χώρας υπό κράτηση, εφόσον αυτός: i) παραβιάζει τις υποχρεώσεις που υπέχει κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης και ii) δεν εγκαταλείπει τη χώρα έως την καθοριζόμενη ημερομηνία οικειοθελούς αναχώρησης, **(άρθρα 8 παρ. 2 και 22 παρ.1)**
 - γ) την αύξηση του ανώτατου ορίου κράτησης πολιτών τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής καθώς και από τη δυνατότητα παράτασης αυτού. **(άρθρο 16 παρ. 5)**

Οι ανωτέρω δαπάνες, οι οποίες εξαρτώνται από πραγματικά περιστατικά, θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Αθήνα, 8 Αυγούστου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
08.08.2025 12:03

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ**

ATHANASIOS
PLEVRIS
08.08.2025 12:02

Α. ΠΛΕΥΡΗΣ